

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— Telefon št. 3122, 3123, 3124,
3125, 3126.

Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 3392

Podružnica Maribor: Grajski trg
št. 1. — Telefon 2455.

Podružnica Celje: Kocenova ulica 2.
Telefon št. 190.

Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 17.749.

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno 25 din.
Za inozemstvo 40 din.

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5, telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126; Maribor,
Grajski trg št. 7, telefon št. 2455;
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Kolonialna vojna

Vojna poročila z afriških bojišč po-
stajajo vedno bolj živahna in važna.
Ona pričajo, da se tamkaj pripravljajo
vojni dogodki večjega obsega in da ni-
so, ako znamenja ne varajo, osamlje-
ne akcije brez večjih perspektiv. Zdi se,
da se z njimi začena kolonialna vojna
moderne stila, ki se bo v marsika-
kem pogledu razlikovala od dosedanjih
oblik bojevanja po kolonialnih področ-
jih.

Tudi kar se tiče vojne izven Evrope,
je dosedanj potek precej temeljito pre-
vrgel pričakovanja, ki so na splošno
vladala v svetu. V času, ko je še Ma-
ginotova trdnjavska črta veljala za
obrambni zid, ki bo za njim mogoče
kljubovati sovražniku poljubno dolgo,
so možnostim kolonialnih borb pripri-
sovali jako malo pomena. To je bilo še
v mesecih, ko so tankom in aviatiki v
zapadnih državah posvečali malo pažnje
in ko je veljala premoč zavezniške
vojne mornarice za eno najbolj nespor-
nih dejstev. Marsikje so bili mnenja,
da Italija prav zato ne poseže v vojno,
ker se boji, da bi zavezniška pomorska
premoč zavrla njeno akcijsko sposob-
nost na morju, jo odrezala od stika s
kolonijami ter nato brez težav osvaja-
la njene prekomorske posesti drugo za
drugo. Niti znanim dejstvom, da so po-
slali iz Italije v kolonije močne oboro-
žene sile, niso posvečali potrebne po-
zornosti, temveč so smatrali, da mora
brez zadostnega stika z matičnim ozem-
ljem oboroženi potencial teh sil tako
rekoč sam od sebe oslabeti, kakor hitro
se zavezniške sile spuste z njimi v res-
no borbo.

Sedaj je situacija bistveno drugačna
in razporeditev sil precej spremenjena.
S tem, da je Francija izpadla iz borbe,
se je ogromno ojačila italijanska po-
zicija na Sredozemskem morju in to tako
v pomorskem smislu kakor tudi na afri-
ški celini ob sredozemski obali. Ko je
bil francoski imperij na afriških tleh
izločen iz borbe, je bila avtomatično
bistveno ojačena italijanska postojanka
v Libiji, saj ji je bil odslej zavarovan
hrbet in je mogla vsjo pozornost obrniti
proti Egiptu. Britanska pomorska po-
zicija v Sredozemlju ni oslabilena samo
z izpadom francoskih vojniških ladij, mar-
več tudi s silno povečano nevarnostjo
pred sovražnim naskokom na samo An-
glijjo. Nedvomno bo ostalo za širši svet
še dolgo tajno, kako so Angličji v no-
vo nastali situaciji razdelili svoje bojne
sile, toda treba je računati, da so ko-
ličkaj pogrešljive bojne sile koncentri-
rali doma za obrambo matičnega otoč-
ja, kjer je nevarnost največja in naj-
bolj neposredna. Ni torej čudno, da je
napovedovani ofenzivni sunek zoper
Apeninski polotok povsem izostal in
podoba je, da se stiki med Italijo in
njene kolonialnim ozemljem v Afriki
ne vzdržujejo samo po zraku, marveč
tudi z ladjami po morju.

Že naznačeni spremenjeni pogoji so
zelo pomembni. Italijanske kopne sile
so na razpolago v obilnih množinah,
medtem ko Angličji šele v naglici
ustvarjajo svojo armado, zbirajoč ko-
maj osnovane in oborožene čete od
vseh, po celotnem svetu raztresenih do-
minionov, protektoratov in kolonij. A
tudi za celinske sile je glavna potreba
doma, na matičnem otočju, ki mu preti
invazija. Ni tedaj mogoče pričakovati,
da bi se zbirale znatne britanske sile
v afriških kolonialnih področjih s
ciljem, da bi se spustile v napad na ita-
lijanske posesti. Britanski imperij je
bil doslej tako urejen in politični red
v njem tako trdno zagotovljen, da se je
mogla oblast domala povsod opirati sa-
mo na neznanje oborožene posade. An-
gličji so že po stari tradiciji v koloni-
jah vzdrževali samo razmeroma jako
majhno število čet. Če jih je kje pre-
senetil upor domačinov, ali je izbruh-
nila kolonialna vojna, kakor je bilo na
primer z Buri, so domala vedno spo-
četka operirali samo z majhnimi kon-
tingenti ter šele polagoma in zelo po-
časno zbrali tolikšno armado, da so do-
segli premoč. Zato so se angleške ko-
lonialne vojne vedno vlekle v nedogled.

Danes je usoda postavila na dnevni
red vprašanja, kako se bo ta starinski
sistem kolonialnih vojniških akcij obnesel
v spopadu z modernim načinom vojne
dinamike, ki je na evropskih bojiščih
žel tako velike uspehe. Vojna poročila
pripovedujejo o italijanskih ofenzivnih
sunkih iz Abesinije, in sicer tako v Su-
dan kakor v Kenijo ter v najnovejši
dobi zlasti v Britansko Somalijo. Vse
kaže, da je zlasti vojna akcija zoper
Britansko Somalijo zasnovana na veliko
očividno s ciljem, da popolnoma zavza-
me to kolonijo, ki je od vseh strani,
ako odštetimo francoski Džibuti, obda-
na z italijansko posestjo.

Bliža se jesen in zima, ko se podneb-
ni pogoji v mnogih že poletje bistveno
prevročijo in preveč brezvodnih afriških
kolonijah zelo spremenijo na ugodno
in ko nastopa možnost za vojne akcije
z evropskimi oboroženimi silami. Po
dosedanjem razvoju vojniških in politič-
nih dogodkov nikakor ne bi bilo nemo-
goče, da bi pod jesen tudi kolonialna
vojna vzplamtela z vso dinamiko. S
tem bi Italija ojačila pritisk na Veliko

Vedno hujši letalski napadi na Anglijo

Nemška letala napadajo sedaj dan za dnevom razne postojanke v Angliji, pri čemer se skoro redno razvijejo večje ali manjše zračne bitke

Plymouth, 12. avg. j. (United Press) Vče-
rajšnji nemški letalski napadi na južno
angleško obalo so bili največji v doseda-
nji ojačeni nemški letalski aktivnosti proti
Veliki Britaniji. Letalski alarm, ki je bil
dan večer v mestih južne Anglije, je bil
najdaljši od pričetka vojne. Alarmna pri-
pravljenost je trajala od jutranjih ur pa
vse do noči. Ves ta čas so nemška letala
v neprestano se ponavljajočih valovih pri-
hajala nad južno angleško obalo. Cela
vrsta vojaških ciljev je bila večkrat za-
poredoma obsuta z bombami.

Včerašnja nedelja je bila za južno an-
gleško obalo pravičnik pekel. Ozračje se je
treslo od bombnih eksplozij, od treskanja
granat protiletalskega topništva, od brne-
nja motorjev nemških bombnikov in an-
gleških lovskih letal ter regljanja stotine
letalskih strojin. Kakor roji žuželk so se
nemška letala pojavljala nad obzorjem,
brenčala vse bliže in bliže, dokler niso z
oglušajočim grmenjem priletela nad obalo
in odvrkla bombe, nato pa se spet oddaljila
nazaj proti francoski obali na drugi
strani Rokavskega preliva.

Davi so se nemški letalski napadi na
razne objekte ob angleški obali kakor tudi
na ladje na Kanalu nadaljevali. Službeno
o tem do popoldneva še ni bilo objavljeno
nikako poročilo, razne agencije pa so že
objavile tudi podrobne informacije. Po teh
je v jutranjih urah sodeloval pri nemških
letalskih akcijah okrog 100 aparatov.

Nemško vojno poročilo o spopadih

Berlin, 12. avg. br. (D.N.B.) Vrhovno po-
veljstvo nemške vojske je danes popoldne
objavilo naslednje vojno poročilo:

Kakor je bilo objavljeno že v posebnem
poročilu, so formacije nemških bojnih le-
tal 11. avgusta napadle vojno luko Port-
land. Uničene so bile pomembne pristani-
ške naprave, kakor pomol, plavajoči dok
in neki most za pretovarjanje blaga. V
bencinskih tankih so nastali požari. Dve
trgovinski ladji in neki rušilec so bili mo-
čno poškodovani.

V sosednji luki Weymouth je našim le-
talom uspelo potopiti neko 3000 tonsko tr-
govinsko ladjo.

Pred ustjem reke Themse je bil napad-
en britanski konvoj. Pri tem so bile po-
topljene tri trgovinske ladje s skupno to-
nažo okrog 17.000 ton. Dva rušilca in 4
nadalnji trgovinski parniki so bili zadeti
v polno in močno poškodovani.

V teku teh napadov so se razvili tudi
hudi letalski boji, ki so bili uspešni za nas.
Nemška lovska letala in strmoglavci so
prizadejali sovražnemu letalstvu velike iz-
gube.

V noči na 12. avgust so naše letalske
sile bombardirale tovarne angleške letal-
ske industrije v Filtonu in Crewelu, prista-
niške naprave v Cardiffu in Bristolu, ka-
kor tudi velika bencinska skladišča v
Awanmouthu. Na raznih krajih so bile
bombardirane tudi postojanke protiletal-
skega topništva. Polaganje min pred an-
gleške luke se je po načrtu nadaljevalo.

Sovražna letala so v pretekli noči bom-
bardirala nevojaške objekte v severni in
zapadni Nemčiji, ne da bi dosegla kakšen
omembe vreden uspeh. V stanovanjskem
okraju nekega zapadno-nemškega mesta je
eksplozirala nekaj zažigalnih bomb. Var-
nostna in reševalna služba pa sta takoj in-
tervenirali in preprečili, da bi se požari
razširili.

Skupne izgube sovražnega letalstva so
znašale v zadnjih 24 urah: V letalskih spo-
padih je bilo sestreljenih 90 angleških le-
tal in 8 zapornih balonov, protiletalsko
topništvo je sestrelilo 3 sovražna letala.
Naproti temu se 21 nemških letal ni vr-
nilo na svoja oporišča.

Neka podmornica je torpedirala sovra-
žno oboroženo trgovinsko ladjo srednje ve-
likosti, ki je plula v dobro zaščitenem kon-
voju in jo potopila.

Angleška poročila

London, 12. avgusta. AA. (Reuter.) Od-
sek za informacije v letalskem ministru-
stvu poroča, da se je večerašnja napada na
Veliko Britanijo udeleževalo 400 nemških
letal. Boj je potekal na treh mestih in si-
cer nad Portlandom, Doverom in nad kon-
vojem na morju pred vzhodno obalo. Bit-
ka nad Doverom se je začela približno ob
6.30 in je trajala skoro tri ure. Boj nad

Britanijo, hkrati pa bi se lotila terito-
rialnih osvajanj, ki spadajo med njene
vojne cilje. Tudi v kolonialni vojni je
računati z novostmi, zakaj tanki v pu-
stinjah in puščavah morejo izvršiti
ogromno vlogo, predvsem s tem, da
premagajo razdalje, ki so sicer ena naj-
hujših zaprek. Druga novost je vojna
aviatika, ki še v mnogo večji meri pre-
maguje daljave ter bistveno olajša bor-
bo, kakor je na najbolj zgovoren način
pokazala osvojitve Abesinije. Zlasti pa
se more aviatika obnesti v zvezi s pa-
dalci in transportnimi vojnimi letali.
Nikakor ne bi bili zato presenečeni, ako
bi se prav pod jesen napadala akcija
italijanske libijske vojske obrnila zoper
Egipt in zoper Sudan, morda istočasno
z močnimi podjetji drugod.

V spremenjeni vojaško-tehnični in
mednarodno politični situaciji je kolo-
nialna vojna nekaj drugega, kakor je
bila še do nedavno.

Portlandom se je začel nekoliko pred 9.
uro in se je končal približno popoldne. Sko-
r takoj nato se je začela nova bitka pri
Doveru ob obali do bližnje izliva reke
Temze. Prvega napada za Dover se je ude-
leževalo 50 do 60 sovražnih letal, napada
na Portland pa nad 200 bombnikov in lov-
skih letal. Okoli 150 letal je prispelo do
obale. Boj je trajal tudi tu približno tri
ure.

Popoldne se je začela nova bitka ob oba-
li grofije Kent. Do spopada je prišlo v ob-
lakih 1.300 m visoko. Ta eskadrila je ne-
koliko preje opravljala patrulno službo nad
konvojem na morju pred vzhodno obalo.
Pri tej priliki je naletela na 40 bombni-
kov vrste »Messerschmidt 110«, ki so na-
meravali napasti ladje. Britanska letala so
opazila sovražnika prej kakor on nje ter
so ga s svojim napadom presenetila. Pri
tej priliki je bilo sestreljenih v morje 10
nemških letal. Pod noč je bil sestreljen en
»Junkers 88« in eno letalo vrste »Donier
17«, tudi pred vzhodno obalo.

London, 12. avgusta. AA. (Reuter.) Letal-
sko ministruvstvo poroča: Razen napada, ki
ga je sovražno letalstvo izvedlo na južno
obalo — kakor je bilo to že sporočeno —
so sovražna letala napadla tudi ladje ob
vzhodni obali. Po podatkih, ki smo jih do-
bili večerj do 20. zvečer, je bilo večerj se-
streljenih 60 sovražnih letal, od njih pet
od protiletalskega ognja. Po istih podatkih
smo izgubili 26 lovskih letal, dva od teh
letalcev pa sta živa in zdrava.

160 hiš poškodovanih

Weymouth, 12. avg. o. (United Press.)
Pri večerašnjem nemškem letalskem napadu
je bilo v tleh delavskih okrajev poško-
dovanih okrog sto hiš. 12 jih je bilo po-
polnoma razdejanih. Poškodovanih je bilo

štirje večerašnji napadi

Srdita zračna bitka nad Portsmouthom — Akcije proti
zapornim balonom — Novi napadi na konvoje

Berlin, 12. avg. j. (SDA.) Danes popoldne
so izvršili močni odredi nemških letal
bombne napade na razne cilje ob južni an-
gleški obali. En odred nemških bombni-
kov je obsul z bombami naprave angle-
ske vojne mornarice ter državno ladjedel-
nico v Portsmouthu. V zračnih borbah, ki
so se razvili po tem napadu, je bilo se-
streljenih 40 angleških letal. Napad druge
odreda nemških bombnikov je veljal
proti angleških zapornih balonov pri Do-
veru. Nemška letala so sestrelila več za-
pornih balonov ter napadla tudi tamkaj-
šnje baterije angleškega protiletalskega
topništva. Tretji nemški letalski napad je
bil izvršen proti nekemu angleškemu kon-
voju vzhodno od Margateja.

Nemškimi letalom se je posrešlo potopi-
ti več sovražnikovih trgovskih ladij. Na
nekaterih drugih parnikih v konvoju so
izbruhnili požari.

Četrty cilj nemških letalskih napadov je bi-
lo angleško letališče Manston. Nemška le-
tala so vrgla bombe na tamkajšnje startne
proge, bivališča letalskega osebja ter na
hangarje. Vse te naprave so bile hudo po-
škodovane. Odred angleških lovskih letal
tipa Hurricane, ki se je skušal dvigniti v
obrambo, so nemška letala napadla že med
startom ter pri tem že na tleh uničila štiri
sovražna letala, dočim so tri nadaljna uni-
čila v zraku. Vsa v teh napadih sodelujo-
ča nemška letala so se polnoštevilno vrnila
na svoja oporišča.

Med bombnimi napadi so se razvile zrač-
ne borbe, v katerih so nemška letala se-
strelila nadaljnje večje število sovražnih
letal. Po poročilu, ki ga je objavilo vrhov-
no poveljstvo zvečer, je bilo pri današnjih
spopadih sestreljenih 71 angleških letal,
nemške izgube pa znašajo 17 letal.

Portsmouth, je eno najvažnejših pomor-
skih oporišč britanske mornarice, važno
vojno pristanišče in velja za glavno bazo
za britansko domovinsko mornarico na ju-
žni obali. Tam so velike in važne napra-
ve, kakor tudi več šol vojne mornarice,
med njimi šola za podmornice. Prav tako
imajo tam tudi velike laboratorije in pre-
izkuševalnice za britansko mornarico. Pri-
stanišče ščitijo številne protiletalske ba-
terije. Razen vojnega pristanišča je bil
glavni cilj napada nemških letal državna
ladjedelnica, ki ima 120 ha površine in v
kateri so najmoderneše naprave in delav-
nice za gradnjo nosilk letal.

Berlin, 12. avg. s. (Ass. Press.) Zvečer
je bilo objavljeno posebno poročilo, da so
Nemci v današnjih letalskih bitkah nad
Anglijo sestrelili 71 angleških letal in iz-
gubili 17 svojih. 4 angleški zaporni balo-
ni so bili tekom dneva uničeni.

Angleško poročilo

London, 12. avgusta. s. (Reuter.) Letal-
sko marnariško in notranje ministruvstvo
so izdala o današnjih nemških letalskih napadih
na Anglijo nocoj skupen komunikat, ki pravi:

Nemški bombni napadi, ki so se pričeli
jutraj z napadom na grofijo Kent, so se
razširili pozneje na druge predele, zlasti na
otok Wight in luko Portsmouth. Tu so iz-
vedla nemška letala napade v velikem šte-
vilu. V Portsmouthu so bili napadeni dok-
ljne vojne mornarice. Povzročena škoda je maj-
hna. Dve manjši obalni ladji sta bili za-
deti in sta se pozneje potopili. V drugih
delih Portsmoutha je bil zadet železniški
kolodvor in povzročeni so bili požari na

tudi nekaj cest. in ena nedeljska
šola. 30 ljudi je bilo ranjenih.

Vrednost balonskih zapor

London, 12. avg. s. (Reuter.) V kome-
ntarju k velikim večerašnjim letalskim bit-
kam nad Kanalom opozarja danes »News
Chronicles« na velik uspeh, ki so ga doslej
pokazale angleške balonske zapore proti
nemškimi letalskim napadom. Te zapore
onemogočajo vsak napad strmoglavcev ali
bombnikov iz nizke višine. Nemški napadi
na balonske zapore so stali doslej Nemce
zelo mnogo žrtve.

Nemški listi o nedeljskih bojih

Berlin, 12. avgusta. AA. (DNB.) »Najne-
varnejša zmaga nemškega letalstva«, »89
angleških letal sestreljenih v središču letal-
skih bojih.« »Uničevalni udarec naših obo-
roženih sil na pristanišče Portland« — pod
takimi in podobnimi naslovi objavlja
nemško časopisje danes jutraj poročila, v
katerih komentira nemške uspehe v nede-
ljo.

»Montag« ugotavlja, da nedeljski uspehi
spet potrjujejo popolno premoč nemškega
letalstva nad britanskim. Vsak spopad v
zraku — piše list — potrjuje, da britanski
konvoji neprestano postajajo žrtev nem-
ških bombnikov. Vsak napad dokazuje, da
imajo nemške podmornice in hitri bojni
čolni tudi taktično prednost. Velik uspeh
v nedeljo pomeni poučen zgled nemškega
načina vojskovanja. Drug za drugim se uni-
čujejo britanska obramba v zraku, protile-
talske naprave, pristanišča, konvoji in
obrambne naprave kopenskih sil iz dneva
v dan se čedalje bolj omejuje oskrbova-
nje Anglije z vojnimi surovinami in živ-
ljenjskimi potrebščinami.

voč zgradbah. Napad je zahteval nekaj
človeških žrtve, med njimi nekaj smrtnih.
Pri napadu na otok Wight je bila zadeta
cerkev in poškodovanih je bilo več hiš.
Napad je zahteval manjše število človeških
žrtve.

Angleška letala so se spustila v borbo
z nemškimi letali ter se prizadela nemškimi
letalom velike žrtve, sama pa so utrpela
le malo izgub.

London, 12. avgusta. br. (Reuter.) Do
nocoj ob 18. je bilo mogoče zbrati podatke,
po katerih je bilo danes sestreljenih
39 nemških letal. Do popadov je prišlo
danes nad južno in severovzhodno obalo
Anglije. V neki letalski akciji je sodelova-
lo nad 100 nemških letal. Ostala so bila
pregnana. Pri napadih na balonske zapo-
re je Nemcem uspelo sestreliti en balon,
sami pa so pri tem izgubili tri letala.

Neka angleška pomožna vojna ladja, je
sestrelila eno nemško letalo, drugo pa mo-
čno poškodovala.

London, 12. avgusta. s. Popoldne je bil
izveden nov velik nemški bombni napad
na južnovzhodno Anglijo. Sodelovalo je v
napadu najmanj 80 bombnikov strmoglav-
cev. Napad je nekaj časa pozneje ponovila
skupina devet nemških strmoglavcev. Lov-
ska letala pa so takoj intervenirala, tako
da nemška letala niso dospela do cilja. Pri

Pred novimi boji v angleški Somaliji

Italijanske čete so pri prodiranju spet prišle v stik z angleškimi

Rim, 12. avg. br. (Stefani.) Vrhovno po-
veljstvo italijanske vojske je objavilo popo-
ldne naslednje 64. vojno poročilo:

Naše čete, ki so v Britanski Somaliji
uspešno nadaljevale svoje prodiranje, so
spet prišle v stik s sovražno vojsko.

Kairo, 12. avgusta. AA. (Reuter.) Urad-
no poročilo britanskega poveljstva v Egi-
ptu se glasi: V Zapadni Afriki se nadaljuje
akcija sovražnih patrol in ogledniških po-
letov. V Somaliji še ni prišlo do boja
med glavnima deloma obeh vojsk. V
Vzhodni Afriki je položaj normalen. V Pa-
lestini ni bilo nobenih bojov.

Nemški listi o italijanskem napredovanju

Berlin, 12. avg. AA. (Stefani.) Nemški
listi se tudi danes bavijo z naglim napre-
dovanjem italijanskih čet v britanski So-
maliji. Listi pravijo, da se bo ta kolonija
priključila italijanski Vzhodni Afriki.
»Völkischer Beobachter« razpravlja o bri-
tanskih poskusih, da bi našli zavezniške in
pomoč v Afriki proti italijanskemu prit-
isku. List poudarja, da je napredovanje
Italijanov v britanski Somaliji zelo resno
ogrožanje Velike Britanije v Afriki.

Angleži dobivajo ojačenja

Kairo, 12. avgusta. s. (Ass. Press.) Po in-
formacijah, ki jih je bilo mogoče dobiti v
tukajšnjih uradnih angleških krogih, so mo-
čna ojačenja angleškega kolonialnega vo-
jastva na poti v Egipt in angleško Somal-

prvem napadu pa je bilo v nekem mestu
porušenih več hiš, med njimi tudi župni-
šče.

Angleške nočne akcije

London, 12. avg. br. Letalsko ministru-
stvo je nocoj izdalo komunikat o angleških
napadalnih akcijah v pretekli noči. An-
gleška letala so bombardirala v prvi vrsti
bencinske tanke ter letališča v Nemčiji in
Franciji. Bombardirani so bili še razni dru-
gi vojaški objekti. Tri angleška letala se
s teh poletov niso vrnila na svoja opori-
šča.

Vojne cone v Angliji

New York, 12. avg. j. (A. R.) »New
York Times« objavlja v svoji večerašnji
izdaji informacijo iz Londona, da je an-
gleška vlada v soboto izdala odlok, po kate-
rem se grofije Cornwall, Devon, Sommer-
set proglašajo za vojne cone, v katere je
inozemcem vstop popolnoma prepovedan.

Še o nedeljskih bitkah

Berlin, 12. avgusta. AA. (DNB.) Na pod-
lagi dosedanjih poročil objavlj avrhovno
poveljstvo o večerašnjih letalskih bojih: Po-
leg uspešnega napada na britansko vojno
pristanišče Portland, o čemer smo poro-
čali posebej, so bili zažgani bencinski rez-
ervoarji in pristaniške naprave ter je bi-
lo sestreljenih 57 sovražnih letal. Naše le-
talske sile so imele tudi druge uspehe ob
prilike napada na konvoj vzhodno od Har-
vicha. Potopljene so bile tri trgovske la-
dje s približno 17.000 tonami. En rušilec
in tri trgovske ladje so bile poškodovani z
neposrednimi zadetki. Pri tej priliki so naša
vojna letala sestrelila sedemnajst so-
vražnih aparatov. Na nekem drugem kra-
ju je bilo zbitih na tla še osem sovražnih
letal. Pri Doveru so naša lovska letala iz-
vedla napad na barazne balone. Od osem-
najstih jih je bilo uničenih osem. Pri tem
je bilo sestreljenih sedem britanskih lov-
skih letal. Celotne sovražnikove izgube, ki
jih je pretrpel večerj, znašajo 80 letal, ml
pa smo jih izgubili vsega skupaj 17.

Torpediran vojaški transportni parnik

London, 12. avg. j. (Reuter.) Ponoči je
neka podmornica v Atlantskem oceanu
torpedirala transportni parnik »Mohamed
Ali El Kebir«. Parnik se je v dveh urah
potopil. Izmed vojaštva, ki ga je parnik
prevažal, se je rešilo 730 mož, ki so jih
sprejeli na krov nekatere druge v bližini
mudeče se ladje ter jih izkrcali v neki
škotski luki. Reševalna dela je zelo oviralo
slabo vreme. Ena izmed reševalnih la-
dij je še danes dopoldne vzela na krov ne-
kak vojakov, ki so pluli po morju na za-
silnih splavih. Vojaki, ki so ob eksploziji
torpeda poskakali v morje, so večinoma
potonili.

Spopad z vojnimi ladjami

London, 12. avg. s. (Reuter.) Admira-
liteta javlja: Pri današnjih nemških letal-
skih napadih na angleške vojne ladje je
bilo sestreljenih pet nemških letal. Ena
je sestrelila vojna ladja »Windsor«, dru-
ga pa »Cunningham«. Ostala letala so se-
strelili protiletalski topovi s stražnih la-
dij »Edwardian« in »Peter Carry«. Stra-
žna ladja »Edwardian« je bila potopljena.
Soročniki žrtve so bili obveščeni. Na la-
diah »Windsor« in »Peter Carry« ni bilo
žrtve.

jo. Zasedba Zeile po italijanski vojski ni
vplivala na promet angleških ladij v Rde-
čem morju ter plovejo angleški konvoji po
tej poti slej ko prej nemoteno.

Nemške vesti v italijanskem listu

Rim, 12. avgusta. AA. (DNB.) Rimski
popoldanski list »Tevere« je začel z današ-
njim dnem objavljati pod stalno rubriko
vesti iz

Neresnične vesti o nemirih v Albaniji

Agencija Stefani odločno demantira poročila angleškega radia — Političen umor na grški meji

Rim, 12. avgusta. AA. (Stefani) Rimski merodajni krogi pravijo, da je zgolj plos fantazije vest, ki jo je razširila angleška radijska postaja in po kateri je prišlo do upora v severni Afriki ter na albansko-jugoslovenski meji in da so bili italijanski častniki, ki so bili poslani, da nadzorujejo mejo, ubiti od upornih Albancev. Nasproti tem vestem je bil na albanskem ozemlju v bližini grške meje ubit od grških plačancev znani albanski vodja Hodža. Ta vest je izvala v rimskih krogih globok dojem. Toda uradni krogi so jo sprejeli s tistim mirom, ki je glavni znak pravih italijanskih. Dodaje, da to ni prvi incident na grško-albanski meji.

Tirana, 12. avgusta. AA. (Stefani) Albansko prebivalstvo je pod globokim vtisom strahovitosti političnega zločina, ki je bil izvršen na grško-albanski meji. Albanski vodja Hodža je bil ubit na albanskem ozemlju v bližini grške meje. Njegovo truplo so našli brez glave. Izve se, da so morilec grški plačanci, ki so njegovo glavo odnesli s seboj v Grčijo. Na glavo Hodže je bila razpisana od grških oblasti nagrada.

Rim, 12. avgusta. AA. (DNB.) O priliki političnega umora na grško-albanski meji merodajni italijanski krogi izjavljajo, da je ta vest izvala veliko ogorčenje v javnem mnenju. Uradni krogi nočejo dati o tem dogodku nobene izjave. Ti krogi samo poudarjajo, da vlada na albansko-grški meji napeto razmerje, ki je nastalo že prej zaradi sluhov incidentov. Ta najnovejši dogodek ni izvala v italijanskih merodajnih krogih nobenega vznemirjenja. Rimski merodajni krogi pravijo, da so vesti, ki jih je razširila v nedeljo sovražna propaganda, da je na severni albanski meji prišlo do težkih sporov, pri katerih so Albanci pobili italijanske oficirje, ki so poskušali pomiriti, popolnoma brez vsake podlage.

Rim, 12. avgusta. AA. (DNB.) Italijanski listi prinašajo vest iz Tirane o umoru albanskega vodje Hodže kot veliko senzacijsko in pod velikimi naslovi. List »Stampa« pravi, da je ta zločin, ki se je odigral na grško-albanski meji, povzročil v Albaniji veliko razburjenje.

Demobilizacija v Franciji

V zasedene pokrajine se demobilizirani vojaki še ne morejo vrniti — Železnice spet v civilni upravi

Vichy, 12. avg. j. (Havas) Demobilizacija francoske vojske, ki se je v nezasedeni Franciji pričela prve dni julija, bo te dni končana. Kdaj pa se bodo lahko vrnili vojaki, ki imajo svoje domove v zasedenem delu Francije, je odvisno od nemških oblastev. V kolikor bodo dovolila primerne olajšave za prevoz. Doslej demobilizirani vojaki, ki imajo svoja bivališča severno od demarkacijske črte, zaenkrat ne morejo v svoje domače kraje, ker nemška oblastva dovoljuje preseljevanje preko te črte le v zelo omejenem obsegu.

Zeneva, 12. avgusta. AA. (DNB.) Kakor poročajo iz Vichyja, je ukinitva vojaška rekvizicija francoskih železnic. Uprava in eksploatacija železnic na nezasedenem Francoskem bo odslej zopet spadala pod kompetenco prometnega ministra.

Vichy, 12. avg. s. (Ass. Press.) Proces proti francoskim politikom v Rimu se bo jutri nadaljeval. Državni pravdnik bo predložil obtožnico, nato pa se bo nadaljevala razprava tajno. Imena branilcev obtožencev doslej niso bila objavljena.

Vodja Francije maršal Petain bo jutri govoril po radu.

Clermont-Ferrand, 12. avg. j. (Havas.) »Temps« objavlja informacijo iz Pariza, da se je v velikih Renaultovih avtomobilskih tovarnah s 4. avgustom obnovilo obratovanje. V prvi vrsti se bodo tamkaj izdelovala motorna vozila na pogon z lesnim plinom.

Pariz, 12. avg. AA. (DNB.) Kakor poročila list »Matine«, bodo v kratkem posamezna združenja bivših francoskih vojakov ustanovila veliko zvezo. Poseben pripravljani odbor je s posebno poslanico obvestil o tem namenu maršala Petaina. V imenovanem odboru so zastopniki vseh francoskih vojaških združenj.

Zeneva, 12. avg. br. (Stefani). Pred dnevi se je mudil v Vichy generalni rezident

francoskega Maroka general Nogues. Svoči se je vrnil v Maroko in je novinarjem izjavil, da je francoska vlada v celoti odobrila upravne reforme, ki jih je izvršil v francoski Severni Afriki.

„Francija ne bo več velesila“

Rim, 12. avgusta. AA. (Stefani.) Giornale d'Italia poudarja, da ima Francija velike utvare zaradi posledic svojega poraza. Francija se lepo zanaša na bodočnost in ne računa z bodočimi pojmi. Francija podeljuje odlikovanja generalom in politikom za dozdnevne zmagave v tej vojni. Vse to je brez koristi in zaman. Francija si ne bo mogla več ustvariti ranga velesile. Njen padec je popoln in njena vojska se ne more postaviti z nobeno zmagavo. Sicer pa »Paris Soir« to odkrito priznava, ko poudarja, da je francoski poraz brez primere v francoski zgodovini.

Internirani Italijani v Franciji izpušeni

Milan, 12. avg. AA. (DNB.) Pretekli petek so bili izpušeni iz koncentracijskega taborišča iz St. Cirienu italijanski državljani. Včeraj so se v kneževini Monako udeležili zahvalne službe božje o priliki zmagite italijanskega orožja in zaradi svoje izpostavitve iz ujetništva. Pri službi božji je bil navzoč tudi italijanski konzul in več članov za premirje. Po službi božji je skupina Francozov vznemirila Italijane. Policija sploh ni posredovala. Sele potem, ko sta dva člana komisije za premirje skupaj z italijanskim konzulom izrazila svoje mnenje o demonstrantih, so Francozi prenehali vznemirjati Italijane. Pametnemu vedenju Italijanov je treba pripisati, da ni prišlo do medsebojnih spopadov.

Politika švedske

Radijska govora predsednika vlade in obrambnega ministra — Izpopolnjevanje državne obrambe

Stockholm, 12. avgusta. j. V švedskem radu je imel snovi v okviru kongresa socialno-demokratske mladine švedski ministrijski predsednik Hansson kratek nagovor, v katerem je med drugim izjavil, da vsa švedska politika z neomajno odločnostjo stremi za tem, da se ohrani popolna neodvisnost švedske države. Dosedanje obrambne priprave švedskega naroda so deželo obdržale izven evropske vojne. Zaradi tega je treba vojaško pripravljenost švedske, ki je dosegla tak uspeh, tudi v bodočnosti vzdrževati z vsemi razpoložljivimi sredstvi.

sojilo, ki se ta čas podpisuje na švedskem, je imel minister za narodno obrambo Skold preko švedskih radijskih postaj govor, v katerem je med drugim izjavil, da vsa švedska politika z neomajno odločnostjo stremi za tem, da se ohrani popolna neodvisnost švedske države. Dosedanje obrambne priprave švedskega naroda so deželo obdržale izven evropske vojne. Zaradi tega je treba vojaško pripravljenost švedske, ki je dosegla tak uspeh, tudi v bodočnosti vzdrževati z vsemi razpoložljivimi sredstvi.

Hoovrova akcija za Evropo

Bivši predsednik Zedinjenih držav bi za živila rad dosegel omiljenje angleške blokade

New York, 12. avgusta. br. (Ass. Press.) Bivši predsednik Zedinjenih držav Herbert Hoover, ki je prevzel vodstvo akcije za oskrbovanje prebivalstva na Norveškem, Nizozemskem, v Belgiji in zasedeni Franciji z živežem, je snovi izjavil, da grozi 18 milijonov Evropejcev v teh deželah lakota. Belgija je v normalnih časih uvozila 70% živil, Nizozemska 40, Norveška 30 do 40 in od Nemcev zasedena Poljska prav tako 30 do 40 odstotkov. Če se ne bo nemudoma nekaj ukrenilo, bodo milijoni ljudi morali trpeti lakoto. Potrebno bo, da se bo morala omiliti angleška blokada. Hoover se je v tem pogledu že obrnil na angleško in nemško vlado.

London, 12. avgusta. j. (United Press) V merodajnih angleških krogih ostro kritizirajo izjave Herberta Hooverja glede prehranjevalnih razmer v Evropi. V teh krogih namigujejo, da Anglija ne bi mogla dovoliti, da bi Zedinjene države dobavljale živež Franciji, Belgiji, Norveški in drugim okupiranim pokrajinam, ker bi to pomenilo prelom njene blokadne politike, ki je Anglija ne bi mogla dovoliti niti v primeru, ako bi nevalne države jamčile, da se bo živež res uporabljal zgolj za prehrano civilnega prebivalstva teh pokrajin.

Roosevelt na inspekciji

Washington, 12. avg. s. (Ass. Press.) Predsednik Roosevelt je danes nadaljeval s svojim inspekcijskim potovanjem ameri-

ških vojaških naprav. Posetil je luko Newport v Rhode Islandu.

V Španiji ne verujejo v uspeh blokade

Madrid, 12. avgusta. AA. (DNB.) List »ABC« piše, da ima Anglija že staro navado, vojskovati se na račun tretjih držav, ter to spravlja v zvezo z namenom Anglije, da bi izvedla celinsko blokado Evrope. Misli na uspešno celinsko blokado, pa bi bilo otročje, ker je takšna zapora neizvedljiva. Takšne angleške grožnje so jasen dokaz njene slabosti. Vsi koraki angleške diplomacije so se obrnili proti njej, vsi manevri britanske vojne politike pa so dosegli ravno nasprotno od tistega, kar se je nameravalo izvesti. Napovedovanje ukrepa, kakršen je celinska blokada, že vnaprej vzbuja opravičeno jezo tistih, ki naj bi morali biti zapleteni v vojno mrežo. Anglijo je treba opozoriti — končuje list »ABC« — ker ogrožanje življenja narodov ne more ostati nezakazovano, isto pa velja tudi za špekulacijo, da bi se izstradala vsa celina samo zato, da bi bila dobljena vojna, ki jo je Anglija v zgolj le izgubila.

Carigrad, 12. avgusta. AA. (DNB.) Prevedeno je nadaljnje izhajanje lista »Džumhurijet« zaradi pisanja o vprašanih splošne politike.

Med Rumuni in Madžari še nobene odločitve

Rumunija čaka na odgovor madžarske vlade na rumunske predloge — Sporazum z Bolgarijo

Bukarešta, 12. avg. p. V pogajanjih med Bukarešto na eni ter Budimpešto in Sofijo na drugi strani, vlada še zmerom nekaka zastoj. Kakor je bilo že objavljeno, je rumunska vlada sicer takoj odgovorila na madžarsko spomenko, sedaj pa čaka na madžarski odgovor, ki je napovedan za jutri, nakar se bo položaj nedvomno precej razjasnil. Splošno pričakujejo, da se bo našel kompromis, na katerega osnovi se bodo lahko pričela neposredna pogajanja med obema državama. Odhod poslanka Bossija nazaj na njegovo službeno mesto v Rim tolači kot znamenje, da se je direktna zveza med madžarsko in rumunsko vlado vzpostavila in da je Bossi potem takem končal svojo misljo.

V političnih krogih navajajo danes kot kraj, kjer naj bi se pričela redna rumunsko-madžarska pogajanja za ureditev transilvanskega vprašanja, dvorec princa Bibesca, ki leži blizu Sinaje. Zanimivo pa je, da je rumunska vlada povabila nekaj tujih nevtrálnih novinarjev, naj prepotujejo Dobrudžo in Transilvanijo, da bi se sami prepričali o stvarnem položaju ter o utemeljenosti rumunskega stališča. Tukajšnji krogi sodojo, da bo potovanje novinarjev po obeh pokrajinah trajalo dva do tri dni. Ta čas ni računati z novimi momenti v razvoju sedanje napetosti med Rumunijo in Madžarsko.

Kar pa se tiče pogajanj z Bolgarijo, so toliko napredovala, da so v Rumuniji povsem prepričani, da je spor tako rekoč že

urejen in da se je treba sporazumeti le še o nekaterih podrobnostih.

Bukarešta, 12. avgusta. AA. (Reuter) Včeraj je policija v Bukarešti zaprla 48 oseb, ki so razširjale vznemirljive vesti. Poslali so jih v koncentracijska taborišča.

Bukarešta, 12. avg. p. Predsednik Zdrženja nemških inženjerjev Oskar Stewel je prispel danes s posebno misljo v Bukarešto. Inženjer Stewel namerava navezati tesnejše stike z zastopniki rumunske petrolejske in druge industrije.

Zahteve Nemcev na Madžarskem

Budimpešta, 12. avg. AA. (DNB.) Narodna nemška zveza na Madžarskem je priredila včeraj v Hidasu prvo zborovanje, katerega se je udeležilo okrog 10.000 Nemcev. Voditelj nemške manjšine na Madžarskem dr. Rass je ugotovil, da so vsi Nemci enodušni, kar se tiče njihovih zahtev in da zahteva nemška manjšina, ki je bila vedno zvesta madžarski državi, polno in pravično rešitev vseh svojih zahtev. Govornik je istočasno izrazil svojo hvalečnost madžarski vladi za vse tisto, kar so Nemci že dosegli, ter je napovedal ostvareitev cele vrste drugih zahtev, ki bodo mnogo pripomogle h kulturnemu in socialnemu dvigu nemške manjšine na Madžarskem. Govornik je svoj govor zaključil z ugotovitvijo, da pomeni nemška manjšina na Madžarskem most med Madžarsko in Nemčijo.

Pogajanja o Indokini

Nasprotujoče si vesti o francoskih namerah

Hongkong, 12. avgusta. s. (Reuter). Danes so se v Hanouju nadaljevala pogajanja med francoskimi in japonskimi predstavniki glede francoske Indokine. Mem tem še nadalje prihajajo poročila o japonskih vojaških pripravah ob mejah Indokine. Zlasti je opaziti koncentracijo vojnega brodomstva in letalstva.

Ameriška poročila javljajo, da je izdala francoska vlada v Vichyju ukaz, naj se francoska vojska v Indokini zoperstavi s silo morebitnemu japonskemu napadu ter da so bili v to svrhu že izdani: primerni vojaški ukrepi. Nasprotno pa pravijo tukajšnje informacije, da namerava novi guverner Indokine admiral Decoux pristati na japonske zahteve. Te zahteve obsegajo baje dovolite mornariških in letalskih oporišč za japonsko vojsko v Indokini, dalje dovolitev uporabe železnice iz Haiphonga za japonske vojaške transporte, pa tudi vzpostavitev ožjega gospodarskega sodelovanja med Japonsko in Indokino.

V Čunkingu prevladuje slej ko prej volja zoperstavi se s silo vsakemu poskusu spremembe položaja v Indokini s strani Japonske. Več najboljših kitajskih divizij je bilo zato poslanih na mejo Indokine. Kitajski uradni krogi naglašajo, da japonska ekspanzija proti Indokini ne ogroža samo Kitajski, temveč tudi angleške interese na Daljnem vzhodu. Izražajo prepričanje, da bodo Japonci po uveljavljanju svojega vpliva v Indokini pričeli ogrožati tudi Singapur in Birmo. To mnenje potrjuje tudi današnja izjava zastopnika japonskega zunanjega ministra novinarjem v Tokiu, ki pravi, da mora biti tudi ozemlje ob Južnih morjih vključeno v interesno področje Japonske.

Po umiku angleških čet iz Kitajske

Tokio, 12. avg. j. (Domej). Na včerajšnji konferenci zastopnikov tiska je bilo zastavljeno tudi vprašanje, kaj se bo sedaj, ko je Anglija umaknila svoje vojaštvo iz kitajskih garnizij, zgodilo z ozemljem, ki so bila doslej pod britansko kontrolo. Zastopnik japonskega zunanjega ministrstva je na to vprašanje odgovoril, da je treba v tej zvezi v prvi vrsti upoštevati dva činitelja: 1. primerno je bilo, da je prevzela na teh ozemljih odgovornost za vzdrževanje reda in miru Japonska in 2. položaj na Kitajskem se je tako zelo izpremenil, da danes ni več nobene potrebe, da bi kjerkoli na Kitajskem vzdrževala red in mir inozemske čete.

Indijci odklanjajo angleško ponudbo

Bombay, 12. avgusta. AA. (Reuter). Predsednik vseindijskega nacionalnega kongresa Maulana Azah je v razgovoru z dopisnikom agencije Reuter izjavil, da ne sprejme povabila indijskega podkralja, da bi se z njim sestel in razpravljali o deklaraciji glede indijskega statuta. Azah je izjavil, da ne vidi nobene podlage za nadaljevanje razprave, ter pripomnil, da bo formalni odgovor podkralju dal izvršni odbor, ki se bo sestel ta teden. Bivši predsednik kongresa Nehru je izjavil, da obstoje velike razlike med ponudbami indijskega podkralja in zahtevami kongresa.

Angleška cenzura

za pošto iz Amerike

New York, 12. avgusta. AA. (DNB). Sef angleške cenzure na Bermudskih otokih potrjuje, da so vse ladje, ki prevažajo pošto iz Zedinjenih ameriških držav v Evropo, prisiljene pristati na Bermudih. Sprovoznice za takšne ladje se odobrava samo pod pogojem, da se nadzorstvo nad pošto izvede na Bermudskih otokih.

Chamberlain na oddihu

London, 12. avg. s. (Reuter.) Predsednik tajnega sveta Chamberlain je danes zapustil sanatorij, kjer se je mudil nekaj časa zaradi lažje operacije. Chamberlain se je v avtomobilu podal iz sanatorija naprej v svoje stanovanje v Downingstreet 11, nato pa se je s soprogo odpotoval na krajši odih na deželo.

Rusija in Nemčija

Königsberg, 12. avgusta. AA. (DNB.) O priliki otvoritve 28. nemškega vzhodnega veleposelnika je priredil župan Koch svečan sprejem v čast diplomatov ter zastopnikov tujega in domačega tiska. Poleg gospodarskega ministra dr. Funka, finančnega ministra Schwerin Crossigka in generalnega guvernerja Franka so bili pri sprejemu tudi častni gostje veleposelnika. V imenu diplomatskih predstavnikov je govoril sovjetski veleposlanik Skvarčev, ki je izjavil, da Sovjetska Rusija po daljšem odmoru ponovno razstavlja svoje blago na vzhodnem veleposelniku, kar je znak tesnega gospodarskega in političnega sodelovanja med Sovjetsko Rusijo in Nemčijo, ki ne temelji na hitrih in trenutnih interesih konjunktura. Upam, je pristavil Skvarčev, da se bodo v bodoče ti odnosi uspešno poglabili. Za sovjetskim veleposlanikom je odgovoril nemški gospodarski minister Walter Funk.

Milan, 12. avgusta. AA. (DNB.) Italijanski tisk pripisuje velik pomen govoru nemškega gospodarskega ministra Funka v Königsbergu. »Corriere della Sera« poudarja, da je os Rim - Berlin za gospodarsko obnovu Evrope in poudarja ožje gospodarsko moč Nemčije. »Popolo d'Italia« piše, da se v govoru dr. Funka vidi ideja, da bi samo nov red v Evropi mogel ustvariti potrebne predpogoje za ojačenje celotnega gospodarskega življenja in da bi bilo le na ta način mogoče odstraniti vse motnje in napetosti, ki so dozdaj onemogočale sodelovanje med evropskimi narodi.

Španski demanti

London, 12. avg. s. (Reuter.) Tukajšnje španske poslanstvo je danes objavilo naslednjo izjavo:

Inozemska poročila, da so španske ladje v tujini prejele nalog, naj ne odidejo iz luk, v katerih se nahajajo, so napačne, fantastične in brez podlage. Tak nalog ni bil nikdar izdan in španske ladje nadaljujejo s svojim normalnim prometom.

Eksplodizija na Irskem

San Sebastian, 12. avg. br. (Stefani) V nekem irskem mestu je nastala davi na vse zgodaj silna eksplozija, ki jo je bilo slišati več kilometrov daleč. Vzroki eksplozije še niso povsem ugotovljeni. Ljudje v mestu pa zatrjujejo, da so malo prej čuli motorje letal, ki so se pojavila nad mestom.

Regulacija Tibere

Rim, 12. avg. br. (Stefani). Ministrski predsednik Mussolini je danes otvoril na novo izkopani rokav reke Tibere, s katerim se bo pot reke izravnila in skrajšala. Veliki ovinek reke na tem mestu je zelo oviral plovi promet po reki.

Kriza diamantne industrije v Belgiji

Anvers, 12. avgusta. AA. (DNB.) Od vseh belgijskih industrijskih panog je vojna najhuje prizadela industrijo diamantov v Anversu. Ker dozdaj belgijsko združenje te industrije ni storilo nobenega koraka, da bi ublažilo nesrečo svojih delavcev, so nemške oblasti prevzele tudi tu pobudo, da bi čim prej pomagale tej važni gospodarski panogi. Diamanti, ki jih imajo v zalogi, bodo predelali, pri čemer bodo imeli posla šest mesecev. Prav tako so bili storjeni koraki, da se dobe zaloge diamantov, ki so »zamrznjene« v Južni Franciji. S tem bi se zagotovilo delo za nadaljnjih šest mesecev v diamantni industriji v Anversu.

Izgube belgijske trgovinske mornarice

Bruselj, 12. avgusta. AA. (Tass.) List »Nation Belge« poroča, da je Belgija v sedanjih vojni izgubila 21 trgovskih ladij s skupno tonažo 74.484 ton, kar pomeni 25 odstotkov celotne belgijske tonaže.

Šahovski turnir v Celju

Celje, 12. avgusta. Na šahovskem turnirju se je do 21. ure zaključila le ena partija 3. kola. Marek in Jerman sta igrala Englundov gambit. Marek je v kombinaciji, v kateri je dobil kmeta, spregledal večni šah. Partija se je tako končala v 14 potezah z remijem. To je bila doslej na tem turnirju najkrajša partija.

Jutri igrajo četrto kolo, in sicer Drašč proti Majstoroviću, Šorli proti Milinarju, Popović s Pavlovičem, Zuk s Šiško, Šubarić proti Saviću, Berner proti Gottliebju, Jerman s Šmigovcem, Mišura s Marekom in Medan proti Grašerju.

Živo ribo pojedel in umrl

Split, 12. avg. o. V Solinu se je pripetila včeraj nesreča, kakršne zlepa ne pomnijo. Krojaški pomočnik Hrvoje Rašković se je odpravil z več tovariši na ribji lov. Lovili so ribe v reki Jadro. Rašković je vlovil eno ribo. Ker pa je bila še pri življenju, se je z njo poigraval. Nenadno pa mu je riba skočila v usta in fant jo je požrl. V želodcu je začutili strašne bolečine. Prepeljali so ga sicer takoj v bolnišnico, toda zdravniki mu niso mogli več pomagati in je fant kmalu izdihnil.

Trojčki

Novo mesto, 12. avgusta. V banovinski ženski bolnici je porodila danes žena banovinskega čestarja 42letna Marija Klemenčičeva iz Krušice trojčke, tri fantke. Mati in novorojenci so zdravi.

Siroti pod avtom

Novo mesto, 12. avgusta. V St. Petru je snovi na banovinski cesti težak avto povozil siroto Ljuzeta Šeguro, ko je fant hval stekel čez cesto. Avto je dečku zdrobil desno nogo nad koleno, ga poškodoval po obrazu, a poleg tega je deček dobil še notranje poškodbe in pretrgali so se mu možgani. Prepeljali so ga v kandijsko bolnico.

Avtomobilska nesreča v Karlovcu

Karlovce, 12. avg. o. Snovi ob 22.30 sta na Zrinjskega trgu trčila dva privatna avtomobila. Oba sta se razbila. Šest ljudi je bilo več ali manj poškodovanih. Najtežja sta bila poškodovana soprega industrijskega Jaktorva iz Jastrebarskega in magister Hojdl.

Kdaj bo glavni napad

Stockholm, 12. avg. j. Švedski listi obravnavajo v današnjih izdajah kot glavni predmet letalske boje nad Rokavskim prelivom ter nemške zračne napade na Portland. »Stockholm Tidningen« naglašja v tej zvezi, da se po dosedanjem stanju nemških akcij proti Veliki Britaniji lahko mirno trdi, da je Nemčija popolnoma sposobna voditi vojno tudi v naslednji zimi, ne da bi ji bilo treba svoje armade na kateri koli točki vreči v boj. Nemčija ni blokirana in njena oskrba z vsem, kar potrebuje, je povsem normalna. Nemčija je zmerom stremela za tem, da v svojem vojskovanju štedi s človeškimi življenji. Zaradi tega nas ne bi moglo prav nič začuditi, če bo to politično štednje s človeškim materialom tudi v bodoče nadaljevala ter se koncentrirala samo na to, da Veliko Britanijo odreže od njenih trgovskih poti ter jo v dolgih mesecih bodoče zime moralno izpodkoplje.

Preorientacija Švice

Bern, 12. avgusta. AA. (Stefani). Švicarski tisk piše, da je Švica sprico novonastalega položaja po francosko-nemškem premirju prevzela svojo politiko za os Rim-Berlin. Listi računajo, da se bo prihodnji mesec blagovna izmenjava med Švico in Italijo občutno povečala.

Papeška univerza v Španiji

Salamanca, 12. avgusta. AA. (Havas). Vatikan je dovolil ustanovitev papeške univerze v Salamanci. Na njej bodo smeli podeljevati doktorske naslove iz bogoslovja in kanoničnega prava.

Tisoči gledalcev na jeseniškem kulturnem festivalu

Gorenjska svatba je bila seveda krona prireditve, zato naj tudi širša javnost spozna ženina in nevesto s tovarišem in družico pa prizor veselega rajanja

Jesenice, 12. avgusta

Jesenjski stadion, na katerem so bile letos prirejane druge letne prireditve KID, je bil letos odlično pripravljen in res okrasno okrašen. Palapale so državne zastave kakor tudi zastave športnih klubov, pripravljeni so bili žarometi, gledališče na prostem je predstavljalo idilično gorenjsko pokrajino.

V soboto že pred 17. uro se je na stadionu zbralo polno kovinarjev in njihovih družin, ki so navdušeno pozdravili vrsto sodelavcev in sodelavk, ki so ob godbi KID prikorakali za veliko državno zastavo na stadion. Po nagovoru tehničnega ravnanja dr. inž. Klinarja se je zastava ob državni himni dvignila na visoki drog.

Sporod se pričela z zborna deklaracija Župančičevih »Kovačev«, ki jo je izvajalo sto kovinarjev, žena in deklet v kovarskih oblekah. Ob 18.10 je sledil telovadni nastop, pri katerem so skupno nastopili So-

koli in Sokolice z Jesenic in Javornika ter člani in članice fantoskih odsekov z Jesenic in Koroske Bele. V celoti je telovadni nastop krasno uspel, flavorike pa je seveda pobrala vzorna vrsta pod vodstvom olimpijca Janeza Pristova.

Ko je že legel večer, se je pričela predstava narodne igre »Plavž«, ki jo zamislil pisatelj Franceta Klinarja prikazuje življenje našega ljudstva v 17. stoletju. Igra je izvrstno uspela, sodelovalo je 160 oseb, občudovanje so vzbujale narodne noše, okrog 5000 ljudi je zasledovalo prizore, vredne res vse pozornosti.

Glavna prireditev je sledila v nedeljo z gorenjsko kmetjsko ohceto. Z Javornika se je razvil proti Jesenicam velik, krasen sprevid. Kmetjski fantje na konjih, dekleta v narodnih nošah, dolga vrsta okrašenih voz, potem vrsta starih kmetijskih kolesjev (bagerlov), na kakršnih so se vozili košati očanci in mamec že pred sto leti.

Čudovito pestra je bila ta pristno gorenjska svatovska družba z zalimi in markantnimi pari pa z obilno nevestino balo. Okrog 200 svatov se sodelovalo, na tisoče ljudi je navdušenjem motrilo sprevid, na kakšno je množica zila v veletok za sprevidom. Na Stadionu je bila ob 9. slovesna služba božja, nato pa se je pričela ohcet po vseh starih gorenjskih pravilih. Več ko 8000 ljudi je občudovalo vesele pa tudi ganljive starinske šege.

In popoldne so se spet zbrali tisoči h pevskemu koncertu, pri katerem je nastopilo okoli 320 pevcev in godbenikov iz vseh jeseniških korpusov. Koncert je žal motil dež. Ob 18. je sledila javna telovadba z izbranimi sporedom, vrhunskih vaj Sokolov in fantoskih odsekov. Po dr. Murakovem »Napreju« je bil festival zaključen z državno himno in veliko zastavo se je spet ponizala z droga. Razen vremenske nevednosti je bilo vse v najlepšem redu in zasluži vsi sodelujoči polno pohvalo.

Uspešno zaključena pogajanja o mezdah pri TPD in pri državnih rudnikih

Ljubljana, 12. avgusta

Danes so se vršila pri TPD pogajanja zaradi prilagoditve mezd draginskih razmeram, ki so bila v zgodnjih popoldanskih urah uspešno zaključena.

Dosedanja posebna draginska doklada se poviša s 1. avgustom 1940 za nadaljnjih 9 1/2%, na bruto-zasluzek in bo znašala v bodoče 25%. Poleg tega so se zvišali kategorijski zasluzki najnižje plačanih delav-

Zaradi občutnega porasta draginje so rudarske strokovne organizacije zahtevale pogajanja za spremembo obstoječe kolektivne pogodbe in za draginski odgovarjajoče zvišanje prejemkov. Kakor smo poročali, so pogajanja tekla od 5. do 7. avgusta pri ravnanstvu državnih rudnikov v Sarajevu in so sodelovali predstavniki Hrvatskega rudniškega saveza, Jugoslava, Zveze združenih delavcev in Zveze rudarjev ter predstavniki II. skupine rudarske zadruge. Dosežen je bil naslednji sporazum:

Delovna pogodba se razširi tudi na rudarska podjetja rudarske zadruge Bosna, katera upravlja država v lastni reži. Dosedanje draginski doklade (rudarji državnih rudnikov so prejeli že doslej poleg temeljne plače še 150% doklade na temeljno plačo), se povišajo za 30% in znašajo v bodoče 180%. Na novo se vpeje doklada za otroke in dobi rudar z enim otrokom 25 din, z dvema otrokoma 50 din, s tremi ali štirimi otroki 75 din, s petimi ali več

otroci pa 100 din mesečno. Ako rudar kak dan neopravičeno izostane iz službe, izgubi za dotični dan odgovarjajoči del te doklade. Dnevnic za službena potovanja se zviša od 50 na 60 din, specialna doklada, ki jo dobe delavci za delo na terenu izven rudnika, pa se zviša od 25 na 30 din. Stararinka, ki jo so doslej dobivali rudarji le v posameznih rudnikih, se bo v bodoče plačevala pri vseh državnih rudnikih in bodo dobili delavci, ki nimajo lastnih stanovanj in morajo plačevati najemnine, stanovanjsko doklado po 5 din dnevno, v Mostarju po 6 din, pri centralnih ustanovah v Beogradu in Sarajevu pa po 7 din. V bodoče se bodo regulirale doklade avtomatično z ozirom na porast ali padec draginje in sicer vsake tri mesece na podlagi indeksa Narodne banke (splošni indeks za cene na malo v 10 glavnih mestih). V ta namen se ustanovi poseben odbor, v katerega pošlje vsaka strokovna organizacija po enega predstavnika, dalje bo v njem predstavniki državnih rudarskih podjetij in bo ta odbor posloval pod predsedstvom rudarskega glavarja v Sarajevu. Če se ugotovi, da se je po indeksu Narodne banke draginja zvišala ali znižala za 10%, se za toliko odstotkov poveča ali zniža plača rudarjev na ta način, da se odgovarjajoče poveča ali zniža draginska doklada. Kot podlaga za presojo draginskih sprememb služi indeks Narodne banke za julij 1940.

Kočevsko hribovje je polno malin Obiravke žanjejo letos prav dober zasluzek

Kočevo, 12. avgusta

Spet so dozorele maline. Najprej po hribovju okrog Roka in Sv. Ane, malo kasneje pa po grebenih na nasprotni strani mesta proti jugovzhodu. Tu je manj sonca, a več malinovih grmov. Južnejša lega ne vpliva, večjo moč ima sonce, katerega topli žarki bodo zoreli tudi sladko grozdje po dolenskih gorah.

Spet hodijo ljudje dan za dnem zgodaj jutraj po maline. Že ob starih se odpravljajo z nahrbtniki in posodami. Žene, dekleta in otroci, možje letos manj, ker še nekako dobe delo. Večina se ob večerih vračajo, nekateri pa ostanejo tudi po ves teden v gozdu in se šele za nedeljo spom-

nijo domov. Letos imajo maline svojo ceno, saj so skoraj za 100% dražje ko lani. Marsikateri stotak ali celo tisočak bodo prinesle v družino. Kako ne, ko nabira tudi po več družinskih članov hkrati! Zvečer ko se vračajo, lahko poizveš o njihovem poslu.

— Ali je letos dosti malin? povprašam skupino deklet in žena.

— Letos jih je kar dosti po vseh prostorih. Prejšnji teden smo hodile se za Sv. Ano, zdaj so pa zrele tudi že na tej strani. Človek jih z veseljem nabira, ko jih je toliko.

— Koliko pa plačajo zanje?

— Izpod petih dinarjev jih tudi v prvih

Dr. Riho Fux med Gorenjci

Kamna gorica, 11. avgusta

Ko so Belokranjci pisali, da je bil dr. Riho Fux njihov, nas je neprijetno spreletelo. Ni bil samo Belokranjec, kjer mu je tekla zibelka, bil je prav tako Gorenjec. Rojaki v Kamni gorici so ga pozdravljali in sprejemali in sprejemali jih je tudi on kakor rojake. Naši ljudje ki so se v svojih krikih in težavah obračali in zatekali k njemu, so našli pri njem vedno odprta vrata, odprte rok in odprto srce.

Drugi Riko, pa tudi samo naš nisi bil. Spominjam se, kako dobro so Tebe in brata Karla poznali vsi slovensko in sokolsko usmerjeni gorenjski študentje pred vojno v Kranju. Vidva sta nam bila večkrat bolj sorodna, kakor naši rodni bratje. Pa smo se sestajali v Ljubljani. Govorili smo o bratih Srbih. Pravil si nam o ruskih bratih.

najbolj pa si kot Sokol poznal brate Čeha. Prav tako kakor trdim jaz da si bil naš, bi trdili tudi Čehi, da si bil njihov. Bil si naš, nas vseh, vseh Slovanov...

Pri nas, ki smo te vsi imeli tako radi, smo ti postavili trajen spomenik

Sava šumi med pečinami. Čez pečine, od koder se nudi lep razgled na starodavni Pušči grad, je razpet brv. Nekdo nam je bila od gorskih hudournikov narasla Sava odnesla staro leseno brv. Odrezani smo bili od Radovljice, vezala nas je le še dolga cesta z mestom. Ko smo ti vse to potožili, si se takoj zavzel in nam poleg mnogih drugih dobrot uredil tudi to zvezo. V zahvalo tebi in v trajni spomin smo krstili novo brv, ki je ne bo odnesla nobena povoden več, za Fuxovo brv.

Lepo poletno popoldne je. Zelena Sava šumi med pečinami in zdi se mi, da je njeno šumenje otožno. Na močnem nosilcu Fuxove brvi, nad zelenimi savskimi valovi, ki se tu in tam zapenijo, ko udarijo ob pečine od tisočletnega glodanja valov raz-

dejane, vihra črna, mrtvaška zastava. Na brvi stoji družba mladih deklic. Deklice molče in razmišljajo.

Tokrat deklice iz počitniške kolonije v Kamni gorici niso prihitele kakor razposajeni valčki bistrice gorenjske Save. Prišle so tihe, z žalostjo v srcu, s seboj pa so prinesle veliko črno zastavo, ki naj priča vsem popotnikom žalostno vesti, da si nas zapustil ti in to sredi važnega leta, v dobi, ko bi te še tako zelo potrebovali.

V ljubljanskih cerkvah pojo zvonovi mrtvaško pesem. Čez ravno Ljubljansko polje, kjer poganja ajda, se vije mrtvaški sprevid. Pod Fuxovo brvijo pri Radovljici šume zeleni valovi. Na savski brvi stoji deklica in molče. Razmišlja, kaj jim je bila pravkar povedala o pokojniku njihove voditeljica gđ. Likozarjeva. Z molkom hočejo počastiti spomin nanj, ki je storil toliko dobrega tudi, zanje kot neumorni predsednik Bolniške blagajne magistratnih namestencev.

Prepolna beograjska kopališča Pri Zemunu sta utonili dve 19letni prijateljici

Beograd, 12. avgusta

Včerajšnja nedelja je bila v Beogradu zopet sila vroča. Kdor je le utegnil, se je šel hladiti v vodo. Občinski kopališče, ki je v Beogradu vedno najbolj obiskano, je v nedeljo dobilo nalog, da ne sme izdati več kakor 3.500 vstopnic. Vse vstopnice so bile razprodane že dopoldne. Tako so si morali nečeti kopalki tu niso mogli dobiti iprostopora, poiskati prostor v katerem koli svobodnem kopališču na Savi in Donavi. Ni čudno, da je soričo tolikšnega navala zahtevala nedelja tudi svoje žrtve.

V Zemunu sta se na divjem kopališču, imenovanem Široka steza, poleg mnogih drugih kopali dveh mladi prijateljici, Agata Merikova in Terezija Senova. Se preden jima je kdo mogel priskočiti na po-

moč, sta že izginili v valovih Donave. Najprej sta se na obali igrali z žogo, potem pa sta prišli za roke in počasi stonali v vodo, ki je pri brezu plitva. Čeprav nista znali plavati, sta bredli vedno globlje v reko. Naenkrat je Terezija izgubila tla pod nogami in začela toniti. Agata jo je skušala izvlčiti, potem se je hotela sama rešiti, toda bilo je že prepozno. Terezija, ki je tonila, jo je krčevito držala za roko in jo vlekla s seboj. Brez krika sta se obe začeli utapljati. Na kraju nesreče se je brž pojavil neki narednik, ki je skušal Agato, čim je izginila pod gladino, za lase izvlčiti iz vode. Zal je privlekel iz globine samo Agatino ruto. Ljudje so g'oboko pretreseni stali na bregu in opazovali ribiče, ki so iskali trupli nesrečnih utoplenk.

Kadar zborujejo Trenkovi pandurji Burna skupščina zaključena v bratstvu in slogi

Zagreb, 11. avgusta

Uporni pandurji barona Trenka so imeli doslej nešteto občin, glavnih in izrednih skupščin. Tudi v nedeljo je imelo društvo svoj burni občni zbor, ki je od samega začetka ni obetal nič dobrega. O tem so najbolje pričali trije krepki stražniki, ki so bili poslani na zborovanje, da bi v primeru potrebe pomirili vročevrnce zborovalce. Na vseh teh zborovanjih in skupščinah so pačali odbori in na njihovo mesto prihajali novi, tem popolnoma nasprotni. Tudi za nedeljsko zborovanje so se Trenkovi pandurji temeljito pripravili. Nasprotni sta si stala dva neenaka tabora: v prvem dosedajni predsednik, simpatični Josip Malec, osemdesetletni starček, v drugem pa izvršni predsednik Luka Maglačić. Oba sta pripeljala s seboj svoje privrženec. Uroda je hotela, da je do pričetka zborovanja Josipu Malecu ostal en sam prišast. Ta je, resnici na ljubo povedano, vplil za deset drugih. Vsi ostali so »uskočili« k mlademu, hudemu opozicionalcu Maglačiću.

Uvod v zborovanje so bili medsebojni napadi med enim in drugim taborom. Vro-

čevrni pandurji niso izbirali besed. Slednjič je Malec s težavo otvoril zborovanje, toda njegov glas je polagoma zamrl v splošnem vpitju in Malec se je zatekel k edinemu izhodu, ki mu je bil preostal — pobral je svoj klobuk in dežnik in izginil skozi vrata. Predsedniško mesto je zasedel Maglačić in začel paterično nagovarjati mnogobrojne grehe starega odbora. Najhuje mu je zameril točko sedmo, v kateri je odbor dvignil svoj glas proti nameravanemu novemu nazivu društva. Društvo »Barun Trenk« naj bi se imenovalo »Prvo humanitarno i potporno društvo Baruna Trenka i njegovih pandurac«. To pomeni, da bi morali zavreči društveni prapor, vreden 13.500 din, zavreči 360 diplom, ki ležijo na skladišču, in 1.200 društvenih znakov. Vsi zborovalci so si bili edini, da bi kaj takega pomenilo za društvo katastrofo. Slednjič so se zedinili tudi v tem, da ostane pravkar izgnilni predsednik Malec častni član društva, ker je plačal za društveni prapor 13.000 din.

Novi odbor upa, da bo odslej delovanje društva lepo uspevalo, ker v vrstah pandurjev ni nobenega revolucionarja več.

Po sledovih starih rokovnjačev Anton Sever povzroča vedno več preglavic

Ljubljana, 12. avgusta

Zgledu zloglasnega Haceta in Braške hode slediti 29 let stari Anton Sever, po domače »Mihove«, doma iz Ježice, ki se že dalj časa kladi po deželi, vlamlja v hiše in potere, kar mu pride pod roke. Poznajo ga orožniške postaje v ljubljanski okolici, kjer je pred mesecem, zlasti v okolici Ježice, izvršil celo vrsto vlovov in odnesel precej denarja, zlatnine, perila, oblek in drugih reči. Ko so mu postala tla prevročna, je za nekaj tednov prenesel torišče svojega vlomilskega delovanja v okolico Litije in Zagorja; v oddaljenih zasavskih vaseh je nabral obilo plena. Ukradeno blago je najbrž skril v gozdu, da ga pozneje preda prekupčevalcem, s katerimi ima gotovo prav dobre zveze.

Pred dnevi se je pojavil Sever v kamniškem okraju, ker so ga nekateri videli. Sicer pa so dovolj zgornjo izpričale njegove prihode številne prijave o vlovih in tatvinah, ki so pričele kar deževati na posamezne orožniške postaje. Tako je obiskal Sever nekatere vasi v okolici Ihana. Vlonil je v Gorčici v hišo posestnika Leopolda Pirca ter mu odnesel 1.000 din

gotovine, tri zlate prstane in še nekaj dragocenosti v skupni vrednosti 1.700 din. Tudi več drugih posestnikov je okradel za manjše vsote denarja in si prilastil v hiši posestnika Ložarja celo pogonski jermen, vreden okrog 450 din. Njegov najnovejši vlomilski obisk je veljal največji koč ovetnika dr. Iva Benkovića iz Ljubljane. Koča stoji v križki fari kamniške občine. Odsel je več ovej, posodja, in drugih predmetov v vrednosti čez 1.000 din.

Orožniki prično zasledujejo Severja, pa se jim spetno izmika v samotna skrivališča. Po njihovem pripovedovanju je Sever oborožen s samokresom in v lovsko puško. Je srednje postave, zagorelega obraza, oblečen je v sive pumparice in siv ponošen suknjič, obut je v nizke črne čevlje. Seveda je verjetno, da se Sever večkrat preobleči, kakor je sploh močno prebrisan in bo morala oblast pač napeti vse sile, da ga ujame in ga izroči gosp. pravici.

Trgovci: »Želite li dvocevko ali enocevko?«

Nedeljski lovec: »Dajte mi enocevko, saj vendar ne morem meriti na dva zajca naenkrat.«

Kulturni pregled

»Spomini« Janka Mlakarja

Memoarska književnost v našem jeziku ni nič kaj obilna. Zadnji dve desetletji sta nam prinesli — da omenimo samo večja dela — spomine Frana Sukljeja, Ivana Hribarja, dr. Ivana Laha, dr. Ljudevita Pivka, dr. H. Tume, A. Prepeluha. Vsi vsemu nezaupanju, ki z njim sprejemamo dela, katerih os je v »jaz-u«, tem zaprtem, nekontroliranem svetu, ki nastaja in ugaša s posameznikom, je vendar v memoarskih knjigah mnogo zanimivega in celo pomenljivega gradiva za našo kulturno in politično zgodovino. K tem neposrednim pričevanjem o času in njegovih prilikah in neprilikah se bodo naši ljudje vračali vedno znova, najsi je sicer čas osvetljen z lučjo neke osebnosti. Ali niso tudi v pripovednem slovstvu, kjer je pisateljeva svoboda še večja in delež njegove subjektivnosti še upravičenejši, mnogi važni dokumenti o dobi in o ljudeh?

Janko Mlakar, čigar izbrani planinski spisi so prišli v zadnjih letih na knjižni trg in si pridobili mnogo hvaležnih čitateljev, je izdal v veliki in obsežni knjigi na več ko 400 straneh svoje spomine. (»Spomini«, Jugoslovanska knjigarna, cena 130 din.) Izhajali so dolga leta v dijaškem listu »Mentor« in so sedaj doživeli v končni redakcijski knjižni izdaji. Knjiga se uvršča k neki svoji predhodnici, ki je ne mara izpodbuditi: k Debečevim »Vzorom in bojem«. Medtem ko je pokojni dr. Debevec, prevajalec Danteja, ki še čaka knjižne izdaje, zaključil spomine z mladostjo, jih je

Janko Mlakar nadaljeval v zrelo leta, ko si je kot duhovnik in posebej še kot katehet ljubljanskega liceja nabiral skušnje o življenju in ljudeh.

Mlakarjevi »Spomini« obsegajo štiri dele. V prvem z naslovom »Abecedar« opisuje pisec svoja deška leta. Kot sin ljubljanskega obrtnika je preživel mladost v mestu in skozi njegove opise mladostnih prigod in doživljanj vidimo siluete ljubljane, kakršna je bila v osemdesetih letih prejšnjega stoletja. V tem pogledu pomenijo ti spomini nekako časovno nadaljevanje dijaških spominov nekoliko starejšega Debečevca, ki je takisto živo prikazal življenje v Ljubljani. Če vzamemo pričevanja še starejšega Sukljeja in ne pozabimo Tume, imamo nekako za tri, štiri desetletja do mnogih značilnih podrobnosti izdelane podobe ljubljanskega življenja. V teh spominih je mnogo tistih »drobnih dejstev«, ki o njih pravi H. Taine, da so važnejša za razumevanje neke dobe, kakor nje občne zgodovinske poteze. Za osemdeseta in devetdeseta leta v Ljubljani je ohranil Mlakar v svojih spominih dokaj takih drobnih opazovanj, zapiskov in anekdot, ki ne označujejo samo posameznih ljudi, marveč tudi celotno ozračje kraja in časa.

V drugem delu pripoveduje Janko Mlakar o svojih gimnazijskih letih. Tako čtivo je pravi posladek za vse, ki so kdaj obiskovali srednjo šolo, kaj šele za razredne vrste pisateljevih vrstnikov. Portreti profesorjev, kakor so Trojanar, Wester in dru-

gi, so orisani prav živo. Tudi tu se v znatno živahnejši obliki kaže svet »vzorov in bojev«, združen z iskrenimi podobami iz dijaškega življenja, pri čemer avtor kot duhovnik ne prikriva tako naravnih in že neizogibnih doživljanj, kakor so dijaške prve ljubezni. Kulturno-zgodovinsko so zanimivi tisti odstavki, ki prikazujejo tedanjega duha v šoli z njeno prisljuno usmerjenostjo v tuj jezik in tujo kulturo in z dijaškim gibanjem v narodno odpor-nem duhu.

Tretji del uvaja čitatelja v ozračje bogoslovja tam za znanim baročnim portalom ljubljanskega semenišča. V četrtem delu pripoveduje pripoveduje pisatelj o svojem kaplanovanju in o katehetskimi letih; so to črtice bodisi o posameznih zanimivih pojavih in dogodkih, bodisi segave opombe k raznim opazovanjem in doživljanjem.

V okviru spominov na več ko polstoletno zavestno življenje je Janko Mlakar povedal mnogo tega, kar je zanimivo tudi ne glede na njegovo osebo. Čarne njegovega pripovedovanja pa je predvsem v tisti čisto osebni noti, ki kaže živ temperamento, toplo človečnost, sočen humor in neko duševno širino, kakor jo nahajamo pri češkah, »bojujoče se Cerkev« bolj po rednikih. Pisec humorističnih zgodb o planincih in eden izmed skoraj že »klasičnih« avtorjev slovenske alpinistične literature je v »Spominih« pokazal vse priklupne odzivne pripovedovanje, iskrenost in humor. Prav humor ga spremlja vse življenje, dasi menda ni bilo tako rožnato, kakor bi se zdelo človeku, ki vidi v humorju značilnost optimizma in v optimizmu življenjski izraz vedrega in zadovoljnega človeka svojega peresa, predvsem neprisljuno veka. Sas ob grobu svojega mladostnega vrstnika Frica tudi ta humorist melanholično priznava, da bi bilo bolje, če bi se bil

takrat s tovarišem vred umaknil v svet večnega miru; spoznanje, ki ga je nekdo z nesmrtnimi besedami izpovedal Sofokles.

V knjigi Mlakarjevih spominov so posebnega pomena na moč plastično narisanе ilustracije Slavka Pengova. Reproduciranje so na posebnih prilozah in kažejo večidel podobe profesorjev; ni dvoma, da je s temi kar živčnimi liki pisateljeva zgornja beseda samo pridobila.

Zapiski

NASI DNEVI V POEZIJI

Morda bodo kdaj izhajale antologije pesmi, v katerih so se izražale skrbi in nade, groza in veličina naših viharnih dni. V revijah srečujemo vedno več motivov, ki so neosrednjen pesnikov odziv na temo in težo časa. Sem sodijo na pr. soneti Janka Samca »Mrtvemu bratu« in Iva Brčića »Mesto v dežju iz zadnjega zvezka »Ljubljanskega Zvona«. Tudi v pravkar izšli 8. številki zagrebške »Hrvatske revije« je nekaj takih značilnih verzificiranih dokumentov o nastrojenju pesnika kot izraževalca bolesti in čustev, ki teže današnjega človeka.

Božo Lovrić je v svoji »Ispovjesti« izpovedal mnogo bridkega o svojih doživljajih in opazovanjih: »Ja vidjem podlost, glupost pohjedu i nevinost i krepost zgaženu / i okrunjene slavom lopove / i nebrojne puste robove, / što lancima se svojim ponose. / Ja mrtve vidjem kao otokose / i kao travu netom pozešu / u potocima krvi nevine... / i bljesak vidjen oštih srpova / i gomilanje ljudskih snopova, / a medju njima strašno osvetu, / u ime pravde, ime istine... / I vidjem one, koji prikoše / i junačkom se bunom ponose (i golim rukam krote očaj, — i vidjem hrabre, kako padaju / i njihovoj se žrtvi

rugaju... / I nitko nije njih osvetio.«

Pesnik mlade generacije Vjekoslav Majer pa opisuje v »Stihovima meljtonu 1940« naš čas med drugim takole: »Dok mozak svi više tone / u krvavoj magli / pišem feljtone / pišem feljtone, / i gledam kako požar nagli. / Europa u vatri prašti. / — Nekoč slična divnoj bašti. — / Ruše se u divljaj vatri / zgrade, knjižnice, teatri. / Gore knjige, bajke, slike. / Plamen liže konjenike / na operi mjedene. / Bombarderi zrakom bruje. / Tank za tankom zemlju ruje, / zemlju staru, umornu. / Predivno cvijeće / ojele Europe / poleglo je k tlu. / Ko u nekom indom, muklom, sižofrenskom snu.«

Izjava g. Milana Predića, bivši upravnik beograjskega gledališča g. Milan Predić nam je poslal naslednje pojnasilo: Mnogo mi je do tega, da popravim beležko o moji upokojitvi, ki je izšla v »Jutru« z dne 3. t. m., v kolikor se tiče trditve o nekakem mojem sovraštvu do Slovencev v gledališki politiki. Ne bilo bi mi težko dokazati, da sem prav jaz največ storil, da bi bilo beograjsko gledališče tudi jugoslovensko, kar je danes zares, takisto bi mi ne mogel nihče dokazati, da se nagibljem k partikularizmu v literaturi, kar sem dokazal tudi kot urednik našega najstarejšega književnega lista skozi pet let svojega urejanja. Dokaz je nedvomno tudi nedavno angažiranje nekakega slovenskega umetnika, ki pa je bilo preprečeno, vendar ne s srbske strani, kljub temu, da je bila že sklenjena pogodba. Nekega odličnega slovenskega umetnika sem ponovno pridobil za delo v našem gledališču. Drugo umetniško dvojico sem angažiral, čeprav sta mi odkazala iz slovenskega rodoljubja in so bile njune plače že dodeljene drugim; kljub temu sem ju angažiral a posredniki

Med številnimi dobitki je zadel tudi

srečka štev. 29461 200.000.— din.

Zrebanje bo trajalo do 7. septembra. — Največja možnost na velike dobitke in na premije je sedaj. — 1/1, 1/2 kakor tudi 1/4 srečke so vam na razpolago v glavni pooblašteni kolekturi

VRELEC SREČE — ALOJZIJ PLANINŠEK
Ljubljana — Beethovnova 14.

Domače vesti

Sladka doba

V zadnjem času je glas o kragujevskih milijonarjih segel v deveto vas. Nedavno so prijeli nekoga milijonarja v Kragujevcu zaradi ponarjanja in nekaterih drugih nesolidnih poslov. Pred dnevi pa so oblastva pri nekem drugem prebivalcu tega mesta milijonarjev odkrila več ko štiri kilograme tihotapskega blaga, saharina. Industrije, trgovci in gostilničarji Andra Mišovič so svojim gostom sladilo vino s saharinom in vsa znamenja kažejo, da ga je prodajal tudi slađedelarjem in drugim trgovcem osvježujočih pijač.

Kmalu so oblasti v Kragujevcu postale pozorne na trgovino s saharinom, ki se je skrivaj vršila po mestu. Obvestile so o tem tudi finančno ministrstvo, ki je poslalo v Kragujevac svojega agenta, večaka v odkrivanju tihotapskega blaga. Agent je šel na delo z največjo previdnostjo in je kmalu razkrinkal glavnega tihotapca Andro Mišoviča, ki je že dolgo na glasu težkega milijonarja. Štiri kilograme saharina so našli spravljene v železni blagajni. Ker kilogram saharina po sladkobni enači 1.500 kg navadnega sladkorja, bi zaplenjena količina saharina lahko zasladila ves kragujevski vodo.

Ta žgoča tihotapska zadeva je po vsej Sumadiji zbudila ogorčenje in v Beogradu je vladno »Vreme« čutilo potrebo, da opomni: »Tako je daleč segel glas o Kragujevcu, sruči Sumadijo, ki je bila vedno srbski nacionalni ponos. Kragujevački milijonarji mečejo senco na pošteno ime vse Sumadije, kakor da bi jim bilo premalo lastnih milijonov.«

V ostalem aferi dokazuje, da so milijonarji na delu in sicer pridno na delu. Živimo v dobi, ki je zanje sladka. Uveljavlja se stari srbski pregovor: »Nekom rat, nekom brat.« Ovržena je stara sodba, da so milijonarji neaktni lenuhi. Treba jim je samo dati časa in prilike, pa se razgibljejo kakor črvčki v moki. Škoda samo, da jih mora šele paragraf poučiti, da niso na prvi poti niti tedaj, kadar siromakom sladijo življenje — s saharinom.

Po pogosti nosečnosti morejo žene z dnevno redno uporabo pol kozarca naravnega »Frazz-Josefove« grenke vode, zavžate na tešče z lahko dozi izpraznenje črev in urejeno delovanje želodca. »Frazz-Josefova« voda je davno preizkušena, najtopleje priporočana in se dobiva povsod.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

* Prispevek za Rdeči križ. Banska uprava razglasi: Po razpisu ministrstva za trgovino in industrijo z dne 29. julija 1940 št. 27355 morajo po čl. 42, t. 11. zakona o društvu »Rdečega križa« kraljevine Jugoslavije (Sl. Nov. št. 201 z dne 5. septembra 1933) v tednu »Rdečega križa« t. j. letos od 15. do vključno 21. septembra 1940 vsa avtobusna podjetja ob izdajanju vozniških listkov potnikom pobirati kot dodatek k vozni ceni prispevek za »Rdeči križ«, in sicer po din. 0,50 od vsakega začetih 100 din. vozne cene. V ta namen je vozovnice (v primeru kombiniranja vozovnic, glasčih se na manjše zneske, zgolj eno) opremiti z zeleno portznanom »Rdečega križa«, ki jo je pri izdajanju potniku uničiti s tem, da se del odtrga. Te znanke se dobivajo pri poštnih uradih, ki tudi prevzamejo nazaj preostale znanke, če se jim vrnejo v ustreznem stanju tekom 7 dni po koncu tedna »RK«. Izpolnjevanje predpisa se bo nadzorovalo.

* Priznanje našemu uredniškimu tovarištu. Za dopisnega člana »Slavljanskega združenstva« v Sofiji je bil imenovan v priznanje prizadevanj za zblizanje Bolgarov in Jugoslovencev naš zunanje-politični urednik g. dr. Branko V r č o n.

* Novi kolodvor na Sušaku je že pod streho. Skrajno potrebni veliki kolodvor, ki so ga lani začeli graditi na Sušaku, je že pokrit in zdaj končujejo zunanja dela.

Kdor pod sončar'co trpi — naj uporablja Tschamba Fil! Drogerija Gregorij, Ljubljana, Prešernova ul. 5.

prejemki. Tudi v tem primeru niso nastale ovire s srbske strani. Prav tako bi lahko trdil glede slovenskega glasbenega repertoarja, saj sem objavil sprejem neke slovenske opere in nikakor ne bi jaz oviral njene izvedbe. — Milan Predić, bivši upravnik Narodnega pozorišča v Beogradu.

Jugoslavica v tujih listih. Casopis »Stimmen aus dem Süd-Osten«, ki ga izdaja jugoslovnski odbor Nemške akademije v Monakovu, je priobčil v 9.—10. številki prevod potpisno-pripovedne proze Grigorija Božoviča »Dve ženski«. Proza je prev. dr. Franz Hiller. V isti številki je objavljen daljši članek prof. slavistike na graški univerzi dr. Josefa Matla »Jugoslovnsko-nemški literarni in knjižotroski odnosi«. Pisec prikazuje razvoj teh odnosov v preteklosti in se dotika njihovega današnjega stanja, pri čemer seznanja čitatelje zlasti s stanjem germanistike v vseh jugoslovnskih kulturnih središčih. Linda Sadnik je prevedla starosrbsko narodno pesem »Marko kraljevič in njegov brat Andrijaš«. Med ilustracijami je tudi slika gorenskih narodnih noš.

Srednješolska reforma v Italiji. Italijansko prosvetno ministrstvo je izdalo novo uredbo o reformi nižjega in srednjega šolstva. Kot smoter srednje šole v novi Italiji označuje uredba vzgojo v humanističnem duhu in v duhu delovne prakse. Učni predmeti so posledje tile: verouk, italijanski in latinski jezik, zgodovina in zemljepis, matematika, risanje in telovadba; za učence je še posebej obvezna vojaška vzgoja, za učence pa vzgoja v gospodinjstvu. Ocen je pet, profesorji pa morajo pri končni kvalifikaciji upoštevati sploš-

čim bodo ta dela končana, bodo takoj začeli urejevati notranje prostore in bližnjo okolico kolodvorov. Pot, ki vodi do postaje, bo razširjena, pred kolodvorom pa bo urejen prostran trg. Če bodo dela neovirano napredovala, bo novi kolodvor stavljen v promet že v začetku prihodnjega leta.

* Kmetje v Račah prosijo za nujno pomoč. Kakor je znano, je toča 16. julija napravila velikansko škodo v Račah in okolici. Padala je kakor oreh debela in pokrila polja do 10 cm na debelo. V nekaj minutah je uničila vse poljske pridelke in oklestila sadno drevje. Uradno ocenjena škoda znaša samo v vasi Račah nad 1.200.000 din, kar je zelo velika številka za tako majhen kraj. Banska uprava je podala podporo v ajdi — 25 vrec —, pa kaj je to nasproti velikanski škodi! Kmetje in manjši posestniki z obupom gledajo v bodočnost, ko ne bo kruha in tudi ne semena za setev ozimnice. Prosimo oblastva, da pravočasno prisloži obupanec na pomoč s podporo in semenskim žitom. Zlasti naj takoj izdajo odlok za takojšnjo ustavitev davčnih ružič in izterjavanja zapadlih anuitet za kmečke dolgeve, ker tukajšnji kmetje v letošnjem letu nimajo s čim plačati obvez.

Ing. PREZLJEV

MORTOMOLJ

prašek in tekočina zanesljivo pokončuje molje v vseh razvojnih oblikah. Zahtevajte ga v drogerijah in spekerijah. Navodila in pojasnila daje fitopatolog poob. agronom inž. Prezelj, Wolfova 3, tel. 34-73, Ljubljana

* Z naše Severne meje. Ze več let vodi na Kapli na Kozjeku pevski zbor tamkajšnji učitelj. Ker nima na razpolago primernega notnega materiala, se je pevovalca obrnil na več pevskih zborov. Prvi se je odzval »Tabor«, ki je podpisaneu poklonil precej notnega materiala. Prisrčna hvala, to je bilo edino plačilo, ki ga je mogel dati pevovalcu. Najlepše se zahvaljujem pevovalci g. Gučku, ki je pripomogel, da se je izročilo toliko del zborovnega arhiva. Marsikje so še note lažjih pesmi, posvetskih in cerkvenih, ki jih zbori ne uporabljajo in bi jih lahko brez skode odstopili. Pevovalca kakor zbor bi bila zelo vesela in okrepjena. Potrebno bi zlasti lažjih pesmi; predvsem narodnih, ki tu še niso posebno znane. Naj se zaveda vsak, ki bo kaj poklonil, da bo s tem pomagal širiti našo lepo slovensko pesem po zeleni štajerski, po naši zapušeni severni meji. — Vahen Miha, učitelj pevovalca, p. Kapla (med šolskimi počitnicami: Resljeva cesta št. 29, Ljubljana).

* Pretrpeli smo smrt na Peščenici v Zagrebu. Skoraj ne mine dan brez železniške nesreče. Nesreč je deloma kriva nevidnost potnikov samih. V nedeljo jutraj se je zgodila huda železniška nesreča na vzhodnem predmestju Zagreba. Delavec Ivo Starčević je šel po progi proti postaji in ni videl, da za njim prihaja lokomotiva. Opazil jo je šele, ko ga je lokomotiva že zgrabila in ga odvrnila. Starčević je padel tako, da so mu noge ostale na tračnicah. Kolesje mu je odrezalo obe nogi in Starčević je zaradi izgubljenosti krvi in bolečin kmalu izdihnil.

* Strašna avtomobilska nesreča na Plješivici. O strahoviti avtomobilski nesreči, ki se je pripetila na Plješivici in zahtevala smrt dveh izletnikov, smo poročali že v ponedeljskem »Jutru«. »Novosti« objavljajo naslednje podrobnosti: V nedeljo okoli 11.

ure dopoldne je vozil po cesti od Samobora preko Rud na Plješivici manjši dvosedežni športni avto. V njem je sedela poleg moškega, ki je šofiral, mlada ženska. Ljudje, ki so avto srečevali, so pripovedovali, da je vozil z veliko brzino. Neki avtomobilist, ki ga je ta avto prehitel, pravi, da je gotovo vozil z brzino 50 do 60 km. Avto je privozil do vrha Plješivice in mimo kapelice Majke Božje Poljančice, tam pa se je začel spuščati proti znani izletni točki vili »Horvate«. Na kraju, oddaljenem 13 km od Samobora in 2 in pol km pred vilo »Horvate«, je privozil v ovinek, kakršnih je na tej cesti vse polno. Na desni strani ceste je izkopen globok jarek in ob robu ceste je postavljena zaščitna ograja. Naenkrat je avto z vso silo priletel ob ograjo in z največjo naglico zletel v globlino. Avto se je pri padcu zdrobil, oba potnika sta padla iz njega in obležala mrtva, zlomljenih udov in strašno nakažena. Prve priče pretresljive nesreče so bili vaški otroci, ki tod ponujajo ciklame. O nesreči je bil obveščen takoj župan Mato Trumpič, ki je nemudoma poslal sporočilo naprej v Samobor in v Jastrebarsko. V torbici, ki je ležala na robu ceste, so našli ljudje siliko moškega in v njem prepoznali avtomobilista, ki se je v preteklem tednu večkrat vozil preko Plješivice. Kakor so ljudje zatrjevali, je rad vozil z veliko brzino. Na kraj nesreče so prihitali samoborski sreski načelnik g. Turk, zdravnik dr. Mogut in orožniki narednik Cvitković. Pregledali so oba ponesrečena in prtljago. Pri moškem so našli legitimacijo na ime Julija Pezdirc, lesnega manipulant iz Črnomlja, pri ženski pa legitimacijo, izdano v Karlovcu na ime Nade Cerarjeve iz Čvetkovića. Pri Pezdircu so našli našli še 1691 din in več pisem, na slovojenih v Jastrebarsko. Preiskava bo ugotovila, ali je počila guma, ali je nastal defekt pri volanu, ali pa je pretresljiva nesreča zakrivila vozačeva ne previdnost.

* Nevihteško ravnanje avtomobilista. Podobna nesreča, kakor v nedeljo pri Mednem, kjer je tovorni avto odbil pešca z betonske ceste, se je dogodila 9. t. m. v Podsedu. Štiridesletni Ivan Jurčec, ki se je peljal na kolesu proti Podsedu, se je naenkrat znašel pod kolesi neznanega avtomobilista, ki je po nesreči izginil brez sledu. Smrtno ranjen Jurčec je v nedeljo zvečer izdihnil v zagrebški bolnišnici.

* Voz s konji je padel v morje. Te dni se je zgodila huda nesreča na Pečinah pri Sušaku. V bližini meščanske šole delavci nasiljeje morskobalo. Iz tovarne papirja na kamen in ga tu izsipa v morje. Pred dnevi je voznik Dmitar Ban kakor po navadi pripeljal svoj voz zemlje do Tomasnjeve hiše. Nesreča je hotela, da je postal težki voz prebrazil roba obale. Pod težo voza se je zemlja pod njim vdrla in že sta bila oba konja z vozom vred v morju. Nesreče ni bilo mogoče preprečiti, konja sta utonila in Ban je oškodovan za 17.000 dinarjev.

* Žrtve mlatilnic. V Prekurju mlatijo žito. Od jutra do večera brni po vseh vseh stroj mlatilnice, ki se seli od sosedo do sosedo, da mu napolni vreče z zlatim pšenničnim zrnjem in ga preskrbi s kruhom za dolgo zimo. Celotno krdelo ljudi streže stroju, da gre delo hitro od rok. Nič čudnega ni potem, da poletna kronika beleži toliko nesreč ob mlatilnem stroju. Precej nesreč imata na vesti ne previdnost in nesrečno naključje, nekaj ne previdnosti pa ima gotovo svoj izvor tudi v vinu in šmarnci, ki se je ponekod ob takim hišnem prazniku le preveč popije. Tragična smrt je doletela ob mlatilnem stroju lastnika mlatilnice Janeza Sedonjo v Rakičanu pri Murski Soboti. Ko je hotel namazati lokomobilu, ga je zgrabilo kolesje za odprto suknjo in ga razmesarilo. Stroj mu je odtrgal roko in zmel telu. Ko so ga prepleli v bolnico je izdihnil. Star je bil 40 let in zapušta ženo in 3 otroke.

* Spet je sovražstvo rodilo umor. V Glogovcu pri Varaždinu je tist Josip Tončič ubil zeta Gjura Valetiča, ker je ta hotel z vozom drvo preko njegovega travnika. Vaščani pravijo, da Tončič ni nikoli rad gledal svojega zeta, ker mu ni bilo prav, da se je njegova hči poročila z mladim Valetičem.

* Gospodinjstva pomočnica je najcenejši ženski list, ki je namenjen najbolj zapostavljenemu žensstvu, hišnim uslužbenkam. Citanje časopisa je dandanašnja nujna potreba. S čitanjem si širimo obzorje in s tem prihaja samozavest. List bodri k nujno potrebni samopomoči in daje vsakovrstna poklonila navodila. Nobena služkinja bi ne smela biti brez stanovskega glasila. Vsak mesec izdati samo en dinar za svojo izobrazbo in v pomoč svojim tovarišcem, to zmore vsako dekle. Pišite dopisnic in naročite takoj ali pošlite 12 din po položnici, ki jo dobite na pošti ter nam napišite števil. 13.748 »Gospodinjstva pomočnica«, Ljubljana in z obratno pošto boste prejeli vse letošnje številke. — Vseblina 7 in 8 številke: Razmišljanje; Lepa beseda lepo mesto najde; Stiska gospodinjstva pomočnice; Navodila za dolgo življenje; Domoljubna povest »Sin Arhove

matikov sta ostala na repertoarju samo Shakespeare in Shaw ter je Shakespeare dosegel celo 846 predstav, 124 predstav pa zaznamuje Shawova »Sveta Ivana«. Obilno so bili zastopani italijanski, nekoliko tudi španski, norveški, danski in madžarski avtorji. Jugoslovnsko dramsko literaturo je zastopal samo Milan Begović. Ruska literatura ni posebno vidno udeležena v nemškem dramskem repertoarju, saj jo zastopa samo Gogolj z 91 predstavami.

Kulturno življenje v Holandiji. Iz Haaga poročajo, da se je kljub posledicam vojne in okupacije v zadnjih mesecih precej razmahnilo domače kulturno življenje. Veliki svetovno znani holandski muzeji so zopet odprli svoja vrata in v juliju se je vršila v Haagu razstava sodobne belgijske umetnosti. V rotterdamskem Bojmarnem muzeju je razstavilo svoja dela 33 slikarjev iz tega mesta, prav tako je bila prirejena krajevna slikarska razstava v Haarlemu. Gledališča v Haagu so igrala tudi v juliju; repertoar je obsegal med drugim Sofoklejevo »Elektro«, Shakespearov »Kaj hočete« in Mozartovo »Carobno piščalko«. V Tegeleno so priredili tudi letošnje tradicionalne pasionske igre. V juliju je bilo v raznih holandskih mestih zelo mnogo cerkvenih in drugih javnih koncertov, katerih izkupiček je šel za podporo v vojni ponesrečenim ali poškodovanim državljanom. Obnovljena je tudi založniška dejavnost in so za jesensko sezono napovedane številne nove izdaje. Popolnoma so prenehale delovati samo nemške založbe, kakor Querido in Albert de Lange v Amsterdamu, ki so izdajale izključno dela nemških emigrantov.

Lenke; Nove poslovne knjižice; Dekleta pišejo; Narodni običaji; Obzornik; Kuharska navodila; Nasveti za hišo in dom in še marsikaj drugega poučnega in zabavnega.

* Koča na Pesku. Pohorje. Na praznik 15. avgusta bo pri koči na Pesku proslava obletnice otvoritve koč. Ob 10. dopoldne bo pri koči vs. maša. Prijatelji zelenega Pohorja vabljeno!

* Pesniška zbirka Jože Seliga. V začetku septembra bo izšla v Ljubljani pesniška zbirka mladega pesnika Jože Seliga z naslovom »Cesta«. Obsegala bo približno 80 strani in bo opremljena z ilustracijami Mirka Kuglerja. Knjiga se lahko že zdaj naroči pri avtorju v uredništvu »Grudec«, Pražakova ulica 11.

* Izkuhanje mesnih jedil dne 15. avgusta. Zveza gostilničarjev sporoča, da je kr. banska uprava dovolila izkuhanje mesnih jedil v gostinskih obratih dne 15. avgusta v krajih, kjer se vrše romanja, cerkvena zborovanja, tekmne in sejm.

* Dom na Polzevem vabi izletnike. avtomobiliste in motociklistične izletnike in letoviščarje. Dnevna oskrba je 50 din. Telefon: Višnja gora 1. (—)

MICKEY ROONEY v filmu po nesmrtnem romanu največjega ameriškega humorista Marka Twaina

KINO UNION, tel. 22-21
Predstave ob 16., 19. in 21. uri. — Blagajna odprta od 15. ure dalje!

KINO SLOGA, tel. 27-30.
Filmska drama edinstvene, močne in globoke vsebine, posvečena tisočerm, ki so posvetili svoje življenje

Vest zdravnika dr. Kildareja
V prid človečanstvu!

Zgodba o mladem zdravniku, ki je hotel žrtvovati vse i ljubezen i srečo — samo, da izpolni svojo mislijo v življenju. — V gl. vl.: Lew Ayres, Lionel Barrymore in Lynne Carver. — Režija: Harold S. Bugquet. — Predstave danes ob 16., 19. in 21. uri

stari posestnik iz Lipe, se je včeraj popoldne peljal na kolesu mimo Kemične tovarne v Mostah. Nasproti mu je pripeljal neki avto, pa sta po nesrečnem naključju zadel skupaj, da je ziberta vrglo s kolesa več metrov stran na cestišče, kjer je obležal s polomljenimi rebri. Reševalci so ponesrečenca prepeljali v splošno bolnico. 34letni posestnik Jože Kozin iz Notranjih gor je doma plezal po lestvi pa se je po ne previdnosti spotaknil in strmo glavl na betonska tla. Dobil je tako hude notranje poškodbe, da je moral v bolnišnico. Brezposelnega vrtnarja Tomaža Pečjaka je pa na poti za delom na cesti v Logatcu podrl neznan avtomobilist. Pečjak je hudo poškodovan po životu in desni nogi.

— Ni več dneva, da ne bi bila prijavljena policiji vsaj ena tatvina kolesa. Poprečno odpeljejo tatovi z ljubljanskih ulic po deset koles na teden. Slikarski pomočnik F. Badžija je v soboto zvečer pustil kolo pred kinom na Kodeljevem. Nezavarovanega kolesa se je brž polastil mlad fant, ki so ga pa mimoidoči pravčasno opazili in ga predali stražniku. Je 20 letni Ivan B., pristojen v Topolšico, nezakonski sin neke ženske iz Topolšice, ki pa svoja sina noče poznati, kaj šele, da bi zanj skrbela in je fant prepričan samemu sebi. Kot žrtve nezasišane brezvestnosti je od vseh zapuščen, od lastne matere zavrnjen otrok je zasel na krivo pot. V Gajevi ulici je izprel hiše števil. 5. odpeljal tat Ivanu Živcu črno pleškano kolo znamke »Supra«, vredno 1.500 din. — Na Ambrozevem trgu je Josipu Podobniku nedko odpeljal 1.500 din vredno črno pleškano kolo znamke »Puch«. Ivanu Rečniku je tat odpeljal z dvorišča Pod Ježami 15 svetlo rdečo pleškano moško kolo znamke »Nordland«, vredno 1.200 din.

— Tatvine in vlomi. V šrambo Marije Karpe na Poljski poti 33 je ponoči nedko vplnil in odnesel pet parov moških in ženskih čevljev, nekaj olja, sladkorja, moke in drugih živil, rjavo aktovko, štiri jedilne prte in nekaj posode v skupni vrednosti preko 1.000 din. Iz stanovanja Leje Omahovec in Levstikovi ulici je nedko odnesel 500 din vredno damsko zappestno uro na črnem traku. Tatvino je najbrž izvršil neki prodajalec stare obleke, ki je ta dan potikal na vrata. Je okrog 28 let star, velike, suhe rasti in oblečen v sivkasto po nošeno obleko. Skoraj gotovo ima na vesti še več stanovanjskih tatvin, ki so zadnji čas močno narasle. Iz interneta ob Cesti v Rožno dolino je neznan tat odnesel gojenki Simonidi Dodčević zappestno uro, brošo z zlatim obodom, prstan in majhno denarnico v skupni vrednosti 600 din. Stanovanje Antona Jevnikarja v Ravnikarjevi ulici je obiskal tat in mu ukradel bučico, nekaj perila in čevlje v vrednosti

— Veliko »narodno veselico« pod naslovom »Trnovski sejem« priredi Sokol II. na letnem telovadišču v Trnovnem dne 18. avgusta, na katero so po tej poti vabljeno vsi, ki so radi dobre volje. Zabavni spored, nagradno streljanje s puškami in loki, ples, avtomat, variete itd. Čisti donos gre za dograditev doma, zatorej ključemo vsem narodnjakom: na svidenje! (—)

— Novi grobovi. V Mostah je umrl ugledni kleinarski moister in posestnik g. Ivan Westner. Pogreb bo jutri ob 16. — Na svoj 55. rojstni dan je umrl v nedeljo g. Ludvik Rupelj, banovinski kmetijski referent. Pogreb bo danes ob 16. v Devici Marici v Polju. — Pokojnika blag spomin. Žalujočim naše iskreno sožalje!

— Sola Glasbene matice Ljubljanske. ki obstoji od leta 1882, dalje in na kateri so se šolali skoraj vsi naši priznani glasbeniki. bo sprejemala gošence za novo šolsko leto od 2. do 5. septembra v pisarni Glasbene matice v Vegovi ulici 7 dnevno od 9. do 12. in od 15. do 17. ure. V soboto 7. septembra bosta dodelile gošencev k posameznim učiteljem in določitev urnika 9. septembra pa se začne redni pouk v vseh predmetih in oddelkih. Na šoli se bodo poučevali poleg netia, klavirja in violine vsi orkestralni instrumenti in teoretični predmeti. Posebno opozarjamo na pouk orkestralnih instrumentov. Vse podrobnosti v pisarni Glasbene matice, ki posluje dnevno v Vegovi ulici 7.

— Opozorilo telefonskim naročnikom. Uprava pošte Ljubljana I. objavlja: Vljudo opozarjamo vse telefonske naročnike, da potече dne 15. avgusta rok za plačilo razlike v telefonski naročnini za mesca avgust in september 1940. V primeru, da razlika do teza dne ne bi bila plačana, mora pošta vsak tak telefon začasno izključiti iz prometa, za ponovni priključek pa mora naročnik brezpogojno plačati poleg razlike še 100 din. Položnice so bile vsem naročnikom pravočasno dostavljene. Če pa je naročnik položnico založil, reklamira višino razlike lahko osebo pri pošti Ljubljana I. ali pa telefonično na 43-07.

— Starokatoliška cerkvena občina obvešča, da se bo darovala na Veliki smaren v četrtek, svečana, peta služba božja ob 9. dopoldne v evangelijski cerkvi na Gosposvetški cesti. Pri tej službi božji bosta sodelovala tudi župna upravitelja g. Jož iz Celja in g. Šegula iz Maribora. K udeležbi se vabijo vsi verniki in prijatelji narodne cerkve. — Zupni urad st. cerkve.

— Putnikovi izleti v avgustu: Novo mesto, Plitvice, Split, Jezersko. Zahtevajte program!

— Nesreča ne praznuje. Že ponedeljsko »Jutro« je poročalo o vrsti ponesrečencev. Bolnišnica pa je tudi včeraj dobila nekaj praskata. Pavel Zibert, 42 let

Lenke; Nove poslovne knjižice; Dekleta pišejo; Narodni običaji; Obzornik; Kuharska navodila; Nasveti za hišo in dom in še marsikaj drugega poučnega in zabavnega.

* Koča na Pesku. Pohorje. Na praznik 15. avgusta bo pri koči na Pesku proslava obletnice otvoritve koč. Ob 10. dopoldne bo pri koči vs. maša. Prijatelji zelenega Pohorja vabljeno!

* Pesniška zbirka Jože Seliga. V začetku septembra bo izšla v Ljubljani pesniška zbirka mladega pesnika Jože Seliga z naslovom »Cesta«. Obsegala bo približno 80 strani in bo opremljena z ilustracijami Mirka Kuglerja. Knjiga se lahko že zdaj naroči pri avtorju v uredništvu »Grudec«, Pražakova ulica 11.

* Izkuhanje mesnih jedil dne 15. avgusta. Zveza gostilničarjev sporoča, da je kr. banska uprava dovolila izkuhanje mesnih jedil v gostinskih obratih dne 15. avgusta v krajih, kjer se vrše romanja, cerkvena zborovanja, tekmne in sejm.

* Dom na Polzevem vabi izletnike. avtomobiliste in motociklistične izletnike in letoviščarje. Dnevna oskrba je 50 din. Telefon: Višnja gora 1. (—)

Iz Ljubljane

— Koncert v zavetišču za onemogle. V soboto zvečer je bila v zavetišču za onemogle v Japljevi ulici prisrčna intima prireditve. Pevsko društvo »Tabor« je priredilo onemoglim starčkom in ženicam brezplačen koncert. Prostorna jedilnica je bila za ta čas izpremenjena v koncertno dvorano, ki so jo v lepeh številu zasedli svolasi prebivalci zavoda in ki so z navdušenjem sledili izvajanjem naših narodnih in umetnih pesmi v odlični, ubrani interpretaciji mešanega zbora, ki ga je s priznano rutino vodil pevovodja Guček. V imenu vseh oskrbovancev se je zboru zahvalil in mu izročil priznanje in znak hvaležnosti lep venec eden, izmed starčkov. S solzami v očeh so se potem zahvaljevali oskrbovanci za redek užitek, saj jim je pomnila ura koncerta pravi, resnični praznik v sicer precej enoličnem življenju pozne življenjske jeseni. Koncert društva »Tabor« je bil drugi letošnji koncert v zavetišču, prvega je pred tedni priredil Akademski pevski zbor. Podobnih prireditev si oskrbovanci seveda še in še želijo.

— Modelarji Aero-kluba. Na letošnjem jesenskem velesjemu bo priredil Oblastni odbor Aero-kluba v Ljubljani svojo sporno letalsko razstavo, na kateri bodo razstavljene tudi leteli modeli. Dolžnost vsakega modelarja je, da sodeluje na tej razstavi. V postev pridejo v prvi vrsti samo lepo izdelani modeli. Modele je treba takoj prijaviti v pisarni tukajšnjega Aero-kluba, Gledališka ulica 10, kjer se bodo dobila vsa potrebna navodila. Ta razstava bo velikega pomena za razvoj našega letalstva, zato tudi pričakujemo čim večjega odziva.

— Na državni II. realni gimnaziji v Ljubljani (Poljane) bodo razredni popravni izpiti v dne 26. in 29. avgusta po razporedu, ki je nabit na razglasni deski v šolski veži in ki velja tudi za privatne učence. Popravni nižji tečajni izpiti bodo 26. t. m. ob 10. uri. Pismeni popravni višji tečajni izpit bo 29. t. m. ob 8. dopoldne, ustni pa 31. t. m. ob 8. dopoldne. Sprejemni izpiti za učence, ki sprejemnega izpita v juniju niso z uspehom opravili, in za one, ki zaradi bolezni niso mogli priti k izpitu, bodo 30. t. m. ob 8. jutraj. S seboj je treba prinesiti rojstni in krstni list ter izpitičevalo o dovršeni ljudski šoli ter kolek za 10 din. Prijava se dobi na šoli. Učenci, ki sprejemnega izpita niso mogli polagati v juniju zaradi bolezni, morajo predložiti še zdravniško potrdilo.

— Novi grobovi. V Mostah je umrl ugledni kleinarski moister in posestnik g. Ivan Westner. Pogreb bo jutri ob 16. — Na svoj 55. rojstni dan je umrl v nedeljo g. Ludvik Rupelj, banovinski kmetijski referent. Pogreb bo danes ob 16. v Devici Marici v Polju. — Pokojnika blag spomin. Žalujočim naše iskreno sožalje!

— Sola Glasbene matice Ljubljanske. ki obstoji od leta 1882, dalje in na kateri so se šolali skoraj vsi naši priznani glasbeniki. bo sprejemala gošence za novo šolsko leto od 2. do 5. septembra v pisarni Glasbene matice v Vegovi ulici 7 dnevno od 9. do 12. in od 15. do 17. ure. V soboto 7. septembra bosta dodelile gošencev k posameznim učiteljem in določitev urnika 9. septembra pa se začne redni pouk v vseh predmetih in oddelkih. Na šoli se bodo poučevali poleg netia, klavirja in violine vsi orkestralni instrumenti in teoretični predmeti. Posebno opozarjamo na pouk orkestralnih instrumentov. Vse podrobnosti v pisarni Glasbene matice, ki posluje dnevno v Vegovi ulici 7.

— Opozorilo telefonskim naročnikom. Uprava pošte Ljubljana I. objavlja: Vljudo opozarjamo vse telefonske naročnike, da potече dne 15. avgusta rok za plačilo razlike v telefonski naročnini za mesca avgust in september 1940. V primeru, da razlika do teza dne ne bi bila plačana, mora pošta vsak tak telefon začasno izključiti iz prometa, za ponovni priključek pa mora naročnik brezpogojno plačati poleg razlike še 100 din. Položnice so bile vsem naročnikom pravočasno dostavljene. Če pa je naročnik položnico založil, reklamira višino razlike lahko osebo pri pošti Ljubljana I. ali pa telefonično na 43-07.

— Starokatoliška cerkvena občina obvešča, da se bo darovala na Veliki smaren v četrtek, svečana, peta služba božja ob 9. dopoldne v evangelijski cerkvi na Gosposvetški cesti. Pri tej službi božji bosta sodelovala tudi župna upravitelja g. Jož iz Celja in g. Šegula iz Maribora. K udeležbi se vabijo vsi verniki in prijatelji narodne cerkve. — Zupni urad st. cerkve.

— Putnikovi izleti v avgustu: Novo mesto, Plitvice, Split, Jezersko. Zahtevajte program!

— Nesreča ne praznuje. Že ponedeljsko »Jutro« je poročalo o vrsti ponesreč

lo i
brez
žens
lahko
ta.
C
dne
je p
po
Celja
na C
podru
rave
solnč
hitel
zdru
godb
voja
po
mrge
ljene
do
in n

a
Slov

ribor in okolico priredi izlet 25. t. m. v Slovenske gorice. Načrt izleta: Odoz od Maribora 25. t. m. ob 6. zjutraj z Zrinjskega trga 6 (podružnica prodajalna), odnosno s Kralja Petra trga, proti Ptujem in potem čez Ormož v Središče, Ljutomer, Slatino Radenci, Kapelo, Sv. Lenart in nazaj v Maribor. V Ptujem bo čebelarstvo predavanje. Prav tako v Središču, kjer bo po možnosti skupno kosilo. V Slatini Radencih bo daljši odmor v zvezi s kopanjem. Odoz od tam po volji večine udeležencev. Vozili bodo avtobusi Mariborskega mestnega avtobusnega podjetja. Cena 60 din za osebo. Prijave sprejemata predsednik podružnice g. Oton Crepinko, trgovec v Mariboru, Zrinjskega trg 6, za levi breg, in podružnični tajnik g. Puschauer Stefan, sodni oficijal v Studencih, Radvanjska cesta 28, za desni breg. Prijavni rok do včerajšega 20. t. m. Voznino je plačati ob prihodu prijave. Izlet bo samo ob ugodnem vremenu. Če ne bo ugodno vreme, se vplačani zneski vrnejo, sicer pa ne, četudi bi se prijavitelj izleta ne udeležil. Vabimo domače člane in člane drugih podružnic, znanke in prijatelje čebel in čebelarjev, da se izleta v obilnem številu udeležijo.

a— Na svojem inspekcijskem potovanju je prišel v Maribor poveljnič orožništva brigadni general Milutin Stefanović. Obiskal je predstavnike civilnih oblastev ter inspiciral orožništvo čete.

a— Sokolsko društvo v Rušah opozarja občinstvo na nočno predstavo »Matije Gubec«, ki bo v nedeljo 18. t. m. ob 20. na letnem sokolskem teledišču v Rušah. Iz Maribora bo vozil poseben »Putnik« vlak. Informacije in vstopnice pri »Putniku« v Mariboru.

a— Zaščitno cepljenje otrok proti davici se bo vršilo še ta teden v telovadnici deklishe meštanske šole na Slomskem trgu. Cepljenje bo okrog 3.000 otrok in bo cepljenje čez 3 tedne ponovljeno.

a— Gledališka pisarna v Slovenski ulici je končno pod streho. Staro poslopje so za eno nadstropje nadzidali in podaljšali do samega gledališča. Tako da tvori sedaj z njim celoto. Prav bi bilo, da bi tudi gledališko poslopje prenovili, ker je ponekod že odpadel omet.

a— Kostonjari, ki želijo v letu 1940/41 peči kostanj v območju mestne občine, naj se javijo pri mestnem tržnem nadzorstvu

Glavna kolektura drž. razr. loterije
»VRELEC SREČE«
ALOJZIJ PLANINŠEK,
LJUBLJANA, BEETHOVNOVA 14,

javiša izdružbanja z dne 12. avgusta 1940, V. razreda 40. kola:

DIN 200.000.— št. 29461
DIN 100.000.— št. 3929 59540
DIN 80.000.— št. 47729 58730 98975
DIN 60.000.— št. 64935 99475
DIN 40.000.— št. 52236
DIN 30.000.— št. 16645 41112 45380 45382 56988

DIN 24.000.— št. 411
DIN 20.000.— št. 88252
DIN 16.000.— št. 17925 62603 97205
DIN 12.000.— št. 7794 11648 29118 44184 75891 82021

PO DIN 10.000.—
5747 37856 38642 63040 63508 90770 92024
PO DIN 8.000.—
9877 22000 23989 24109 29508 30742 34707
47740 59283 65783 69700 70722 72712 83524
83832 89309 96519

PO DIN 6.000.—
10549 11949 17088 21732 26419 31060 31557
33550 45571 51050 53775 55794 55876 58999
67728 78789 78917 79572 95098 98046 98241

PO DIN 5.000.—
6095 12012 12433 14413 16924 21713 25505
27719 29173 31797 32389 33353 33493 34225
35011 35486 37691 39810 40814 50303 67339
79196 79199 84969 92702

PO DIN 4.000.—
11510 13682 15532 18458 20295 22779 22871
24210 27885 29529 35345 45733 46393 49525
52719 53710 55335 55750 60287 60781 61280
62181 62703 62809 62855 63283 64113 69522
79877 81181 85335 85615 85861 86022 87548
89261 91780 92135 93291 94915 99054.

Nadalje je bilo izrebranih še veliko števil dobitkov po din 1.000.—.

Ker so bili dobitki javljeni telefonično eventualna pomota ni izključena.

Prihodnje žrebanje bo jutri 13. t. m.

Vsi oni, ki so zadel v kolekturi »Vrelec sreče« bodo dobili še pismeno obvestilo, nakar lahko denar takoj dvignejo.

Srečke so vam še na razpolago.

dogodka je takoj prispela policijska komisija in je možakarja, ki sta zakrivila Mikošovo smrt, aretirala.

a— Vse noč je popival in ničar plačal. V nekem mariborskem nočnem lokalu je v noči na ponedeljek vso noč popival eleganten možki. Napravil je zapitek preko 2.000 din, ko je na bilo treba račun poravnati. Je neznanec z avtomobilom do bogat. Zda! ga išče policija.

a— Stirje na enega. Na Meljski cesti je skupina štirih moških navallia na 37-letnega Alojzija Zelka z Meljske ceste ter ga pobila na tla. Dobil je z nožem zabodil v prsa, da so ga morali reševalci odpremiti v bolnišnico. Policija je vse štiri napadale aretirala. So sami kmečki fantje iz Sv. Petra pri Mariboru.

a— Kriminal. Služkinja Karolinka Škergetovi iz Slomskove ulice 9 v Studencih je tak ukradel vso obleko, perilo in druge predmete ter jo oškodoval za preko 3000 din. Na Vodnikovem trgu je postala žrtev žeparja zasebnica Doroteja Habermutova, ki ji je tak ukradel denarnico, v kateri je bilo nad 500 din gotovine. V stanovanju posestnika Franca Felica v Hočem Pohorju se je splazil neznan zlikovec ter ukradel razno perilo, obleko, čevlje in posteljino v vrednosti nad 2000 din.

pauci, da je oblezal z zlomljenim tilnikom. Bil je pri priči mrtve. Na kraji tragičnega

Gospodarstvo

Pomanjkanje moke

V zadnjih tednih se opaža na trgu rastose pomanjkanje moke kar je edinstven pojav v naši državi, zlasti v času po končani žetvi. Dejstvo, da primanjkuje moke vzemljamo našo javnost brez potrebe, ker ne gre za resnično pomanjkanje. Blago ne pride na trg, ker ni urejeno vprašanje cene in ker še ni izdana uredba o enotni moki.

Primer z moko nam kaže, da uvajanje načrtnega in diriganega gospodarstva ni lahka stvar. Nastopi lahko občuten zastoj, če se v določenem sektorju gospodarstva, v katerem naj se gospodari po načrtu, o pravem času ne uredijo vsa vprašanja, ki so povezana med seboj. Marsikateri poseg v gospodarstvo zahteva vrsto drugih ukrepov, sicer so težkoče neizogibne.

Za odkup pšenice je bila ob koncu julija določena višja cena, obenem je bilo napovedano, da bo izšla tudi uredba o enotni moki. Z uveljavljenjem višjih cen za pšenico, bi se moralo urediti tudi vprašanja novih cen za moko. To vprašanje pa je ostalo nerešeno, češ, da je treba najprej izdati uredbu o standardiranju moke in bomo določene nove cene le za moko novih enotnih tipov. Do izdaje te uredbe so zaradi tega vovodinski mlini ustavili obratovanje, ker moke iz nove dražje pšenice ne morejo prodajati po stari maksimalni ceni. To je torej vzrok, da ni moke na trgu.

Na napade, ki so bili objavljeni v beograjskih listih je te dni odgovorilo Združenje

Pred uvedbo popolne kontrole uvoza in izvoza

Prejšnji teden smo poročali o zasedanju sveta za zunanjo trgovino, ki je na več sejah obravnaval načrt uredbe, s katero naj se uvede splošna kontrola nad vso našo zunanjo trgovino. V tej zvezi smo omenili da se predstavniki banovine Hrvatske ne protivijo načelu, da bi se ves uvoz in izvoz stavil pod kontrolo, tako da ne bi bilo moč nič izvažati in uvažati brez izvoznega odnosno uvoznega dovoljenja direktije za zunanjo trgovino, mnenja pa so, da je nemogoče na mah izvesti celotno kontrolo izvoza in uvoza, ker tudi direktija nima dovolj močne organizacije, da bi kontrolirala ves naš izvoz in uvoz, ki se nanaša na tisoče raznih predmetov. Tako takojšnja uvedba splošne kontrole zunanje trgovine bi lahko imela za posledico zastoj v trgovinskih poslih z inozemstvom, kar bi povzročilo škodo vsemu gospodarstvu. Predstavniki banovine Hrvatske so priznali potrebo obvezne registracije uvoznikov in izvoznikov in ustanovitve prisilnih združenj uvoznikov in izvoznikov, vendar se ta prisilna združenja po mnenju predstavnikov banovine Hrvatske ne bi smela ustanovljati kot neodvisne organizacije, temveč bi se morala povezati z že obstoječimi organizacijami našega notranjega gospodarstva, pri čemer je tudi upoštevati načrt uredbe o oskrbi gospodarstva s surovinami, ki predvideva prisilno organiziranje posameznih panog notranjega gospodarstva. Končno so predstavniki banovine Hrvatske zahtevali, da se registracija izvoznikov in uvoznikov iz banovine Hrvatske prenese na banko oblast, ki se ji morajo dati tudi druge kompetence v zvezi z zunanjo trgovino.

Zasedanje sveta za zunanjo trgovino je bilo prejšnji petek zaključeno. Kakor poročajo »Hrvatski dnevniki« je sedaj končno sprejeta uredba o kontroli zunanje trgovine, potem ko je prišlo do sporazuma med trgovinskim ministrom in predstavniki banke oblasti. Upoštevane so vse pripombe banke oblasti. Potrebno je le še, da se uredijo odnosi med Narodno banko in direktijo za zunanjo trgovino, nakar bo za banovino Hrvatsko ustanovljen urad, ki bo skrbel za pospeševanje zunanje trgovine na področju Hrvatske. Glede na doseženi sporazum je pričakovati, da bo uredba o kontroli zunanje trgovine v kratkem objavljena.

Zakaj je bila postavljena prisilna uprava pri mežiškem rudniku

V »Službenih novinah« od 10. t. m. je objavljen odtok ministra za gozdove in rudnike o postavitvi prisilne uprave pri rudniku v Mežicih, ki pravi:

V vlogi od 18. marca t. l. se je družba »Bleiberg Bergwerks Union« iz Celovca, kot izključna lastnica rudarskih terenov v Mežici in kot lastnica večine delnic družbe »Srednjeevropski rudniki d. d. v. Mežici« (»The Central European Mines Limited«) obrnila na ministarstvo s poročilom, da so med delničarji družbe v Mežicih nastali nesporazumi in težkoče glede uprave družbe in glede zbiranja ter delitve družinskih dohodkov. Zato je prosila, da se družbi določi poseben komisar, ki bi podjetje vodil in zbrane dohodke delil po udeležbi, ki med delničarji ni sporna.

Z vlogama od 22. julija in 2. avgusta t. l. je celovška družba predlagala, da se za komisarja določi inž. Nikola Djurić generalni direktor državnih železnic v pokroju. Obenem je z izveščkom trgovinskega re-

gistra okrožnega sodišča v Mariboru, s poročilom banke »Oesterreichische Creditanstalt — Wiener Bankverein« in s pogodbo med delničarji od 17. novembra 1937. dokazala, da ima od 130.000 delnic 63.750, odnosno od 208 deležev 118, kar predstavlja večino 56,61% delnic, med tem ko pripada ostalim delničarjem vsega 43,39%.

Da se prepreči oviranje dela in eventualna ustavitev dela v podjetju zaradi nesoglasja med delničarji, kar bi imelo velik vpliv na gospodarske interese naše države, zato je minister za gozdove in rudnike v smislu uredbe o prisilni upravi rudarskoto-pilniških podjetij od 26. julija izdal naslednji odtok:

1) da se postavi prisilna uprava pri družbi Srednje-evropski rudniki d. d., ki je registrirana pri okrožnem sodišču v Mariboru in čigar sedež in podjetje je v Mežici; 2) da se za prisilnega upravitelja postavi inž. Nikola Djurić, gen. dir. drž. žel. v pok. z vsemi pravicami in dolžnostmi iz uredbe od 26. julija t. l.

Gibanje klirinških računov z inozemstvom

Najnovejši izkaz Narodne banke o gibanju klirinških računov z inozemstvom zaznamuje po zadnjem znatnem povečanju našega klirinškega dolga v Italiji malenkostno zmanjšanje, in sicer od 49,3 na 48,7 milijona din. Naš klirinški dolg v Madžarski se je povečal od 14,4 na 15,4 milijona din, naš klirinški dolg Slovaški pa se je nebitveno zmanjšal in znaša 14,7 milijona Ks.

Med aktivnimi kliringi izkazuje klirinški račun z Nemčijo znatnejše zmanjšanje naših klirinških terjatev, in sicer od 4,90 na 3,23 milijona mark. Naše klirinške terjatev v protektoratu Češke in Moravske pa so narasle od 15,8 na 16,4 milijona Kč. Nespremenjen je ostal saldo naših klirinških terjatev v Turčiji, ki znaša 6,2 milijona din, medtem ko se je saldo klirinških terjatev v Bolgariji povečal od 3,0 na 3,2 milijona din. Naše klirinške terjatev v Franciji so se nebitveno povečale na 2,4 milijona frankov, naše klirinške terjatev v francoskih kolonijah pa so ostale nespremenjene in znašajo 2,6 milijona frankov.

Gospodarske vesti

— V petek izgube veljavo stari kovanci po 2 din in 50 par. Kakor je znano, pridejo v avgustu iz prometa stari kovanci po 10 din, 2 din in 50 par. V petek 16. avgusta bodo izgubili značaj zakonitega plačilnega sredstva stari kovanci po 2 din in 0,50 din, dne 31. t. m. pa bodo izgubili značaj zakonitega plačilnega sredstva stari srebrni kovanci po 10 din.

— Kontingenti o trgovinskem sporazumu z Rusijo. Iz Beograda poročajo, da bodo kontingenti, ki so bili določeni o priliki trgovinskih pogajanj z Rusijo v Moskvi še povečani in da bo tudi povečano število predmetov, ki bodo predmet bodoče blagovne izmenjave z Rusijo. V sporazumu, ki je bil sklenjen v maju v Moskvi so določeni za naš izvoz v Rusijo med drugim naslednji kontingenti: deteljno seme 50.000 dolarjev, boksit 120.000 dolarjev, ekstrakti za strojenje 150.000 dolarjev, fosforilni 50.000 dolarjev, itd. Za uvoz iz Rusije pa so med drugim določeni naslednji kontingenti: bombaž 1 milijonov dolarjev, petrolej 100.000 dolarjev, parafin 100.000 dolarjev, bencin 100.000 dolarjev, azbest 50.000 dolarjev, odpadki od lani 30.000 dolarjev, farmacevtski proizvodi 20.000 dolarjev itd.

— Trgovinska pogajanja s Švico. Za avgust so bila predvidena trgovinska pogajanja med našo državo in Švico. Ta pogajanja pa smo morali znova odložiti in bodo po novih dispozicijah v mesecu septembru.

— Izredno slaba turistična sezona v Dubrovniku. Zaradi zastoja v prometu inozemskih turistov, je letos najbolj prizadet Dubrovnik, ki je bil doslej center našega turizma, saj je vedno imel največ inozemskih turistov v nasprotju z drugimi turističnimi kraji v Dalmaciji, ki niso imeli toliko inozemskih turistov. Prav zaradi tega je letošnja sezona za to mesto izpadla naravnost katastrofalno. Dubrovnik je že lani občutil zastoj, medtem ko je bila sezona v ostalih turističnih krajih v Dalmaciji lani še kolikor toliko povoljna. Lanska statistika tujskega prometa v Dubrovniku kaže, da je sicer število domačih turistov padlo le od 17.000 na 16.000, število inozemskih turistov, da je nazadovalo od 41.000 na 31.000. Po podatkih turistične zveze v Dubrovniku je bilo letos v juniju, ko je sezona že v polnem teku, v Dubrovniku le 1065 turistov nasproti 7.718 v lanskem juniju. Število nočnih pa je nazadovalo od lanskih 44.514 na komaj 5913. Lani je Dubrovnik v juniju obiskalo 6106 inozemskih turistov letos na le 113. Dubrovnik je zaradi vojnih dogodkov tako hudo prizadet, ker je bil doslej v toliki meri navezan na inozemske turiste. Številni hoteli so letos ostali zavrti. Lastniki hotelov se niso mogli odločiti, da prično obratovati, ker ne bi mogli kriti niti režije. Eden največjih dubrovniških hotelov je imel ob koncu junija vsega 5 gostov, med tem ko je moral držati osebe 50 ljudi.

— Posvetovalni odbor pri državnem zavodu za pospeševanje industrije in obrti v Beogradu. Trgovinski minister je postavil pri državnem zavodu za pospeševanje industrije in obrti posvetovalni odbor, ki mu načeljuje Ljubisa Olič, ravnatelj zavoda. Za člane so imenovani: Radmil Cukavac, predsednik uprave za zaščito industrijske svojine (namestnik Andrej Bogdanović, inšpektor te uprave), Dr. Dimitrije Mišić, načelnik oddelka za industrijo in obrt (namestnik inž. Novak Popović svetnik tega oddelka), Mihajlo Čukić, načelnik oddelka za pouk v trgovinskem ministertvu (nam. Borih Matković, inšpektor tega oddelka); poleg tega so za člane imenovani predstavniki gospodarskih zbornic v Beogradu. Ljubljani, Novem Sadu, Skoplju, Nišu, Petrovargradu, Sarajevu in Podgorici. Kot predstavnika ljubljanske Zbornice za TOI sta imenovana dr. Ciril Pavlin in Josip Rebek, kot namestnika pa Anton Krejči in Ivan Ogrin.

— Dobave. Sonjski rudnik sprejema do 13. avgusta ponudbe za dobavo Siemens-Martinovega jekla. Štab mornarice v Zemunu sprejema do 13. avgusta ponudbe za dobavo plah za pokrivanje blaga. Štab kopenske div. oblasti v Prištini sprejema

do 14. avgusta ponudbe za dobavo krtač za konje, uzt. itd. Artilerijsko-tehnični zavod mornarice, Lepetane, sprejema do 16. avgusta ponudbe za dobavo gole bakrene žice in bakrenih cilindrov.

Borze

12. avgusta

Na jugoslovenskih borzah notirajo nemški klirinški čeki nespremenjeno 14,70 do 14,90. Grški boni so nadalje zelo čvrsti in so se v Beogradu trgovali po 44. bolgarski klirinški čeki pa po 91. Tečaj na svobodnem trgu se nadalje ravna po tečaju 55 din za dolar. Na zagrebški efektnej tržišči je bilo za Vojno škodo pri stalni tendenci povpraševanje do 441 (v Beogradu promet po 445). Zaključki da so bili zabeleženi v delnicah Narodne banke do 7800, v delnicah Trboveljske po 290 do 295 in v delnicah Sečerane Osišek 225.

OFIZI

Ljubljana. Oficialni tečaji: London 175,48 — 178,68. New York 4425 — 4485. Curih 1008,06 — 1018,06. Tečaji na svobodnem trgu: London 217,02—220,22. Curih 1245,70 — 1255,70. New York 5480 — 5520.

Curih. Beograd 10. Pariz 9,25 (bankovci 6,5750). London 17,65 (bankovci 12,30). New York 4,40 (bankovci 4,62). Milan 22,20. Madrid 40. Berlin 175,50 (register marke 52,50). Stockholm 104,8750. Sofija 5,25. Budimpešta 85,50. Atene 3,25. Bukarešta 2,25.

EFEKTI

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 441 den. 4% agrarne 49,75 — 52, 4% se-verne agrarne 50 den. 6% begluške 78 bl, 6% dalm. agrarne 71 bl, 6% šumske 71 bl, 7% stabiliz. 94 den. 7% invest. 96 den. 7% Seligman 100 den. 7% Blair 92,50 den. 8% Blair 97 den. delnice: Narodna banka 7750 — 7850 (7300). PAB 195 bl. Trboveljska 290 — 295 (290 — 295). Sečerane Osišek 210 — 220 (225). Osiška ljevaonica 155 den. Jadranska 380 den.

Beograd. Vojna škoda 443 — 445 (445). 4% agrarne — (52). 4% severne agrarne 51 den. 6% begluške 75,50 — 76, 6% dalm. agrarne 68,75 — 69,25 (69). 6% šumske 68 — 69, 7% Seligman 101 den. (102). 7% Blair 93,75 den. (94). Narodna banka 7700 — 7800. PAB 191 den.

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 12. avg. Začetni tečaji: pšenica: za sept. 74. za dec. 75,875. za maj 75,625. koruza: za sept. 61. za dec. 56,125. za maj 57,75.

+ Novosadska blagovna borza (12. t. m.) Tendence nespremenjena. Pšenica: za pšenico veljajo odkupne cene po ured-bi. Koruza: baška 182; baška bela 192; Rž: baška 230 — 232,50; banatska 227 — 230. Moka: baška in banatska 417,50 — 422,50. Fižol: baški in sremski beli brez vred 440 — 450.

Podrobnosti o groznem razbojništvu v Halozah

Roparski napad pri Sv. Barbari je vzbudil ogorčenje vsega prebivalstva — Razbojnik vneto iščejo

Ptuj, 12. avgusta

V ponedeljskem »Jutru« smo poročali, da so neznan roparji napadli v noči od sobote na nedeljo hišo trgovca Debeljaka v Medribniku v Halozah. Kraj je 18 km oddaljen od Ptuja. Takoj po odhodu roparjev so prišli v Debeljakovo hišo sorodniki in bližnji sosedje ter našli na postelji umirajočo tridesetletno Julijano Debeljakovo, od nje pa je klečal njen šestletni sinček Stanko, ranjen v desno stegno, Julijani na prsih pa je ležala trimesečna hčerka Zdenka. Poleg njih je ležala tudi trgovska pomočnica Mimica Emeršičeva, ki je ostala edina nepoškodovana.

Izpoved Mimice Emeršičeve

Gdč. Emeršičeva takole pripoveduje o groznem dogodku: »Gospa, ki je bila na glasu dobrosrčne žene, je v soboto zvečer čistila obleko in hišna tla nekako do 23. ure, potem pa je odšla spat k otrokoma. Ko smo bili vsi v najlepšem spanju, so nenkrat začeli padati skozi okna v sobo streljati tako hitrostejno in močno, da je bila vsa spalnica, ki se nahaja v pritličju, v dimu. Ne vem, kako sem prišla iz postelje in kako sem se skrivala po sobi. Kmalu so vdrli v sobo s sajami namazani močje, svetili z električnimi baterijami po sobi, eden me je stisnil v kot in zahteval, naj mu povem, kje je shranjen denar. Ker tega nisem vedela povedati, me je izpustil in začel z ostalimi, ki jih je bilo kakih šest, iskati po sobi. Medtem sem se jaz izmuznila iz sobe, skočila v vežo, odklenila zadnja vrata in skočila na prosto. Za menoj je prišel eden izmed razbojnikov in me zagrabil za sparno srajco. Vendar sem se mu iztrgala in zbežala pred njim proti hiši Debeljakovih staršev, ki je oddaljena kakih 150 metrov. Razbojnik je začel streljati za mano, a me ni zadel. Pač pa so bili vidni strelj v leseni steni skednja Debeljakovih staršev.«

Svak pripoveduje

Takole pa je izpovedal Debeljakov brat Mirko: »Ko je moj brat in mož umorjene Julijane pred mescem odšel na orožne vaje, nas je prosil, naj vedno eden spi v njegovi hiši, da ne bo preveč sama. Dostikrat smo spali v njeni hiši. Pri sebi smo imeli tudi bratovo puško, a se ni nikdar nič zgodilo. Ugodnega večera smo bili na domu precej dolgo pokonci in ame zato ostali doma. Okoli polnoči pa začujemo pokanje iz puške in močan odmev repete-rivne pištole. Z bratom skočila pokonci, vzameva puško in začnava klicati na pomoč. Hitiva pogledat, kaj se je zgodilo. Ko sva prišla v bližino bratove hiše, so skočili proti nama maskirani razbojniki in začeli streljati. Srečno sva ušla in se skrila, nato pa začela tudi midva streljati na roparje, ki jih pa zaradi teme nisva dobro razločila. Medtem je pribežala k nam Mimica Emeršičeva, do smrti prestrašena, da ni mogla niti govoriti. Kmalu sva videla, da so razbojniki — bilo jih je kakih deset — odhajali. Skrivaj sva šla za njimi in slišala nekatere besede. Dobro sem slišal, kako je eden izmed razbojnikov dejal:

— Ti si kriv! — In mu je drugi odvrnil: — Ti si isto kriv ...

Govoril so neko hrvaško cigansko narečje in ostudno psovali. Pritekli so sosedje, vsi oboroženi, in skupaj smo odšli

do 14. avgusta ponudbe za dobavo krtač za konje, uzt. itd. Artilerijsko-tehnični zavod mornarice, Lepetane, sprejema do 16. avgusta ponudbe za dobavo gole bakrene žice in bakrenih cilindrov.

do 14. avgusta ponudbe za dobavo krtač za konje, uzt. itd. Artilerijsko-tehnični zavod mornarice, Lepetane, sprejema do 16. avgusta ponudbe za dobavo gole bakrene žice in bakrenih cilindrov.

do 14. avgusta ponudbe za dobavo krtač za konje, uzt. itd. Artilerijsko-tehnični zavod mornarice, Lepetane, sprejema do 16. avgusta ponudbe za dobavo gole bakrene žice in bakrenih cilindrov.

do 14. avgusta ponudbe za dobavo krtač za konje, uzt. itd. Artilerijsko-tehnični zavod mornarice, Lepetane, sprejema do 16. avgusta ponudbe za dobavo gole bakrene žice in bakrenih cilindrov.

do 14. avgusta ponudbe za dobavo krtač za konje, uzt. itd. Artilerijsko-tehnični zavod mornarice, Lepetane, sprejema do 16. avgusta ponudbe za dobavo gole bakrene žice in bakrenih cilindrov.

do 14. avgusta ponudbe za dobavo krtač za konje, uzt. itd. Artilerijsko-tehnični zavod mornarice, Lepetane, sprejema do 16. avgusta ponudbe za dobavo gole bakrene žice in bakrenih cilindrov.

do 14. avgusta ponudbe za dobavo krtač za konje, uzt. itd. Artilerijsko-tehnični zavod mornarice, Lepetane, sprejema do 16. avgusta ponudbe za dobavo gole bakrene žice in bakrenih cilindrov.

do 14. avgusta ponudbe za dobavo krtač za konje, uzt. itd. Artilerijsko-tehnični zavod mornarice, Lepetane, sprejema do 16. avgusta ponudbe za dobavo gole bakrene žice in bakrenih cilindrov.

do 14. avgusta ponudbe za dobavo krtač za konje, uzt. itd. Artilerijsko-tehnični zavod mornarice, Lepetane, sprejema do 16. avgusta ponudbe za dobavo gole bakrene žice in bakrenih cilindrov.

do 14. avgusta ponudbe za dobavo krtač za konje, uzt. itd. Artilerijsko-tehnični zavod mornarice, Lepetane, sprejema do 16. avgusta ponudbe za dobavo gole bakrene žice in bakrenih cilindrov.

do 14. avgusta ponudbe za dobavo krtač za konje, uzt. itd. Artilerijsko-tehnični zavod mornarice, Lepetane, sprejema do 16. avgusta ponudbe za dobavo gole bakrene žice in bakrenih cilindrov.

do 14. avgusta ponudbe za dobavo krtač za konje, uzt. itd. Artilerijsko-tehnični zavod mornarice, Lepetane, sprejema do 16. avgusta ponudbe za dobavo gole bakrene žice in bakrenih cilindrov.

do 14. avgusta ponudbe za dobavo krtač za konje, uzt. itd. Artilerijsko-tehnični zavod mornarice, Lepetane, sprejema do 16. avgusta ponudbe za dobavo gole bakrene žice in bakrenih cilindrov.

do 14. avgusta ponudbe za dobavo krtač za konje, uzt. itd. Artilerijsko-tehnični zavod mornarice, Lepetane, sprejema do 16. avgusta ponudbe za dobavo gole bakrene žice in bakrenih cilindrov.

do 14. avgusta ponudbe za dobavo krtač za konje, uzt. itd. Artilerijsko-tehnični zavod mornarice, Lepetane, sprejema do 16. avgusta ponudbe za dobavo gole bakrene žice in bakrenih cilindrov.

do 14. avgusta ponudbe za dobavo krtač za konje, uzt. itd. Artilerijsko-tehnični zavod mornarice, Lepetane, sprejema do 16. avgusta ponudbe za dobavo gole bakrene žice in bakrenih cilindrov.

do 14. avgusta ponudbe za dobavo krtač za konje, uzt. itd. Artilerijsko-tehnični zavod mornarice, Lepetane, sprejema do 16. avgusta ponudbe za dobavo gole bakrene žice in bakrenih cilindrov.

do 14. avgusta ponudbe za dobavo krtač za konje, uzt. itd. Artilerijsko-tehnični zavod mornarice, Lep

Molotov govori o zunanji politiki Sovjetske unije

Pred vrhovnim sovjetom v Moskvi je imel Molotov na 7. zasedanju dne 1. avgusta pomemben eksponat o zunanji politiki Sovjetske unije. Pričujoča slika prikazuje Molotova na govorniškem odru. Na stranski tribuni čisto na desni sedi Stalin, na desni pa vidimo dva maršala rdeče vojske, Budjenja in Timošenko.

Jupiter in Saturn se bosta srečala

Dogodek, ki se ponovi komaj vsakih dvajset let

V prihodnjih dneh bomo pričeli redkega astronomskega dogodka. Dne 15. avgusta, na dan Velikega šmarna, bosta Jupiter in Saturn v konjunkciji. Svetlejši, t. j. Jupiter, bo viden na severni strani Saturna. Najmanjša razdalja med obema planetoma je bila sicer že dosežena med 9. in 10. avgustom, toda to razmerje ostane nespremenjeno skoro teden dni. Oba planeta bosta vzhajala na vzhodnem obzorju kratko pred polnočjo. Najboljši čas za opazovanje bo med 1. in 3. uro jutraj. Globoko na vzhodnem nebu bo vidna tudi Venera v podobi

jutranjice.

Do srečanja med Saturnom in Jupitrom pride samo vsakih dvajset let, zato marsikdo tega dogodka ne bo več doživel. Posebnost sedanjega konjunkcije je ta, da se bo srečanje med planetoma ponovilo v zelo kratkem času, namreč med 11. in 12. oktobrom letošnjega leta. Dne 20. februarja 1941 se bosta planeta zopet srečala. Letošnja srečanja so precej podobna pojavu »zvezde modrih iz Jutranje dežele« v letu 7. pred našim štetjem, t. j. pred Kristusovim rojstvom.

Kaj bo z Gibraltarom?

Zadnji teden so nekateri listi objavili, da se nahaja španija na pragu vojne proti Angliji. Cilj španije v tej vojni naj bi bil Gibraltar in španski generalni štab se je baje že pripravil za to nalogo.

Podoba je, da ta podvig ne bo lahek. Španski strategji so prepričani, da bi zahteval napad na Gibraltar velikih žrtev, kajti Angličani so obrambo v Gibraltarju v zadnjem času silno ojačili. Baje so pripeljali tja več tisoč topov, ki so nameščeni in izvršnih strateških postojankah. Navzlic temu menijo španci, da se jim bo posrečilo obvladati težko, ker jim ščitijo hrbet močna oporišča v Ceuti, Melilli in Cadixu.

Windsorski na Bermudih

Te dni je prispel na Bermudske otoke novi guverner tega področja, vojvoda Windsorski. Ob prihodu novega guvernerja je vojvodo sprejela množica novinarjev in domačega prebivalstva, ki je domove okrasilo z zastavami in zelenjem.

Šolska reforma v Estoniji

Na kongresu učiteljev v Tallinu je bilo sklenjeno, da se bo poučevala poleg materinske kot najvažnejši jezik na estonskih šolah ruščina, na drugem mestu pa nemščina. Pouk angleškega jezika in francoske bo znatno omejen.

Madame Tabouis v Ameriki

Z ladjo »Britannica«, ki je last Cunard Line, se je pripeljala v Ameriko znana francoska novinarka madame Tabouis, znana po svojih senzacionalnih izmišljotinah. Tabouisova je odpotovala iz Francije preko španije in Portugalske.

Boji za Britsko Somalijo

Italijanski tanki na poti v Britsko Somalijo

Zeila in Aden

Virginio Gayda piše v »Giornale d'Italia«, da se italijanska vojska ne bo ustavila na poti iz Zeile, ker tvori Zeila samo najvažnejše oporišče za novo akcijo proti Adenu. Aden je tisti ključ, ki ga Italija želi dobiti v svoje roke in prav zaradi tega ključa je najprej segla po pristanišču Zeili.

Že 1. 1919. je bila Zeila predmet italijansko-angleških razgovorov v Parizu. Italija bi bila rada dobila pristanišče, toda Angličani ga niso hoteli izročiti. Pozneje je prišlo vprašanje Zeile na površje 1. 1935. ko je bil Eden zunanji minister. Ko se je mudil v Rimu, je predlagal, naj bi abesinski neguš odstopil provinco Ogaden Italiji pa bi zato odstopila Zeila Abesiniji. Do izvedbe tega predloga pa pozneje ni prišlo.

Britska Somalija

Najprej so jo osvojili Egipčani, nato pa so se je polastili Angličani

Pod vodstvom Aotskega vojvode se nadaljuje italijansko prodiranje v Britsko Somalijo, kjer so Italijani že zavzeli Zeilo in se zdaj približujejo Berbero, katero smatrajo za vpadna vrata v Adenski zaliv. Aden ima v Rdečem morju približno isti pomen kakor Gibraltar za izhod na Atlantik.

V italijanskih vojni poročilih srečamo zdaj skoro vsak dan omembo Britske Somalije, kjer so Italijani že osvojili Zeilo, mesto z izrazito tropskim podnebjem. Britska Somalija meji na Francosko Somalijo in leži v Adenskem zalivu pri vpadu v Rdeče morje. Ker meji tako na Italijansko Somalijo kakor na Abesinijo, je italijanska vojska tukaj v znatnem prednostnem položaju.

Kolonija Britska Somalija meri po raz-

Pomorska zveza Hamburg—Leningrad

Rusija in Nemčija sta se sporazumeli zaradi ureditve rednega pomorskega prometa med Hamburgom in Leningradom. Zvezo bodo vzdrževale ruske ladje, ki bodo plule po Baltičkem morju.

Sir Alan Brooke,

vrhovni poveljnik angleške vojske, ima v sedanjem času težko nalogo izvesti učinkovito obrambo Anglije pred nemškim napadom

Pekel nad Rokavskim prelivom

V osmih urah tri zračne bitke — Prvi večji spopad med Nemčijo in Anglijo

Leti sobotne izdaje so bolj ali manj obširno poročali o zračni bitki, ki se je odigrala v četrtek 8. t. m. v bližini angleške obale. Iz poročil, ki so naknadno na razpolago, posnemamo še nekatere zanimivosti, kajti zdaj se, da je to bila največja bitka, ki se je doslej odigrala v zračnih višavah nad morjem.

Nemška letala so napadla Angleže v treh velikih valovih. Napad je veljal izprva dvema konvojema. Nemci so poslali proti njim v boj motorne in brze čolne, s kakršnimi operirajo na področju Severnega morja in Rokavskega preliva. Borbo je razpetel napad nemških motorov na angleško ladijsko spremstvo. Angleži so pri tem

najprej izgubili tri balne ladje. Takoj nato je prišel letalski napad s približno šestdesetimi aeroplani. Bilo je ob devetih zjutraj. Dve uri pozneje, ob enajstih, je sledil drugi spopad, ki je trajal celo uro. Zdal so Nemci napadli angleške ladje s 150 strmoglavci in lovskimi aparati. Tretji naval se je izvršil okoli tretje ure popoldne. Tudi tega napada se je udeležilo približno tolikšno število letal kakor drugega. Bitka je zopet trajala celih šestdeset minut.

Po sodbi dopisnikov ameriških listov je bila četrkova bitka največja letalska bitka v sedanjih vojni. Nemci so se ob tej priložnosti poslužili kombiniranega orožja, letal in brzih čolnov. Eskadre letal tipa Messerschmitt so spremljale nemške motorke in so napadle angleške ladje, ki so plule v oboroženem spremstvu. Angleške ladje so se zaščitile celo z mrežo zapornih balonov, pa jim ni mnogo pomagalo. Sovražna letala so več balonov sestrelila. Ameriški korespondenti sodijo, da je v treh valovitih napadih sodelovalo okoli 360 nemških aeroplanov, deloma bombnikov, deloma lovcev. Po nemških poročilih je bilo 15 angleških ladij potopljenih, nadaljnjih 7 pa hudo poškodovanih. Tudi letalske izgube so bile zelo znatne.

Naknadno poročajo, da so nemški aparati pri četrtem napadu uporabili popolnoma novo taktiko. Leteli so v treh »nadstropjih« nad angleškimi lovci, da so zaščitili strmoglavce, ki so napadali pod njimi. Na ta način je nastala nekakšna »stena v zraku«, ki je obvarovala strmoglavce uničenja. Nadalje so nemški piloti topot prvič metali iz svojih letal mreže, očitno z namenom, da bi poškodovali propelerje preganjalcev. Propelerji angleških aeroplanov so doživeli več prask, v Londonu pa zatrjujejo, da ni nova taktika povzročila Angležem prav nobene izgube.

Če ne veš, zdaj izveš:

da je vodja britskih fašistov sir Oswald Mosley prosil vlado, naj ga izpusti na svobodo;

da je nemška uprava v zasedeni Poljski naložila Poljakom poseben davek

da so bila prošle dni likvidirana vsa estonska poslanstva in konzulati v inozemstvu;

da je na poti iz njujorške luke proti Evropi nastala eksplozija na norveški ladji »Lista«, ki je vozila strelivo v Anglijo;

da je nemška vlada naročila veliko število lesenih hiš na švedskem;

da je dosegla ameriška produkcija letal sedaj 11.000 avijonov na leto, odsej pa bo znašala kapaciteta letalskih tvornic 15.000 letal letno;

da so ameriške tvornice tankov začele izdelovati nov tip tankov, napravljen po izkustvih nedavne vojne na belgijskem in francoskem bojišču;

da je letošnja žitna žetev na Grškem za 12 odstotkov slabša od lanske letine.

Promet zahteva več žrtev nego bombni napadi

Angleško ministrstvo za notranje zadeve je izdalo poročilo, ki pravi, da je bilo v minulem mesecu na Angleškem več žrtev zaradi prometa kakor zaradi bombnih napadov. Nemške bombe so usmrtili 258 oseb, med njimi

v istem času pa je bilo zaradi prometa dvakrat toliko žrtev, ki so deloma podlegle poškodbam, deloma pa so jih morali oddati v zdravniško oskrbo.

Dvajset tisoč italijanskih profesionistov za Nemčijo

Te dni se je odpeljalo v Nemčijo 20.000 italijanskih kovinarjev, mehanikov in delavcev kemične industrije iz Milana, Brescije, Vidma, Genova, Vicenze, Salerna, Bergama, Pescare, Padove in Modene. Italijanski profesionisti so odpotovali s tridesetimi posebnimi vlaki in bodo prišli za delo v nemški industriji.

Sin Zite v angleški vojski

Kakor poročajo iz New Yorka, se je javil v službo pri angleški vojski sin bivše avstrijske cesarice Zite, nadvojvoda Robert. Ni pa znano, če so ga Angleži sprejeli za vojaka.

Višek vročine v španiji

Na španskem so zabeležili prošle dni višek letošnje vročine. V Cordobi je kazal toplotomer v senci 42 stopinj. V nekaterih drugih mestih, n. pr. v Sevilji, Granadi in Jeanu so imeli isti dan 40 stopinj nad ničlo.

A NEKDOTA

Med svetovno vojno je neki nemški zrakoplov nad Anglijo zašel v ogenj obrambnega topništva in v največjo nevarnost. Skušal je ubežati, na zadnje ga je zadel šrapnel v sredino trupa in ga tako težko poškodoval, da je bilo videti, da se bo prelomil na dvoje.

Poveljnik zračnega broda, korvetni kapitan Schiller, je tedaj dejal svojemu prvemu častniku, baronu Butlarju: »Prelomili se bomo! Hočete prevzeti poveljstvo nad sprednjim ali nad zadnjim delom? Meni je vse eno!«

VSAM DAN ENA

Zal mi je, po pomoti sem ustrelil vašo mačko. Hočem vam jo pa nadomestiti! »Dobro! Pa znate miši loviti?« (Karikaturen)

MICHEL ZAVAOO:

Don Juan

ROMAN.

»Če mislite, da je treba preložiti dan najine poroke in da naj še nocoj storiva prisego, ki naju zveže za vse življenje, sem naređ... Peljite me torej k plemeniti gospe, ki ste govorili o nji, in pojdite po mojega očeta, da skupaj stopimo pred oltar.«

Vsa je sijala od ljubezni, vere in zaupanja.

On pa jo je gledal z zaripljenimi očmi. Komaj je dihal. Zgolj nasilje in zaničevanje mu je bilo na misli. Poroka! Nič drugega je ni skrbelo! Odurova hči je torej res merila na njegovo slavno ime in na njegov grofovski grb? In on jo je ljubil! Z vsemi močmi svojega bitja jo je hotel v last. Nič na svetu ni moglo ubraniti, da ne bi postala njegova.

»Po očeta!« je zahropel. »Kaj je treba očeta, ako me ljubite, Beranžerka?«

Zdrnila se je.

V dušo ji je vdrla ista nenadna groza kakor prej, ko je bila opazila kri na ženinih rokav. Spet ga je zagledala takšnega, kakršen je bil, podobnega zverji, ki se pripravlja, da plane nanjo.

Le šibko dekletce je bila, in njena misel je bila zgolj plaha krotkost. Toda krotkost se je ta mah izpremenila v pogum.

Spet je stopil proti nji. Z zamahom roke ga je ustavila.

182

»Kaj hočete, Amauri?« je vprašala. »Zakaj ne greste po očeta?«

»Ne pojdem po Turquanda!« je zarohnel.

Toliko zaničevanja in sovraštva je bilo v načinu, kako je izrekel očetovo češčno ime, da ga je občutila kot psokov.

Vzravnila se je. Vso hladnokrvnost je zbrala, ves svoj deklinski pogum.

»Kaj torej hočete?« je ponovila.

»Tebe,« je dejal. »Tebe hočem!«

Surovo je krenil proti nji in strast mu je skrivila ustnice v hudoben režaj. Z bistroti duha, kakršna obide človeka v trenutkih, ko mu gre za življenje ali smrt, je vrgla oči okrog sebe ter jih ustavila na zbirki bodal. Skokoma je planila tja in zgrabila eno izmed njih.

Loraydan je obstal kakor vkopan.

»Amauri,« je rekla, »torej hočete, da umrem?«

Loraydan jo je zbegano, prepadeno gledal. Njen mehki glas ga je bil pretresel do mozga. Bodalo je držalo v roki, in vendar je bila videti tako mirna! Kje bi se ta šibki otrok drznil zasadiť ostro jeklo v svoje lastno srce? Nesmiselno je bilo videti, kako je njena ročica z ljubko nerodnostjo stiskala ročnik bodala. Zjokal bi se bil človek... saj je sama jokala, oh, kako je jokala, ne da bi potočila le eno solzo! Jokala je za svojimi izgubljenimi, poteptanimi sanjami, kajti v tem strašnem trenutku ji je bilo že jasno, da ne bo mogla Loraydana nikoli več ljubiti. Kaj naj poslej dela v življenju, ko je vse njeno življenje viselo na tej ljubezni? Morda se je v krču obupa še enkrat poizkusila okleniti zaupanja

in znova prižgati ugasli plamen svoje vere v srečo, v življenje in ljubezen... kajti s še slabotnejšim in še mehkejšim glasom kakor prej je zamrmrala:

»Amauri...«

On pa se je smehljaj.

In prav to je bilo strašno.

Kako se je mogel smehljati v tem neznanem trenutku? Niti nesramnost niti zločinska kljubovalnost nista bili vzrok, da mu je šlo na smeh, ampak povsem nekaj drugega. Zdal, ko je videl Beranžerko pripravljeno, da se ubije, mu je prihajal na misel prizor iz razbrzdane popivke, ki se je bil nekoč udeležil z njegovim veličanstvom. Podoba kralja Franca mu je vstajala pred očmi, zlekjenega v naslanjaču in s kozarcem v roki zbijajočega svoje šale. Slišal ga je, kako govori:

»Kolikokrat se mi je takšna zala svojeglavka do zadnje minute upirala in celó grabila za bodalo in grozila, da se ubije! Oh, prijatelj, dragi prijatelj, če se vam kdaj zgodi kaj takega, pomnite, da gre za žensko zvijačo. Samo korak še, pa se ubijem! Oh, oh! Bog in bogme! Ali pa: samo korak še, pa skočim skozi okno! In vendar se ne zabode. Niti skozi okno ne skoči. Kar po nji, prijatelj! Vaš poljub beo kaj hitro zajel njene grožnje, ki se jim bo drugi dan z vami vred smejala...«

Loraydan je krenil proti Beranžerki...

Ko je bil že skoraj pri nji, je po bliskovito zamahnila proti sebi... na prsih se ji je pokazala velika rdeča lisa... omahnila je in padla na tla... Loraydan je zatulil...

V naslednjem trenutku je klečal poleg Beranžerke, jecljal kletve in zmešane besede vse vprek, stokal, se grabil za oči in se grizel v pesti, dokler mu ni mahoma toliko odleglo, da se je mogel skloniti k nji, pritisniti uho na njene krvave prsi in z vsem bitjem prisluhniti, ali ji še utripa srce...

Srce ni več utripalo...

Beranžerka je bila mrtva.

XXXII.

TURQUAND REŠI LORAYDANA

Loraydan je vstal. Ko bi se bil ta hip pogledal v zrcalo, bi bil videl, da je ves tisti del njegovega obraza, ki ga je bil naslonil na Beranžerkin prsi, krvav. Roke in lice, vse je bilo okrvavljeno. Ne da bi slutil, je nalikoval pošastni šemi. Prav tako se ni zavedal, da mu stoji lasje pokonci in da sklepete z zobmi. Gledal je truplo, in v dnu njegovega bitja je še vedno nekaj upalo, da bo mrtva vstala, si izdrla bodalo, ki je bilo obtičalo v rani, in se zasmejala, rekoč: »Bilo je samo ženska zvijača.«

Nato se je ozrl po kakem kosu blaga, kakršnega si bodi, da bi truplo pokril. Zagledal je svoj plašč, ki ga je bil vrgel čez stol. Komaj je segel po njem, se je že premislil.

Nato si je rekel, da mora Beranžerko vzdigniti in kam prenesti. Vsaj v naslanjač bi jo posadil, da ne bi ležala tu kakor uboga zapuščena stvar. Sklonil se je, se spet vzravnil in opustil tudi ta namen.

Beranžerka je torej ostala na tleh, ob zidu, baš pod zbirko orožja.

BELEŽKE

Ministri na Bledu

Na Bled je prisel trgovinski minister dr. Andres, ki bo tam ostal več dni. Konferenca s finančnim ministrom dr. Štetičjem, ki se že več dni nahaja na Bledu. V naši poletni prestolnici se mudi tudi pravosodni minister dr. Laza Marković, ki se sestaja z ministrom za telesno vzgojo narodna Pantičem. Kakor je znano, se že nahaja vse počitnice na Bledu minister pri predsedstvu vlade dr. Konstantinović. Na Bledu bo ostal nekaj dni tudi gradbeni minister dr. Krek.

„Samouprava“ o naših odnošajih z Italijo

Zadnja »Samouprava«, službeno glasilo JRZ, objavlja uvodni članek, posvečen našim odnosom z Italijo in položaju na Balkanu. List pravi med drugim:

»Italije in Jugoslavije tudi v sedanji situaciji niso razdruženi, ker je njuno razmerje jasno in postavljeno na solidne temelje že večkrat preizkušena prijateljstva. Na tej in oni strani Jadrana je to nesporna resnica, a tudi ostala Evropa s tem dejstvom računa in nihče ga ne more zanikati, razen če to dela iz posebnih namenov, kakor se je to zgodilo te dni, ko so se v nekem delu evropskega tiska pojavile vesti, iz katerih naj bi izhajalo, da Italija ni iskren prijatelj Jugoslavije. Italijanska javnost je ostro reagirala na te pojave ter je odločno odklonila vse te intrige. Storiť je to s polno upravičenostjo. Druga od drugega smo navezani politično in gospodarsko. Skupno delamo na okrepljenju popolnega zaupanja in odstranitvi vseh težav in dunavski kotlini in na Balkanskem polotoku. Dogovorno odklanjamo možnost spopadov v tem prostoru, ker sta red in mir v teh krajih v obojestranskem interesu. To harmonično sodelovanje krepi zelo važno dejstvo, da tudi Nemčija želi mir in red na Balkanu in v Podunavju.

Mi smo strogo nevtralna država, ki vodi tako politiko že več let. Želimo, da za bodočnost ohranimo neokrnjeno prijateljstvo z vsemi svojimi sosedi. Kot balkanska in podunavska država smo po svojih močeh vse storili, da se ohrani mir. Ta naša politika miru ne koristi samo nam, marveč vsemu Balkanu in Podunavju. Verujemo bolj v dela kar v besede, bolj v dejstva kakor v alarmantne vesti. Zato bomo realistično pogledali in utrjevali gospodarske in politične odnose z Nemčijo in Italijo ter ne bomo nasedali nikakim intrigam, pa naj prihajajo od katerekoli strani.

Tudi uradniki na Hrvatskem dobe draginjske doklade

Kakor poročajo zagrebški listi, je oddelek za finance pri banski oblasti že izdelal predlog uredbe, s katero se bodo povišale plače namestencev banovine Hrvatske približno enako kakor so se državnim namestencem v ostali državi. Z merodajnega mesta se je izvedelo, da se bodo plače vsakega povišale že s 1. septembrom. Če nova uredba še ne bo uveljavljena pred 1. septembrom, bo potem veljala za nazaj. Finančni efekt povišanja plač uslužbenecem banovine Hrvatske bo znašal okrog 50 milijonov dinarjev na leto. Izdelek hocē banska oblast kriti z novimi dohodki, katerih značaj pa še ni znan.

Ruske pridobitve od začetka vojne

Rusija se je povečala od začetka vojne v treh etapah. Najprej je zasedla v septembru lanskega leta vzhodno Poljsko, naseljeno pretežno z Belorusi in Ukrajinci. Drugo povečanje je nastalo na temelju mirovne pogodbe s Finsko v marcu, tretje pa po okupaciji Besarabije in severne Bukovine ter po inkorporaciji treh baltičskih držav v juniju in juliju. S temi osvojitvami se je Rusija povečala za 457.000 kv. km in za približno 21 milijonov prebivalcev. Povečanje obsega ozemlja, ki je veliko malo manj ko dve Jugoslaviji. Vsa Sovjetska zveza meri sedaj 21 milijonov kv. km, prebivalstvo pa šteje približno 192 milijonov.

O preporodu francoske rodbine

»Paris-Soir« objavlja izjavo ministra za mladino in rodbino Ybarnegaraya, ki razlaga svoje načrte o preporodu rodbinskega življenja v Franciji. Dejal je: »Skusali bomo spremeniti svoj poraz v uvod za eno največjih zmag, kar jih je narod dosegel nad samim seboj. Žene bodo nosilke te močnejše zmage, če bodo ponovno našle svojo naravno nalogo, ki je v tem, da pripadajo svojemu domu, imajo otroke, jih vzgajajo in žive samo za to, da bi otroci postali močni in koristni ljudje. Mati v domu bo osnovna celica bodoče Francije in vsaka žena naj ve, da čim več bo imela otrok, tem bolj jo bomo podpirali in ščitili. Toda potrebno bo skrbeti za dom.

»To ne vžge«

Milan, 10. avgusta. AA. (Stefani.) »Popolo d'Italia« objavlja članek pod naslovom »To ne vžge«. V članku poleg ostalega pravi, da je francoska vlada podvzela akcijo čiščenja v cilju odbiranja oseb, ki bodo v državni upravi in da je ta akcija zamišljena povsod, kjer se še ni izvršila. V zvezi s tem pravi list, da se temu ne da nič očitati in da se z italijanskimi strani smatra, da je vse to v redu. Vendar pa ostane dejstvo, da se francoska vlada trudi, da bi vprašanje odgovornosti kot tako odvrnila od sebe, z drugimi besedami da hoče sebe predstaviti kot nedolžno žrtev tujih vplivov, ki so po svojih usodnih posledicah naredili iz Francije to, kar je danes. List pravi dalje, da je novi režim v Franciji svoboden in da lahko podvzame ukrepe, ki jih bo smatral za potrebne. Vendar pa »pranje umazanega perila« ne more zbrisati resnice, kakor se je pokazala v Versailles. Francija, ki je bila do Italije več kakor nevaležnja, ni hotela niti slišati o njenih aspiracijah. Francija je delala na tem, da je Italiji pripravljala sovražnike. Na osnovi vsega tega Francija od Italije ne bi smela pričakovati kakršne koli olajševalne okolnosti. Francija ostane Francija, pravi list na koncu, ki mora urediti svoje račune z zmagovalci.

Možje ne bodo več imeli individualnih plač po svoji lastni vrednosti, marveč rodbinske plače v razmerju s številom svojih otrok. V javnih in privatnih podjetjih bodo rodbinski očetje povsod imeli prednost pred samci. Tudi v pouku bo izvršena velika reforma. Dosedaj so se dekleta preveč učila matematike in latinščine, odslej bo glavna pozornost posvečena spoznavanju dobrega domačinstva in vzgoje otrok.

Praški židje in dnevni trg

Praško policijsko ravnanje je 5. t. m. izdalo odlok, ki natanko omejuje in določa dnevni čas, v katerem je židom dovoljen nakup življenjskih potrebščin na trgu in v prodajalnah. Poset trga in trgovin je židom dovoljen samo od 11. do 13. ter od 15. do pol 17. ure. Vendar velja to samo za poset arijskih trgovin, dočim židje lahko nakupujejo pri židih v vsakem dnevnem času. Napise s tem besedilom mora imeti vsaka trgovina ter se mora strogo držati novih določil.

Obsojen slovaški duhovnik

Škofijsko sodišče v Trnavi je odvzelo duhovniku Machachu pravico do vršenja dušebrižniške službe na Slovaškem ter ga črtalo iz seznama duhovnikov trnavske škofije. Machaček je po ustanovitvi samostojne Slovaške zapustil domovino ter se naselil v Franciji. Škofijska obsodba se skljuje na okolnost, da je samovoljno zapustil svojo župnijo ter v Franciji delal proti interesom slovaške države. Pisal je v razne emigrantske liste, kjer je nastopal za

bivšo Češkoslovaško ter v prodavanjih emigrantom in beguncem napadal sedanjo slovaško vlado.

Avtomobilska cesta preko Slovaške

Slovaški minister notranjih zadev Sanjo Mach je sklical konferenco slovaških gospodarstvenikov in prometnih strokovnjakov, da se posvetuje z njimi glede gradnje avtomobilske ceste, ki bi tekla od Bratislave proti vzhodu, se dotikala vseh najvažnejših slovaških mest ter se naposled združila z avtomobilske ceste, vodečo v Bukarešto. Za izvedbo gradnje so ustanovili posebno »Društvo za slovaške avtomobilske ceste« ter izvršili vse potrebne priprave, da bi se še v kratkem pričelo veliko delo. Nemška vlada je podjetju obljubila pomoč v strojih in strokovnjakih, ker je zelo zainteresirana na zgradnjo te ceste. Načrt predvideva cesto v dolžini 450 km in bi vsak kilometer ceste stal okoli 5 milijonov dinarjev. Nova cesta bo imela priključek na avtomobilske ceste, ki vodi iz Berlina preko Vratislave na Žilino. Delo se bo začelo takoj in bo baše gotovo že prihodnje spomlad.

Slovaška odlikovanja za borbo proti židom

Slovaški notranji minister in poveljnik Hlinkove garde Sanjo Mach je izdal odlok, po katerem bodo dobile one slovaške občine, ki so brez židov ali ki so temeljito rešile židovsko vprašanje, posebna odlikovanja kot priznanje za borbo za slovaško narodno stvar. Odlikovanja se bodo delila med velikimi slavnostmi in jih bo vlada porabila za vsenarodne manifestacije slovaškega življa.

SPORT

Uspehi na pohorski dirki

Zamuda s posledicami — Odlična organizacija — Najboljši čas dneva je imel dr. A. Hribar iz Zagreba Bogate nagrade

Maribor, 12. avgusta

V včerajšnji številki smo poročali o gorski nacionalni dirki, ki jo je priredila motosekcija Slovenskega avtomobilskega kluba v Mariboru na 15 km dolgi progi Reka—Sv. Arah na Pohorju. Kar se tiče organizacije in obiska smo že včeraj poročali. Dodali bi še to, da smo imeli novinarji to pot težko delo, ker ni bilo preskrbljeno, da bi se njihovo delo olajšalo. Vsak je moral sam gledati, kako bo prišel k dirkam in kako spet nazaj v Maribor. Pravcar težave pa so nastale z rezultati, ki so jih prav do zadnjega držali v »strogi tajnosti« in jih pred 22. ni bilo na razpolago. Na privatne rezultate se človek ni mogel zanesti, kar se je tudi na koncu izkazalo. In tako rezultatov o dirkah ni bilo mogoče objaviti v včerajšnji številki našega lista. Če spregovorimo še o organizaciji, moramo predvsem poudariti, da je bila razen novinarske službe, dobra. Sicer so bili nekateri manjši pomanjkljivosti, ki so jih pa povzročile nepredvidene zapreke. Sem spada v prvi vrsti pozni začetek dirke same, ker se je start zavlekel za cel dve uri. Temu pa niso krivi agilni funkcionarji, ampak »višja sila«. Na startu je zares vse lepo funkcioniralo. Tu je bil »šef« znani sportni delavec g. Radovan Sepe, ki je skupno s svojima tovarišema sportni javnosti dobro znanim g. Vekoslavom Golubovičem in Jos. Rogličem skrbel, da je vse šlo kakor na vrvi. Imeli pa so v g. Slavku Rejz iz vrstnega pomagača, ki je s svojimi ljudmi poskrbel, da so dirkači pravočasno startali in sploh skrbel za vzoren red. »Slavka« sicer ni bilo mnogo videti, pač pa slišati, in to kljub silnemu ropotu motorjev... Tudi na cilju so bili na delu sami stari znanci iz ostalih sportnih panog. »Poveljniki« na cilju je bil strog inž. Stanko Sotošek, ki je skrbel za to, da so bili povabljeni gosti sproti obveščeni o dogodkih na dirkalni progi, razen tega pa je imel še mnogo posla z dirkači samimi. Kot časomerilci so se udeleževali g. Podpečan, Fišer, Venuti in Pivko, razen tega še g. Predalič iz Ljubljane. Vrhovno vodstvo pa je bilo v rokah agilnega načelnika motosekcije podporočnika g. Aleksandra Glebova, ki se je vidno potrudil, da bi dirka veselejša uspeša. Kolikor mu je to uspelo, gre hvala vsem njegovim sodelavcem.

Ker se je dirka zavlekla do mraka, so se dirkači in gledalci vrnili v Maribor, ko je bila že popolna tema. Mnogo gledalcev je moralo peš v mesto, ker ni bilo na razpolago vozil. Po prihodu v Maribor se je sportna komisija sestala v hotelu »Mariborski dvor«, kjer so izračunali dosežene rezultate. Kakor že omenjeno, se je to računanje zavleklo do okoli 22.30, ko se je pričela slavnostna večerja za povabljene zastopnike oblastev, tekmovalce in funkcionarje. Ob tej priliki je načelnik sportne komisije Saveza motoklubov v Zagrebu g. Nikola Bošković razglasil rezultate in razdelil zares lepa in dragocena darila.

Rezultati

Turnir motorji do 200 cm: (9 tekmovalcev) 1. Franjo Lukman (Motoklub Varaždin) DKW 17:28, 2. Gabriel Črepinko (Varaždin) DKW 17:50, 3. Drago Jerab (Zagreb) Triumph 19:02.

Sportni motorji do 250 cm: (10 tekmovalcev) 1. Jerko Babič (MK Zagreb) Puch 14:15, 2. Jože Zajc (Avtoklub Ljubljana) Puch, 15:07, 3. Ivan Čerč (Motoklub Maribor) Triumph, 15:09.

Sportni motorji do 500 cm: (17 tekmovalcev) 1. dr. Aleks. Hribar (MK Zagreb) BMW 12:48 ena pet (najboljši čas dneva!),

2. Janko Šiška (Ilirija, Ljubljana) NSU 12:57 dve pet, 3. Nikola Jurčič (IHMK Zagreb) BMW 12:58 ena pet, 4. Miran Toplak (Celje) Zündapp 13:52 dve pet, 5. Vlado Tihošavljec (Beograd) Zündapp 14:37, 6. Branko Josipović (Beograd) BMW, 14:53 štiri pet.

Motorji s priklopo do 1200 cm: (4 tekmovalci) 1. Fric Lužar (IHMK Zagreb) BMW, 14:34, 2. Rudi Lotz (Motoklub Maribor) NSU, 15:43, 3. Anton Pogačnik (I. Gor. Motoklub Kranj) NSU, 16:01 in tri pet, 4. Ziga Lapter (Varaždin) BMW 16:30.

Sportni motorji do 350 cm: (10 tekmovalcev) 1. Jenko Babič (Zagreb), Puch, 13:58, 2. Dušan Breznik (Avtoklub Ljubljana) DKW, 14:01, 3. Ivan Dobnik (Motoklub Maribor), NSU, 15:04, 4. Ivan Čerč (Motoklub, Maribor), Triumph, 15:06.

Sportni motorji do 1000 cm: (10 tekmovalcev) 1. Nikola Jurčič (Zagreb) BMW, 12:51, 2. dr. Aleksander Hribar (Zagreb) 12:59, 3. Miran Toplak (Celje) 13:48, 4. Branko Josipović (Beograd) 14:22, 5. Vlado Tihošavljec (Beograd) 14:49, 4.

Turnir motorji do 1200 cm: (5 tekmovalcev) 1. podpor. Aleksander Glebov (Avtoklub Maribor) BMW, 13:50, 2. Ivan Miklavčič (Ilirija, Ljubljana), Zündapp, 14:09, 3. Jože Zajc (Avtoklub Ljubljana), Puch, 15:14, 4. Vinko Bar (I. Gor. Motoklub Kranj) DKW, 15:42.

Avtomobili do 1200 cm: (4 tekmovalci) 1. Gustav Stojšek (Maribor) DKW, 16:08, 2. Hinko Čerč (Maribor) DKW, 17:27, 3. Ivan Lederer (Maribor) DKW, 18:03.

V okviru svečane razglasitve rezultatov so bili razdeljeni obnem tudi pokali. Največ jih je dobil g. Aleksander Glebov, in sicer pokal za najboljši čas turnirnih motorjev, pokal za najboljšega vozača dirkačev Zveze Avtoklubov ter pokal za najboljšega Mariborčana. Pokal za najboljšega Ljubljanačana je prejel Janko Šiška, za najboljšega Zagrebčana dr. Hribar, pokal za najboljšega Beograščana pa Kosta Josifović, razen tega so tudi vsi ostali zmagovalci v posameznih kategorijah sprejeli lepe pokale. Prehodni pokal mestnega župana dr. Juvana pa si je priborila ekipa Motokluba iz Zagreba. Na zaključni svečani štiri, ki je bila na vrtu hotela »Mariborski dvor« so spregovorili predsednik mariborske sekcije Slak-a v Mariboru g. ravn. Krejčič, ki je v svojem govoru poudaril prizadevanje omejnih sportnikov za dvig motorizacije in njen pomen za narodno obrambo, nadalje g. Bošković ter zastopniki vseh sodelujočih klubov.

Pred dirko na Gorjance

Motoklub »Ilirija« opozarja, da je strogo obvezni sestanek funkcionarjev na dan dirke dne 15. t. m. ob 9. dopoldne v restavraciji »Vindisar« v Novem mestu. Tamkaj bo poslovala od 8. dalje tudi tehnična komisija ter se prijavljali dirkači opozarjajo, da morajo pripeljati svoja vozila na pregled in bodo. Tam prejel tudi startni številke.

Izletnike ponovno opozarjamo da se poslužijo izredno ugodne prilike ki jo nudi »Putnik« z avtobusi ali železnico za izlete v Novo mesto odn. na Gorjance.

Dirkalna proga na Gorjance je v najboljšem stanju ter je že zato gotovo, da bodo v vseh kategorijah doseženi najboljši uspehi. Oficielni trening na zaprti cesti bo v sredo dne 14. t. m. od 15. do 18. ure.

Branović, Smerdu in drugi

Danes medmestni teniški dvoboj Beograd—Ljubljana

»Danes popoldne ob 15. priredi SK Ilirija na svojih teniških prostorih pri Čepinovim gradom zanimiv teniški dvoboj med reprezentancama Beograda in Ljubljane. Beograjski igralci so se na povratku z blejskega turnirja radi odzvali vabilu Ilirije, da odigrajo to tekmo. Igrale se bodo štiri single partije gospodov, ena single partija dam, ena igra gospodje double in ena partija mixed double.

Še pogled v Maribor

Nekaj pripomb k pravkar zaključenemu slovenskemu plavalnemu prvenstvu. Sobota in nedelja sta bili v razvoju slovenskega plavalnega sporta važen mejnik. Tekmovanje za prvo slovensko plavalno prvenstvo v teh dveh dnevih je bilo sicer po udeležbi skromno in tudi rezultati niso enaki onim, ki jih dosegajo naši liigaški tekmovalci, toda volja in želja po napredku, ki so jo pokazali vsi ti mladi plavalci, dajejo upati, da bo naš plavalni sport še napredoval. Uspehi iz Maribora zaostajajo za onimi na liigaških tekmah predvsem zaradi tega, ker smejo na prvenstvu SPZ startati samo oni plavalci, ki še niso startali v ligi.

Maribor sam, ki ima tako idealne pogoje, da bi bil eno središč jugoslovenskega plavalnega sporta, saj ima najlepše kopališče v državi, za to prireditelj ni pokazal pravega zanimanja. Prireditelj sta vzela v izvedbo Mariborski plavalni klub in Maraton. Kolikor se je prvi trudil, da bi prireditelj uspeša čim boljše, tako je Maraton klub temu, da se je obvezal pomagati pri prireditvi, pokazal popolno nezanimanje. Razen tega ni prijavil nobene tekmovalca, niti ni bilo v kopališču med onimi, ki so delali, nobenega njegovega funkcionarja. Organizacija, ki so jo vodili delegati Slovenske plavalne zveze z neumornim predsednikom dr. Skabermetom na čelu, je bila brezhlbna.

Plavalci so kljub lahki vodi plavali slabše kakor se je pričakovalo. Edino zmagovalci na 100 m prsno in 100 m hrbtno, oni iz mešane moške štafete in dame na 50 m prosto so približno zadovoljili. Tudi skakalci se niso pokazali baš v najboljši luči. Ta disciplina je s tem, da sta se umaknila iz sportne arene dr. Kordelič in Zihel, mnogo izgubila. Zmagovalce Keržan je skakal mnogo slabše, kakor smo ga bili vajeni gledati, in tudi Pribošek, ki je bil boljši lani od Keržana, se letos najbrže ni dovolj posvetil treningu, o čemer je nedavno sam pripovedoval... Waterpolo je pač igra s katero naši plavalci »nimajo sreče«. Od 14 igralcev sta morda dva pokazala nekaj znanja, vsi ostali pa so igrali slabo. Posebno se mora to zameriti Ilirijanom, kljub temu, da so dali kopico golov, ker imajo mnogo več prilike za trening in izboljšanje forme.

V splošnem je potekala glavna borba med Ilirijo in MPK, ki je nudil Ilirijanom nepričakovano močan odpor. Ilirija je poslala na prvenstvo močno ekipo, v kateri so se to pot moški bolj izkazali kakor dekleta. MPK pa ima glavno moč v dekletih, ki bodo pod primernim trenerjem gotovo dosegla še lepe uspehe. Mura je prišla na prvenstvo z majhno ekipo, v kateri se je posebno odlikoval prsi plavec Cvetko. Zdi se, da so fantje ambiciozni in bodo prihodnje leto še z večjim uspehom zastopali barve svojega kluba.

SK Bratstvo z Jesenic, ki je komaj nekaj tednov član plavalne zveze, je poslalo na prvenstvo samo skakača Priboška.

Po oficelnem zaključku so se plavalci, funkcionarji in maloštevilna publika zadovoljni razšli. Škoda, da javnost ni pokazala za prireditve večjega zanimanja.

Čeljan najboljši mariborski plavec. Ker še ni bilo nikjer ugotovljeno, naj se ve, da si je na tem tekmovalstvu pridobil naslov najboljšega mariborskega plavalca in obenem prvaka Slovenije na 50 metrski progi Čeljan Ljubo Knoop, ki nastopa za MPK, ker v Celju nimajo kopalnega bazena. Mlademu sportniku k lepemu uspehu čestitamo!

V nekaj vrstah

(Pripisi k nedelji 11. t. m.)

Sportni dan v Stražišču pri Kranju

Na igrišču SK Savice je bil v nedeljo v Stražišču nad Kranjem šesti sportni dan. Za to redko sportno prireditev je vladalo med tukajšnjim prebivalstvom precejšnje zanimanje.

Zjutraj ob pol 8. se je pričel table-teniški turnir, ki so se ga razen domačinov udeležili tudi Jeseničani ter zasedli tudi vsa prva mesta. Med poedinci je zmagal Jeseničan Knific pred svojim klubskim tovaršem Štrumbom, v double pa so prav tako dobili Jeseničani nad dobro razpoloženimi Kranjčani. Končni izid tekmovalja je bil naslednji:

Poedinci: 1. Knific (Bratstvo), 2. Štrumb (Br), 3. Leben (Kranj), 4. Gros (Savica).

Double: Knific—Štrumb (Br)—Leben—Tajnik (Kr) 2:0.

Obnem je bilo na sporedu tudi nekaj lahkoatletskih disciplin, tako balkanska stafeta, kjer so zmagali Jeseničani. V teku na 1500 m je bil sigurni zmagovalce Kien, prav tako pa je v teku na 5000 m brez težav zmagal Kvas (Br) s precejšnjim naskokom pred Ilirijanom Benedičem. Kvas in Kien sta ponovno dokazala da sta sedaj v najboljši formi. Vsi teki so se vršili na cesti, zato tudi rezultati niso taki kakor je bilo pričakovati. Podrobni rezultati: Balkanska stafeta: (800×400×200×100) 1. Bratstvo 3:41.0, 2. Savica 3:45.1. — Tek na 1500 m: 1. Kien (Sokol) 4:28.5, 2. Jerman (Planica) 4:35.5, 3. Benedičič (Ilirija) 4:42.2. — Tek na 5000 m: 1. Kvas Jaka (Br) 16:53, 2. Benedičič (II) 17:30.2.

Popoldne sta bili dve nogometni tekmi. V predtekmi je nastopilo drugo moštvo Savice proti SK Ljubelja iz Tržiča. Zmagali so domačini z precej visokim rezultatom 7:4 (4:3). Takoj za tem je sledila glavna tekma med Savico in Svobodo iz Trbovelj. Nasprotnika sta si bila precej enaka, vendar so bili gostje prvi polčas v premoči ter jo dosegli vodstvo 2:1. V drugem polčasu pa so postali domačini gospodarji na polju. Zvišali so rezultat na 4:3 v svojo korist. Tekmi je prisostvovalo okoli 200 gledalcev.

Po tekmi se je vršila v Sokolskem domu sportna veselica, kjer je bila tudi razdelitev nagrad. Kvas in Kien sta prejela kot zmagovalca prehodne pokale, ki ju je od lani branil Ilirijan Benedičič.

Nogomet na Kočevskem

Preteklo nedeljo je moštvo SK Kočevja odigralo prvo nogometno tekmo z novoustanovljenim klubom SK Ribnica v Ribnici. Za to srečanje je vladalo v Ribnici veliko zanimanje in se je zbralo na igrišču okoli 400 gledalcev.

Domačini so se za to tekmo dobro pripravili, ter ojačili svoje vrste z več oddelimi igralci, ki so zdaj tamkaj v vojaški službi. Zaigrali so z velikim elanom in požrtvovalnostjo ter silno voljo do zma-

ge, vendar tehnično boljimi in bolj vgrajenim gostom kljub vsem naporom niso mogli do zvega. Tekma se je končala s 4:3 (2:1) za Kočevje. Enajstovica SK Kočevja se je tudi to pot, čeprav je morala nastopiti brez treh svojih najboljših igralcev pokazala v najboljši luči ter ponovno dokazala, da na Dolenjskem za enkrat še nima enakovrednega tekmeča.

Še ena plavalna prireditelj

Razen liigaških tekem, ki so zdaj vsak teden večkrat na sporedu in tekmovalja za slovensko plavalno prvenstvo, ki je bilo minule dni v Mariboru, so imeli veliko plavalno prireditelj prvenstvenega značaja v soboto in nedeljo še v Novem mestu. To je bilo tekmovalje za seniorsko prvenstvo Srbske plavalne zveze, na katerem so nastopili plavalci 8 klubov iz območja te zveze, med njimi najštevilneje oba najmočnejša rivala, Vojvodina iz Petrovgrada in Bob-klub iz Beograda. Razveseljiva je bila na tem tekmovalju številna udeležba, pa tudi po kakovosti se nekateri plavalci že pokazali nadpovprečno formo. Posebej je treba omeniti, da so imeli tamkaj tudi dovolj konkurentov za seniorske in junorske skoke, kar bo za nadaljni razvoj te plavalne discipline zelo koristno.

V skupni oceni po točkah je prišel na prvo mesto Bob klub iz Beograda, ki je s tem postal prvak SPS — zbral je vsega 177 točk — naslednja mesta pa so zasedli: Vojvodina iz Petrovgrada 127, Jadran iz Hecergovega 101, Galeb iz Novega Sada 62, SSU iz Sombora 38 in Brđjant iz Beograda 31 točk. V finalni tekmi v waterpolu je Jadran z morda zmagal nad ekipo SSU iz Sombora z 2:0 ter postal tako tudi seniorski prvak SPS v waterpoolu.

O sobotnem liigaškem dvoboju med Jugom in Jadranom v Splitu kakor tudi o nenavadnem incidentu, do katerega je prišlo tamkaj v tekmi v waterpoolu zaradi tega, ker je eden gledalcev med pavzo potisnil sodnika v morje, smo podrobno poročali že v ponedeljski izdaji našega lista. Vrstni red klubov smo včeraj zaradi pomanjkanja prostora naznačili samo po doseženih povprečnih rezultatih, danes pa objavljamo sliko tabele v plavanju v celoti, in sicer:

Ilirija	4	2	2	250	62.50
Jug	6	5	1	368	61.33
Viktorija	2	2	0	110	55.—
Jadran	3	1	2	141	47.—
ZPK	5	1	4	221	44.20

Tabela v waterpoolu, v kateri vodi Jug in mu sledijo Viktorija, Jadran, Ilirija in ZPK, se od sobotne tekme ni izpremenila, ker je srečanje med Jugom in Jadranom ostalo nedokončano.

Na jubilejni prireditvi Makabija v Zagrebu je naš večkratni rekordir Jože Kotnik iz Concordije v teku na 3000 m brez prave konkurence dosegel krasen čas 8:54.6, ki je boljši od sedaj veljavnega jugoslovenskega rekorda. To je že njegov tretji državni rekord v letošnji sezoni.

Slavija ima spet turnir!

Na praznik 15. t. m. bodo igrali juniorji Jadrana, Marsa, Mladike in Slavije

Na praznik 15. t. m. bo na igrišču SK Mladike na Kodeljevem pester nogometni spored. SK Slavija priredi juniorski pokalni turnir pod pokroviteljstvom klubovega častnega predsednika g. Aleksandra Friedricha.

Turnir bo dopoldne in popoldne. Nastopili bodo najboljši juniorji štirih moštev, in sicer Jadrana, Marsa, sedanje ligaša, Mladike in prireditelja Slavije. Ze ime teh klubov kaže, da so to res najboljši juniorji Ljubljane, saj so v prvenstvu dosegli najvidnejša mesta. Vsi ti klubi igrajo poštovno in fair ter imajo v svojih vrstah talentirane moči, ki bodo prej ali slej zastopale barve bele Ljubljane.

Sportniki, ne zamudite prilike in obiščite ta turnir! Saj je znano, da včasih juniorji zaigrajo še lepše kakor prva moštva. S svojim obiskom pa boste obenem podprli stremeljenje mladih in agilnih članov, ki delajo za napredek našega nogometa.

Zmagovalce turnirja prejme lep pokal, darilo predsednika g. Kojiča. Vstopnina bo neznatna od din 2.— do din 6.— za ves dan.

SK Reka. Drevo ob 19. seja upravnega odbora in sestanek vsega članstva v gostilni Oblak (Bučar), Tržaška cesta. Zaradi važnosti dnevnega reda vsi polnoštevilni! Tajnik.

SK Slavija. Danes ob 18. dalje trening za vse igralce na igrišču za Kolinsko tovarno. Kogar ne bo na treningu, ne bo igral na turnirju, kar velja tudi za juniorje II, ki igrajo ob 15. z juniorji Grafika. Načelnik.

Nočni napad na žensko

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 15.—. Dopisi in žetivne se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Tlačnica

bombažna predvaja iše za takoj tiskalstva mošta. V pošte pridejo samo osebe z dolgoletno prakso in s večletnimi spričevili. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Bombaže«. 22078-1

Spretno modistko

in začetnico sprejme Salor Ivanka Stegnar. Ljubljana. 21983-1

Kuharico

gosposidno sprejme Dijaški dom Kočevje. 22375-1

Kupim radio

boljše znamke. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Kupim radio«. 22382-9

Postrežnico

iskam za takoj. Podmiličakova 57a, vila Tomč. ka. 22368-1

Dobro frizerko

takoj sprejmem. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 22371-1

Modistko

natačno v delu, sprejme za stalno salon Sincovec. Cigaletova 3. 22121-1

Trgovskega

sotrudnika mešane stroke za večjo trgovino iščem za takojšen nastop. Predpogoji: majša moč do 28 let, vojašine prost, dober in agilen prodajalec, posebno za manufakturno in železniško. Ponudbe poslati trditelj: Hans Zotel, Slov. Konjice. 22402-1

Služkinjo

ki zna tudi streljati, goštom, rabim takoj za Planinski dom na Mrzlici. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Služkinjo«. 22395-1

Prodajam

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Daljnogled

Zeiss Trieder 8x30 poceni prodam. Meze, Tyrševa 69a. I. levo. 22400-6

Stekl. zdravniška

omara za instrumente naprodaj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 22183-6

Auto-moto

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

DKW kabriolet

dobro ohranjen, ugodno naprodaj. Splošna trgovska družba St. Vid nad Ljubljano. 22386-10

Avto

dobavni osebni takoj kupim. Zenski Julij. Stražišče pri Kranju. 22132-10

Sadje

Dinje in lubenice se bodo prodajale od danes naprej pri žmajskem mostu nasproti Jugoslov. tiskarne. 22394-34

176 jhovo zemlje

naprodaj v Bosni, srez Derventa. Pocestvo s sadovnjaki, njivami, travniki in potrebnimi gospodarskimi poslopji. Resni kupci naj se obrnejo na ogl. odd. Jutra pod »Br. 389«. 22389-20

Sadje

Dinje in lubenice se bodo prodajale od danes naprej pri žmajskem mostu nasproti Jugoslov. tiskarne. 22394-34

Sadje

Dinje in lubenice se bodo prodajale od danes naprej pri žmajskem mostu nasproti Jugoslov. tiskarne. 22394-34

Sadje

Dinje in lubenice se bodo prodajale od danes naprej pri žmajskem mostu nasproti Jugoslov. tiskarne. 22394-34

Sadje

Dinje in lubenice se bodo prodajale od danes naprej pri žmajskem mostu nasproti Jugoslov. tiskarne. 22394-34

Sadje

Dinje in lubenice se bodo prodajale od danes naprej pri žmajskem mostu nasproti Jugoslov. tiskarne. 22394-34

Sadje

Dinje in lubenice se bodo prodajale od danes naprej pri žmajskem mostu nasproti Jugoslov. tiskarne. 22394-34

Sadje

Dinje in lubenice se bodo prodajale od danes naprej pri žmajskem mostu nasproti Jugoslov. tiskarne. 22394-34

Sadje

Dinje in lubenice se bodo prodajale od danes naprej pri žmajskem mostu nasproti Jugoslov. tiskarne. 22394-34

Sadje

Dinje in lubenice se bodo prodajale od danes naprej pri žmajskem mostu nasproti Jugoslov. tiskarne. 22394-34

50
tazilnik
modelov
dvočokol
SI (ARO) BREZVARNOSTI OLEJATE
DIN
IGN.VOK
LJUBLJANA, TAVČARJEVA 7

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom od takoj ali 1. septembra. Rožka ul. 3. 22407-23

Sobo

z uporabo kopalnice od dam boljsemu gospodu ali gospodini takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 22390-23

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom od dam boljsemu gospodu ali gospodini takoj. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 22392-23

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par, davek 3 din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 12 Din.

Iščem sobo

v centru, event. s klavirjem za takoj. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »G. H.« 22370-23a

Inženjer

išče opremljeno sobo s posebnim vzhodom. Ponudbe s ceno na ogl. odd. Jutra pod »Ing.« 22399-23a

Sobo

z dvema oziroma tremi posteljnimi iščemo za 15. avgust. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Ing.« 22397-23a

Opremljeno sobo

s kopalnico, event. s celotno okrobo iščem. Ponudbe na ogl. odd. Jutra pod »Novomesto«. 22396-23a

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din, davek 3 Din, za dajanje naslova 5 Din, najmanjši znesek 20 Din.

Jelsa!

Sreda 14. 8. zvečer z brzim gremo tork 13. popoldne. 22406-24

Dragocenosti

Vsakovrstno zlato kupuje po najvišjih cenah ČERNE - julevir Ljubljana, Wolfova ulica

Dva dijaka

sprejemam na hrano in stanovanje tik poljske gimnazije. Telefon, kopalnica na razpolago, event. tudi instruktor. Poljanska 13-1, Česnik. 22383-22

Sobo odda

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobo

z dvema posteljnima, čisto, v neposredni bližini centra oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra. 22388-23

Iz življenja na deželi

Iz Prekmurja

pm— Nešče pri delu. Kmet Adam Vajda iz Ivanovcev je nalogal na voz žito. Ko je delo že skoraj opravil, je stopil tako nerodno, da je padel z visokega voza in si nalomil hrbtnico. — S srpom se je pa vrezala v nogo 16letna hči mizarja Stevančeca iz Murske Sobote. Morala se je podvreči operaciji. — Pri nabiranju gob se je neki fant igral s svojim žepnim nožem, ki ga je bil nataknil na dolgo palico. Ko je nekajkrat zamahnil okrog sebe, mu je zdrknil nož s palice in se zaplčil naravnost v trebuh Jožka Černela iz Filovcev. — Pod voz je padel in se po vsem telesu hudo poškodoval nad 70 let stari Ivan Breskovič iz Puconcev. Vsi ponesrečenci se zdravijo v murskosoboški bolnici.

Iz Škofje Loke

š— Novi sreski načelnik v Škofji Loki. Iz Kočevja je prišel v našo sredino novi sreski načelnik g. Mirko Brezigar s svojo družino. Novi sreski načelnik je po rodu iz Doberdoba v Julijski Krajini. V našo državno službo je stopil 1. 1918. Služboval je v Guštanju, v Ljubljani, v Brežicah in v Kočevju. G. sreskemu načelniku kakor tudi ge. soprog Otiliji izrekamo prisrčno dobrodošlico!

Inserirajte v »Jutru«!

Pridelki

Beseda 1 Din, davek 3 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Kislo zelje

novi, prvovrstni v sodč. dobavlja po naročilu in najnižji ceni Gustav Erklavec, Ljubljana, Kodeljevo. Povšetova 47, tel. 25-91. 186-33

Od Vas je odvisno, da imate obliko vedno kot novo

zato jo pustite redno kemično čistiti ali barvati v tovarni

JOS. REICH

Ljubljana Poljanski nasip 4-6 Pralnica Svetiloljarnica

Več VARILCEV

za avtogensko varjenje IŠČEMO. Nastop takoj. — Ponudbe na Propagando a. d., Beograd, poštni predal 409 pod »1331«.

URADNICO za knjigovodstvo

ki je torej verzirana v tej stroki in ki izkazuje primerno prakso, SPREJME TAKOJ večje industrijske podjetje v Zagrebu. — Ponudbe z navedbo dosedanje prakse in službenimi zahtevki na oglasni odd. »Jutra« pod šifro »5830«.

URADNICO za knjigovodstvo

ki je torej verzirana v tej stroki in ki izkazuje primerno prakso, SPREJME TAKOJ večje industrijske podjetje v Zagrebu. — Ponudbe z navedbo dosedanje prakse in službenimi zahtevki na oglasni odd. »Jutra« pod šifro »5830«.

URADNICO za knjigovodstvo

ki je torej verzirana v tej stroki in ki izkazuje primerno prakso, SPREJME TAKOJ večje industrijske podjetje v Zagrebu. — Ponudbe z navedbo dosedanje prakse in službenimi zahtevki na oglasni odd. »Jutra« pod šifro »5830«.

URADNICO za knjigovodstvo

ki je torej verzirana v tej stroki in ki izkazuje primerno prakso, SPREJME TAKOJ večje industrijske podjetje v Zagrebu. — Ponudbe z navedbo dosedanje prakse in službenimi zahtevki na oglasni odd. »Jutra« pod šifro »5830«.

URADNICO za knjigovodstvo

ki je torej verzirana v tej stroki in ki izkazuje primerno prakso, SPREJME TAKOJ večje industrijske podjetje v Zagrebu. — Ponudbe z navedbo dosedanje prakse in službenimi zahtevki na oglasni odd. »Jutra« pod šifro »5830«.

URADNICO za knjigovodstvo

ki je torej verzirana v tej stroki in ki izkazuje primerno prakso, SPREJME TAKOJ večje industrijske podjetje v Zagrebu. — Ponudbe z navedbo dosedanje prakse in službenimi zahtevki na oglasni odd. »Jutra« pod šifro »5830«.

URADNICO za knjigovodstvo

ki je torej verzirana v tej stroki in ki izkazuje primerno prakso, SPREJME TAKOJ večje industrijske podjetje v Zagrebu. — Ponudbe z navedbo dosedanje prakse in službenimi zahtevki na oglasni odd. »Jutra« pod šifro »5830«.

URADNICO za knjigovodstvo

ki je torej verzirana v tej stroki in ki izkazuje primerno prakso, SPREJME TAKOJ večje industrijske podjetje v Zagrebu. — Ponudbe z navedbo dosedanje prakse in službenimi zahtevki na oglasni odd. »Jutra« pod šifro »5830«.

URADNICO za knjigovodstvo

ki je torej verzirana v tej stroki in ki izkazuje primerno prakso, SPREJME TAKOJ večje industrijske podjetje v Zagrebu. — Ponudbe z navedbo dosedanje prakse in službenimi zahtevki na oglasni odd. »Jutra« pod šifro »5830«.

URADNICO za knjigovodstvo

ki je torej verzirana v tej stroki in ki izkazuje primerno prakso, SPREJME TAKOJ večje industrijske podjetje v Zagrebu. — Ponudbe z navedbo dosedanje prakse in službenimi zahtevki na oglasni odd. »Jutra« pod šifro »5830«.

URADNICO za knjigovodstvo

ki je torej verzirana v tej stroki in ki izkazuje primerno prakso, SPREJME TAKOJ večje industrijske podjetje v Zagrebu. — Ponudbe z navedbo dosedanje prakse in službenimi zahtevki na oglasni odd. »Jutra« pod šifro »5830«.

URADNICO za knjigovodstvo

ki je torej verzirana v tej stroki in ki izkazuje primerno prakso, SPREJME TAKOJ večje industrijske podjetje v Zagrebu. — Ponudbe z navedbo dosedanje prakse in službenimi zahtevki na oglasni odd. »Jutra« pod šifro »5830«.

URADNICO za knjigovodstvo

ki je torej verzirana v tej stroki in ki izkazuje primerno prakso, SPREJME TAKOJ večje industrijske podjetje v Zagrebu. — Ponudbe z navedbo dosedanje prakse in službenimi zahtevki na oglasni odd. »Jutra« pod šifro »5830«.

URADNICO za knjigovodstvo

ki je torej verzirana v tej stroki in ki izkazuje primerno prakso, SPREJME TAKOJ večje industrijske podjetje v Zagrebu. — Ponudbe z navedbo dosedanje prakse in službenimi zahtevki na oglasni odd. »Jutra« pod šifro »5830«.

Po 20 letih je našel dom, kjer pa so ga svoji zatajili

Kursumlja, 11. avgusta.

Dvajset let ni Filip Djukić videl svojega doma. Leta 1915., ko se je srbska vojska umikala preko Albanije, je z mnogimi drugimi našel v ujetništvu. Poslali so ga v Avstrijo, vendar se mu je posrečilo, da je pobegnil. Srečno je pribežal na svoj dom v vasi Svinjištu. Voja je besnela dalje in se igrala s človeškimi usodami. Filipa Djukića so sovražniki znova zajeli in ga internirali v Bolgariji. Poslali so ga na delo v Južno Srbijo in tu je ob priliki solunskega proboja znova skušal pobegniti. Obležal je na njivi Toda Cvetkovića, trgovca iz Kratova. Tu ga je našel stari Tode na pol zakopanega v jami, ki jo je bila izkopala granata, vsega pokritega z ranami. Starec ga je dal prenesti v svojo hišo in tu so mu kmalu ozdravili rane, ostal pa je gluhi in nem in ni se več spominjal svoje preteklosti.

Ko je Filip ozdravel, ga gostitelji niso podili od hiše. Lotil se je dela na polju in znova postal dober delavec. Minevali so meseci in leta in v vasi Svinjištu je žena s tremi otroki zama pričakovala moža. Takoj po osvoboditvi so prišli iz ujetništva Filipovi tovariši in prinesli novico, da so videli Filipa vsega razmesarjenega in da je gotovo že zdavnaj mrtev. In Filip je bil proglašen za mrtvega, njegova žena pa je dobivala skromno invalidnino. Tako je minilo skoraj dvajset let. Tedaj je nekega dne prišel v Kratovo Vidosav Nedeljković, graničar na bolgarski meji, doma iz Svinjišta. S Filipom Djukićem sta pred mnogimi leti, ko sta bila oba še majhna paglavca, skupaj pasla živino na planini. In Vidosav Nedeljković je v Kratovu srečal svojega davnega znanca. Toda Filip ga ni spoznal in ker je bil nem, ga tudi pozdravit ni mogel. Vidosav je sporočil novico Filipovemu bratu in brat se je nemudno podal v Kratovo. Tako je osirotela družina po skoraj dvajsetih letih našla svojega očeta. Vsi so ga bili veseli, dokler ni nekega dne prenehala prihajati invalidnina. Zdal je Filipova žena uvidela, da ima več koristi od skromne invalidnine kakor pa od gluho-nemega moža. Dolgo je premišljevala in snovala načrte, potem pa je nekega dne prišla k Filipovemu bratu in ga vprašala: »Kaj misliš, svaki, ali je človek, ki si ga privedel iz Kratova, res tvoj pravi brat? Jaz bi prisegla, da to ni moj Filip. Kaj se ne spominjaš več, da je Filip imel na temenu šop sivih las, ta pa nima niti enega belega lasu na glavi?«

— Moj prijatelj je vzoren zakonski mož. Vsak dan prinese ženi porcijo sladoleda. — No, potem se pa človek ne more čuditi, da je njuno razmerje tako hladno.

RAZUMLJIVO

— Moj prijatelj je vzoren zakonski mož. Vsak dan prinese ženi porcijo sladoleda. — No, potem se pa človek ne more čuditi, da je njuno razmerje tako hladno.

RAZUMLJIVO

— Moj prijatelj je vzoren zakonski mož. Vsak dan prinese ženi porcijo sladoleda. — No, potem se pa človek ne more čuditi, da je njuno razmerje tako hladno.

RAZUMLJIVO

— Moj prijatelj je vzoren zakonski mož. Vsak dan prinese ženi porcijo sladoleda. — No, potem se pa človek ne more čuditi, da je njuno razmerje tako hladno.

RAZUMLJIVO

— Moj prijatelj je vzoren zakonski mož. Vsak dan prinese ženi porcijo sladoleda. — No, potem se pa človek ne more čuditi, da je njuno razmerje tako hladno.

RAZUMLJIVO

— Moj prijatelj je vzoren zakonski mož. Vsak dan prinese ženi porcijo sladoleda. — No, potem se pa človek ne more čuditi, da je njuno razmerje tako hladno.

RAZUMLJIVO

— Moj prijatelj je vzoren zakonski mož. Vsak dan prinese ženi porcijo sladoleda. — No, potem se pa človek ne more čuditi, da je njuno razmerje tako hladno.

RAZUMLJIVO

— Moj prijatelj je vzoren zakonski mož. Vsak dan prinese ženi porcijo sladoleda. — No, potem se pa človek ne more čuditi, da je njuno razmerje tako hladno.

RAZUMLJIVO

— Moj prijatelj je vzoren zakonski mož. Vsak dan prinese ženi porcijo sladoleda. — No, potem se pa človek ne more čuditi, da je njuno razmerje tako hladno.

RAZUMLJIVO

— Moj prijatelj je vzoren zakonski mož. Vsak dan prinese ženi porcijo sladoleda. — No, potem se pa človek ne more čuditi, da je njuno razmerje tako hladno.

RAZUMLJIVO

— Moj prijatelj je vzoren zakonski mož. Vsak dan prinese ženi porcijo sladoleda. — No, potem se pa človek ne more čuditi, da je njuno razmerje tako hladno.

RAZUMLJIVO

— Moj prijatelj je vzoren zakonski mož. Vsak dan prinese ženi porcijo sladoleda. — No, potem se pa človek ne more čuditi, da je njuno razmerje tako hladno.

RAZUMLJIVO

— Moj prijatelj je vzoren zakonski mož. Vsak dan prinese ženi porcijo sladoleda. — No, potem se pa človek ne more čuditi, da je njuno razmerje tako hladno.

RAZUMLJIVO

— Moj prijatelj je vzoren zakonski mož. Vsak dan prinese ženi porcijo sladoleda. — No, potem se pa človek ne more čuditi, da je njuno razmerje tako hladno.

RAZUMLJIVO

— Moj prijatelj je vzoren zakonski mož. Vsak dan prinese ženi porcijo sladoleda. — No, potem se pa človek ne more čuditi, da je njuno razmerje tako hladno.

RAZUMLJIVO

— Moj prijatelj je vzoren zakonski mož. Vsak dan prinese ženi porcijo sladoleda. — No, potem se pa človek ne more čuditi, da je njuno razmerje tako hladno.

RAZUMLJIVO

— Moj prijatelj je vzoren zakonski mož. Vsak dan prinese ženi porcijo sladoleda. — No, potem se pa človek ne more čuditi, da je njuno razmerje tako hladno.